

GAWGAWA

Ian Aw-Apostolis ayon koni Lucas

¹ Anggalangon kon talakaka Teofilo,

Itaw ha o-nan libro ko, sinolat koy tongkol ha halban gawgawa tan tawtotoro ni Jesus paibat hin nag-ompisa yan nangaral

² angga hin yadtaw awlon noli ya ha langit. Ba-yo ya noli ay pinango-nawan yan Masanton Ispirito nan Dios a bibilinan na hilay aw-apostolis a pinili na.

³ Lako a bisis, hin ya-rin pa-makayari nan nati a nagpa-kit ya konla ha nangasasari a paralan a talagan prowiba a norong yan nabyay. Tinotol na konlay bawbagay tongkol ha pa-mag-ari nan Dios ha loob nin a-pat a polo a awlo a ampagpakit ya konla.

⁴ Ninghan hin kalamoan la ya, wanan impakabibilin konla, “Ando kamo yapon omalih ha Jerusalem ta taga-nan moyoy impangako nan Ama ko a ihogo na ayon ha imbalita koy na komoyo.

⁵ Nga-min, lanom a impamaotismo ni Juan hin yadtaw, kot kay maboyot ay baotismowan na kamon Dios nin Masanton Ispirito na.”

Hin Noli hi Jesus ha Langit

(Marcos 16:19-20; Lucas 24:50-53)

⁶ Ninghan hin naipagkalamoan la yay naman hi Jesus nin hilay aw-apostolis na, pinastang la ya, wanla, “Katawan, biyan mo kami na doman

hawanin nin sarilin ari [pigaw mag-in kami naman indipindyinti] a bilang hin yadtaw?”

⁷ Yay obat ni Jesus konla, “Ambo moyon kailangan ma-tandaan no maka-no mangyari orin, ta yay Dios Ama a namitakda nin panaon nin halban bawbagay ha main nan kapangyarian.

⁸ Kot biyan na kamon Dios kapangyarian painsan ha pa-makiasa-sa nan Masanton Ispirito na komoyo, ta bi-sa mamaptog kamo tongkol kongko konlan tawtawo ha Jerusalem, ha intiron Judea, Samaria tan anggan ha kali-ligligan lawlogar nin intiron kalotaan.”

⁹ Pa-makayari nan imbalita odti ni Jesus, noli ya ha langit. Ambiliw-biliwon la yan ampamata-gay angga hin na-halimbongan yan lolom.

¹⁰ Hin lo-gan la ot antangal ta ambiliw-biliwon la hi Jesus nin ampamata-gay, tongwa main loway lalakin nakadoloh nin mapoti a nakaodong ha dani la.

¹¹ Bi-sa wanla, “Hikamo a taga Galilea, anongkot ison kamon nakaodong nin matangal-tangal? Ya-rin hi Jesus a naimatonan moyon noli ha langit ay mako yan oman iti ha lota nin bilang anorin ha na-kit moyon pa-moli na ha langit.”

Yay Pa-mili nin Ka-hagilyan ni Judas

(Mateo 10:2-4; Marcos 3:16-19; Lucas 6:14-16)

¹² Bi-sa norong hilay nay aw-apostolis ha Jerusalem ibat itaw ha Bakil Olibo, a halos a-say kilometroy karayoan.

¹³ Pa-makalato la ha bali ay dinomiritso hilay na itaw ha kwarton an-iwanan la ha ta-gay. Hila ay hi Pedro, hi Santiago, hi Juan tan hi Andres,

hi Felipe tan hi Tomas, hi Bartolome tan hi Mateo, hi Santiago a anak ni Alfeo tan hi Simon a mainakit ha nasyon Israel tan hi Judas a anak* nin a-sa ot a Santiago.

¹⁴ Halban la ay mabotbot ampititipon domawat nin asa-say kanakoman. Ha pa-mititipon la ay kalamo hilay bawbabayi, pati hi Maria a nanay ni Jesus, tan hilay tawtalakaka ni Jesus a lawlalaki.

¹⁵ Pa-makalabah nin omnoy awlo ay nititipon hilay naman a antopol koni Jesus. Manga sanyatos tan lowampolo (120) hilay halban. Hin ya-rin ay inomdong hi Pedro ta nanalita ya.

¹⁶ Wana, “Tawtalakaka, yadtaw inogotan ni Judas a nango-na konlan hilay nanakop koni Jesus ay kailangan mangyari ayon ha nakasolat ha Masanton Kasolatan a impabalita anan daan nin Masanton Ispirito nan Dios hin yadtaw koni Ari David.

¹⁷ Nag-in yan kabilang komi hi Judas, ta a-sa yay namaot pinili para magsirbi bilang apostol.”

¹⁸ (Yadtaw kwartan imbayar la kona ha doka a ginwa na ay impanaliw bowat. Ison yay na nababyog nin pataling-orong, kanya binomoti a tiyan na tan nilomwah a intiron bitoka na.

¹⁹ Na-tandaan nin halban tawo ha syodad Jerusalem a nangyari kona, kanya ya-rin bowat ay pinangalanan la ha halita la nin “Akeldama”, yay labay totolon “Bowat nin Daya”.)

²⁰ Wana ot ni Pedro,

* **1:13 1:13** Ha Griego: “Judas ni Santiago.” Maari talakaka na ya ni Santiago o anak na.

“Anodti ot yay nakasolat [tongkol koni Judas] ha Masanton Kasolatan ha libron Kawkanta:

‘Yay bali na ay ibati ta bi-sa homin anan mi-wan ison.’

Anodti ot a nakasolat itaw:

‘Yay katongkolan na ay mi-ka ana ha laloman tawo.’ ”

²¹⁻²² [Wana ot ni Pedro,] “Kanya hawanin, kailangan mamili tamon ka-hagilyan ni Judas para mag-in min kalamoan bilang tistigo a hi Jesus a Katawan kot norong yan nabyay. Kailangan yay pilion tamo ay yadtaw dati nan ampaki-ki-ka komi lolog panaon a kalamo na tamo ni Jesus, paibat hin nagpabaotismo ya koni Juan angga hin noli ya ha langit.”

²³ Namibalita hilan loway tawon pamilian, hi Matias tan hi Jose a anha-wayan Barsabas tan no minghan anamaot Justo.

²⁴ Bi-sa dinomawat hila yapon, wanla, “Katawan, tanda moy kawkanakoman nin halban tawtawo. Ipatandaan mo pa tana komi no hino konlan hiladtin lowa a pinili mo

²⁵ para mag-in apostol, pigaw homagili ha katongkolan a na-lakwanan ni Judas ta ni-ka yay na ha logar a talagan marapat para kona.”

²⁶ Pa-makayari lan dinomawat, indalan la ha pamomonot yay main lan pa-mili. Yay na-bonot a ngalan ay Matias, kanya hiya a impa-lah konlan hilay labin-a-say apostolis.

2

Yay Pa-makiasa-sa nin Ispirito nan Dios Konlan Antompol koni Jesus

¹ Hin kaawlowan anan pista nin Israelita a anha-wayan “Pentecostes”,* halban lan antompol koni Jesus ay na-piasa-san nititipon ha a-say bali.

² Tongwa, main ogong a naibat ha langit a bilang ha makhaw a lopot. Nalngo ladtin nin halban ison ha loob nin ya-rin a balin ampititiponan la.

³ Bi-sa ni-paka-kit hilan bilang aw-apoy a kortin dila a inomaypa ha olo nin balang a-sa konla.

⁴ Halban lan hiladtin antompol ay biig pinango-nawan Masanton Ispirito nan Dios, bi-sa nag-ompisa hilan nanalita nin sari-sari a klasin halita a impahalita konla nin Ispirito nan Dios.

⁵ Hin ya-rin ay main anamaot aw-Israelitan maka-Dios ibat ha balang nawnasyon iti ha mondo a nakihanda itaw ha syodad Jerusalem.

⁶ Hin nalngo lan tawtawo a makatlok ison ha loob nin ya-rin a bali ay lako konla a dinomani. Naka-ngap hila bana ta pari-pariho lan nalngo ha sawsarili lan halita yay anhalitaon lan hila-rin antompol koni Jesus.

⁷ Ambo makano-kanoy pa-mag-ispanta la, kanya wanla ha a-sa tan a-sa, “Ambo doman halban lan hila-rin ampi-panalita ay taga Galilea?”

⁸ Anongkot man ta angkalngo tamo hilan ampanalita ha kanya-kanya tamon halita?

⁹ Main kontamon taga Partia, main taga Media, main taga Elam, Mesopotamia, Judea, Capadocia, Ponto tan ha probinsyan Asia.

* **2:1 2:1** Yay labay totolon “Pentecostes” ay “Limampolo a Awlo” bana ta yadti ay angganapon pa-makalabah nin limampolo a awlo mayari yay Pistan Pa-makalibri.

¹⁰ Yay laloma ay taga Frigia, main taga Panfilia, taga Egipto tan main ha lawlogar nin Libia a hakop nin Cirene. Yay lalomay namaot a kapara tamon bisita ay taga Roma. Main lihitimon Israelita tan main nag-in Israelita bana ta anhonolon lay kawkapanogoan tamon Israelita.

¹¹ Yay laloma ay taga Creta tan taga Arabia. Anodtaw pa man, halban tamo ay angkalngo tamo hilan ampanalita ha sawsarili tamon halita, bi-sa yay antotolon la ay tongkol ha ka-paka-ngap a gawgawa nan Dios.”

¹² Kay la maabot isipon a pawpangyayari, kanya wanla ha a-sa tan a-sa, “Anya kari a labay totolon nin yadtin ampangyari?”

¹³ Kot wanlan pa-noya-toya nin hilay laloma, “A, lawlahing hilan bongat orin!”

Yay Impahawang ni Pedro

¹⁴ Hin ya-rin ay inomdong hi Pedro, kalamo hilay labin-a-say apostolis ta nanalita ya konlan kalabongan. Wana ha makhaw a basis, “Hikamoy kaparan Israelita tan halban anan ampi-wan iti ha Jerusalem, main akon labay ipahawang komoyo, kanya paka-long-on moyon labah.

¹⁵ Hay wamoyo sigoro no lawlahing kami, kot disnodon ambo ta alas nuweben bongat nin boklah.

¹⁶ Yadti nangyari hawanin ay yadtaw an-tokoyon ni Propita Joel ha Masanton Kasolatan, a wana,

¹⁷ ‘Oyay mangyari ha hoyot a panaon,’ wanan Dios:

'Thogo koy Ispirito ko konlan halban klasin
tawtawo,

kanya ha lipi moyo ay main aw-awa-nak, lalaki
o babayi man a mamibalita nin ipanakom
ko konla.

Main anamaot aw-anakaba-yo a maka-kit nin
bawbagay-bagay a ipa-kit ko konla nin
bilang lan tinaynop,

tan main anamaot mawmatoantawon lalaki a
manaynop nin bawbagay a ipataynopan
ko konla.

¹⁸ Iya, konan ya-rin a panaon ay ihogo ko yay
Ispirito ko

konlan hilay ma-magsirbi ko, lalaki o babayi
man,

kanya ipamalita lay ipanakom ko konla.

¹⁹ Mama-kit akon ka-paka-ngap a bawbagay ha
langit tan ha lota

a bilang ha daya, apoy tan mangakorpal a asok.

²⁰ Yay awlo ay domoblom,

tan yay bolan ay tomibya yan bilang katibya
daya,

ba-yo lomato anay maalagan awlon homin
kapara ay yay awlon pa-ngokom nan
Katawan.

²¹ Kot hinoman a tawon homa-way konan
Katawan para pailipyas ay malipyas'.

[Ya-rin a hola ni Propita Joel," wani Pedro.]

²² [Bi-sa wana ot impagpatoloy ni Pedro,]
"Hikamoy kaparan Israelita, long-on moyodti:
Hi Jesus a taga Nazaret a inhogo nan Dios.
Pinaptogan nan Dios yadti komoyo ta impagawa
na konay gawgawa a ka-paka-ngap a bilang ha

mawmilagro a pamilbian nin main nan kapangyarian. Yadti ay nangyari iti mismo kontamo, kanya tanda moyo.

²³ Inaboloyan nan Dios nin maiintriga ya komoyo ta yadti kot plano nay na hin kalinoo-nawan ot tan bana ta tanda nay nan daan yay halban bawbagay a mangyari. Hikamoy namapati kona ta impapipasak moyo ya ha kros konlan dawdoka a tawo.

²⁴ Balo ta inilibri na yan Dios ha kapangyarian nin kamatyan hin pinaorong na yan nabyay ta kay ya maari pondan nin kamatyan.

²⁵ Nga-min, anodti a sinolat ni Ari David a maitoring anamaot halita ni Jesus, a wana, 'Lawah ko yan angka-kit yay Katawan. Iti ya ha dani ko pigaw kay ko maaborido.

²⁶ Bana konan yadti, maligan-maliga ko tan kay ko ma-bonbonan a boboy ko ha kaligawan. Yay lalaman koy namaot ay magpainawa nin main pag-asa,

²⁷ ta tanda ko, O Dios, a kay mo po-layan a kalolwa ko nin magpirmi ha logar a kamainan lan ni-kati.

Nga-min, hiko a Banal mon Ma-magsirbi, tanda kon kay mo aboloyan nin maronot a main kon lalaman.

²⁸ Impatandaan mo kongko yay dalan makon biyay a homin anggawan, bi-sa hay kaligawan kon masyado no ma-kit katay nan arap-arapan'.

[Ya-rin a sinolat ni Ari David," wani Pedro.]

²⁹ [Bi-sa wanan impagpatoloy ni Pedro,] "Taw-talakaka, maibalita kon homin doda a maski

man sinolat nadi, nati ya syimpri hi Ari David bi-sa intabon, tan angka hawanin ay iti ot a pinanabonan kona.

³⁰ [Kanya ambo yay sarili na a antokoyon na konan ya-rin a hinalita na, nokay] bana ta a-sa yan propita nan Dios ay tanda na a impangako nan Dios kona, ha maigot a hompa a main a-say mangibat ha lipi na a gaw-on nan Dios nin ari a bilang kona [a homin laloma no ambo yay Cristo.]*

³¹ Tanda ni Ari David yay tongkol ha pamorong mabyay ni Cristo, ta wana ha hola na hin yadtaw a

‘Yay kalolwa na ay kay na po-layan Dios mag-pirmi ha kamainan lan hilay ni-kati, tan yay lalaman na ay kay na aboloyan maronot.’

³² Yadi hi Jesus ay pinaorong nan Dios nabyay, tan hikami halban ay tistigo konan yadi.

³³ Inta-gay na yay naor Dios ta ison yay na hawanin ha wanan na, bi-sa tinanggap nay Masanton Ispirito a impangako nan Ama kona para ihogo kontamon tawtawo. Hawanin, inhogo na yay na komi, kanya anodti a angka-kit moyo tan angkalngo.

³⁴ Hi Ari David ay kay noli ha langit, kot hiya mismo a nanalita nin yadi hin yadtaw,

‘Wanan Dios a Katawan konan Katawan ko: Iti ka tomoklo ha wanan ko,

³⁵ ta ta-ganan mon igwa ko ha aypa kapang-yarian mo hilay kawkontra komo.’ ”†

† 2:35 2:35 Ha Griego: anggan igwa ko ha aypa nin ayi mo hilay kawkontra komo.

36 [Bi-sa wana ot ni Pedro,] “Kanya kailangan, hitamoy halban Israelita ay dapat tamon tandaan nin homin kadoda-doda a hi Jesus a impapipasak moyo ha kros, kot hiya yay ginwanan Dios Katawan tan Cristo.”

37 Hin nalngo lan tawtawo odtin halban ay na-golowan a main lan kaisipan, kanya wanla koni Pedro tan konlan kapara nan aw-apostolis, “Tawtalakaka, anya man no-nin a dapat min gaw-on?”

38 Wani Pedro konla, “Pangombabalyan tan bokotan moyoy kawkasalanan moyo, ta bi-sa pabaotismo yay balang a-sa komoyo ha ngalan ni Jesu-Cristo pigaw patawaron na kamon Dios ha kawkasalanan moyo, ta bi-sa ibi na komoyoy Masanton Ispirito na.

39 Nga-min, yadtin Masanton Ispirito ay impangako nan Dios para komoyoy namaot tan konlan lawlipi tamo, pati konlan ampi-wan ha mangarayo, iya, para ha balang tawon ha-wayan nan Dios a Katawan tamo.”

40 Lako ot a impahawang ni Pedro konla, bi-sa wanan inwawali, “Pailipyas kamo pigaw kay kamo ma-parosawan a bilang konlan dawdoka a tawo hawanin.”

41 Hiladtaw a maligan ni-pol ha impahawang ni Pedro ay binaotismowan hila. Kanya main manga tolonlibon tawtawo a naipa-lah konlan antompol koni Jesus hin ya-rin ot a awlo.

42 Nagpatoloy hilan maptog ha kaho-honol ha tawtotoro lan apostolis, anorin kapara ha pamiasa-sa la bilang mita-talakaka, ha pa-mititipon

nin mangan tinapay [bilang pa-manomtom nin pa-ngamati ni Jesus] tan ha kada-dawat.

Pa-magbiyay lan Antompol koni Jesus

⁴³ Hilay aw-apostolis ay ampakagawa nin lako a gawgawa a ka-paka-ngap, pawpamilbian kapangyarian nan Dios, kanya halban lan tawo ay masyadon ampaka-ngap.

⁴⁴ Halban lay namaot antompol koni Jesus hin ya-rin ay nagpatoloy ha maigot a pa-milalamo, tan anyamay ikon nin a-sa ay an-itoring ikon nin halban.

⁴⁵ An-ilako lay namaot a main lan lawlota tan laloman kama-main, ta bi-sa yay angka-paglakoan ay an-ipapto la konlan kawkalamoan la ayon ha main lan pangangailangan.

⁴⁶ Inawlo-awlo ay patoloy hilan ampititipon ha timplo nan Dios nin asa-say kanakoman tan ampilalamo anamaot ha bawbali la nin mangan tinapay [bilang pa-manomtom nin pa-ngamati ni Jesus]. Ampangan hilan main awit kaligawan tan malinis a kanakoman.

⁴⁷ Pirmi lan amporiwon yay Dios, tan halban lan tawtawo ay angkalilikot konla. Inawlo-awloy namaot ay main tawtawo a an-ipa-lah nan Katawan ha grupo lan hilay antompol a inlipyas na.

3

Hin Pinaabig a Lalakin Paralitikoy Bitih

¹ A-say apon, bandan alas tres, nako hi Pedro tan hi Juan ha timplo, ta ya-rin a nakaogalian lan aw-Israelita a oras nin main lan kada-dawat.

² Itaw ha anha-wayan “Magandan Polta” a mamaloob ha timplo ay main a-say lalakin paralitikoy bitih paibat ot hin in-abing. Inawlo-awlo yan an-alsawon para igwa itaw ta ampakilimoh ya ha tawtawon anlomoob ha timplo.

³ Hin na-kit nan lomoob hi Pedro tan hi Juan ay nakilimoh ya konla.

⁴ Hinilap la ya, bi-sa wani Pedro kona, “Homi-lap ka komi!”

⁵ Hinilap na hilay naor ta hay wana no limohan la ya.

⁶ Kot wani Pedro kona, “Homin akon kwartan balitok ni pilak, balo ta main akon laloman maibi komo. Ha ngalan ni Jesu-Cristo a taga Nazaret, lomalako ka!”

⁷ Bi-sa ginawang ni Pedro a wanan gamot na ta ampa-dongon na ya. Antimano kinomhaw a ayi na pati baya-til na.

⁸ Nilomokho yan inomdong, bi-sa nilomalako. Ampilo-lokho yay nan naki-ka konla ha loob timplo nin andayawon na yay Dios.

⁹ Halban tawtawo itaw hin ya-rin ay na-kit la yan anlomalako tan ampanayaw konan Dios.

¹⁰ Na-bilbi lan hiyadtaw a ma-makilimoh a pirmin nakatoklo ha liglig nin ya-rin anha-wayan “Magandan Polta”, kanya ambo makano-kanoy ispanta la ha nangyari kona.

Yay Impahawang ni Pedro

¹¹ Hin lo-gan maga-gaga-got ya ot konli Pedro tan hi Juan orin lalakin inomabig, halban lan

tawtawo ha kaispantawan la ay nolayon dinoman konla itaw ha a-say logar ha timplo a anhayayan “Balkonahi ni Ari Solomon”.

¹² Hin na-kit nay anorin ni Pedro, wana konlan tawtawo, “Hikamoy kawkaparan Israelita, anongkot ampag-ispantawan moyodtin nangyari kona, tan anongkot anhilap-hilapon moyo kami? Ola-no hay wamoyo, sarili min kapangyarian a na-palalako mi yadtin lalaki o bana wari ta maka-Dios kami.

¹³ Kai, ta yay Dios lan kalimpapo-papoan tamon hi Abraham, Isaac tan Jacob, hiyay main gawa nin yadti para ma-parangalan yay Anak na a hi Jesus. Kot in-intriga moyo ya konlan ampamoon kontamo a taga Roma, bi-sa intakwil moyo ya ha arapan ni Gobirnador Pilato anta dinisisyonan nay na nin bolohan ya.

¹⁴ Iya, intakwil moyo yay Banal tan Maptog, bi-sa yay impapiboloh moyo paot ay yadtaw mangmatin tawo.

¹⁵ Hikamo a namapati konan yay ampangibatan nin biyay. Anorin pa man, pinaorong na yan nabyay Dios. Hikami tistigo nin yadti.

¹⁶ Hawanin, bana ta hinabtan mi ngalan ni Jesus ta antopol kami naor kona, kinomhaw odtin lalaki a angka-kit tan bilbi moyo. Iya, yay katotpol mi koni Jesus a pinangibatan a talagan inomabig yay na a bilang angka-kit moyon halban.

¹⁷ “Hawanin, tawtalakaka, tanda ko a kanya moyo impapati hi Jesus ay bana ta hikamo pati hilay ampamoon kontamon Israelita ay kay moyo tanda no hino ya.

18 Kot ha anorin a nangyari ay tinoor nan Dios yay impapibalita na konlan halban pawpropita na hin yadtaw a kailangan magdya-dya yay Cristo.

19 Kanya mangombabali kamoy na tan bokotan moyoy nay kawkasalanan moyo. Ibalik moyoy kawkanakoman moyo konan Dios a Katawan pigaw alihon nay kawkasalanan moyo tan makalato a panaon nin ba-yon kaligawan a ibat kona.

20 Ihogo na yan oman iti ha kalotaan hi Jesu-Cristo a impangaral ana komoyo.

21 Balo ta kailangan itaw ya yapon ha langit ta painsan ya ot makon oman iti ha kalotaan no bayowan nay nan Dios a halban bawbagay. Anodti a impapibalita na konlan bawbanal nan propita paibat hin palsawon nay babon lota.

22 Wanay naor ni Moises konlan kawkapapopapoan tamo, 'Yay Dios a Katawan tamo ay mamihogo ya komoyo nin a-say propita a bilang kongko a kapara tamon Israelita. Kailangan paka-honolon moyoy halban ibalita na komoyo.

23 Yay tawon kay homonol ha ibalita nan yadtin propita ay doka a ogotan na ta kay yay na ibilang tawo nan Dios.'

24 Hila man a halban pawpropita nan Dios paibat koni Propita Samuel ay pari-pariho lan impamalita yay ampangyari konan yadtin panaon.

25 Yay pawpangako nan Dios a imparalan konlan pawpropita na ay para kontamo, tan kalamo tamoy namaot ha kasondoan na a inimbi na konlan kalimpapo-papoan tamo. Wanay naor

Dios hin yadtaw koni Abraham, ‘Alang-alang konan a-sa ha lipi mo ay payabolan kon abig a intiron tawtawo ha mondo.’

²⁶ Kanya kontamon Israelita na ya yapo inhogo nin Dios yay Anak nan hi Jesus para tambayan na tamo nin bokotan yay doka a pamimiyay.”

4

Hin Inomarap ha Pinakamata-gay a Konsiho hi Pedro tan hi Juan

¹ Hin lo-gan ot ampanalita hi Pedro tan hi Juan konlan tawtawo, main nilomato a pawpari, main anamaot kapitan a poon lan gawgwardya ha timplo tan main ha gropo lan Saduseo.

² Nasora hila konlan loway apostolis ta an-itoro tan an-ipangaral la ha tawtawo a norong nabyay hi Jesus, pa-maptog a main pa-morong mabyay.

³ Kanya dinakop la hiladtin lowa ta ingkolong anggan boklah bana ta anyomabi na hin ya-rin.

⁴ Anodtaw pa man, lako konlan nakalngo nin aral la a tinompol koni Jesus, kanya yay nag-in bilang lan lawlalaki a antompol ay main manga limanlibo.

⁵ Hin kinadilapan ay nititipon [hilay pinakamata-gay a konsiho nin nasyon Israel, labay totolon] hilay pawpoon nin Israelita, hilay laloma ot a main katongkolan tan hilay mawmaistron kapanogoan.

⁶ Konan ya-rin a pa-mititipon la itaw ha syodad Jerusalem ay kabilang ya ison yay pinakapoon pari a hi Anas tan hilay laloman pawpari a kawkanayon na a bilang konli Caifas, hi Juan tan hi Alejandro tan laloma ot.

⁷ Impaha-wayan la hi Pedro tan hi Juan, bi-sa pinastang hiladtin lowa ha main lan pibotlayan, wanla, “Pa-no moyo ya na-palalako odtin lalakin datin paralitikoy bitih? Anya magkapangyarian o hino ngalan a hinabtan moyo ta nagawa moyodti?”

⁸ Inombat hi Pedro nin pinango-nawan yan hosto nin Masanton Ispirito nan Dios, wana konla, “Mapagalang min pawpoon tan mawmain katongkolan,

⁹ lamang ta ampastangon moyo komi yay tongkol ha ginwa min kaabigan konan yadtin lalaki tan no pa-no ya pinaabig,

¹⁰ labah a ma-tandaan moyon halban iti, pati nay halban kapara tamo ot Israelita a kanya angka-kit moyo yan ampaka-dong tan maligsa yadtin lalaki ay bana ha kapangyarian ni Jesu-Cristo a taga Nazaret ta hinabtan mi ngalan na. Impapipasak moyo ya ha kros kot pinaorong na yan nabyay Dios.

¹¹ Hi Jesus odtaw pa-hal bato a antokoyon ha Masanton Kasolatan, a wana, ‘Yay bato a impoyra moyon hikamoy karpintiro, yadtaw mismo a ginwa pinakapondasyon nin bali.’

¹² “Nga-min, homin laloman maka-pilipyas kontamo ha kasalanan no ambo hi Jesus bongat, ta homin laloman ngalan a inimbi iti ha intiron mondo para mamilipyas kontamon tawtawo,” [wani Pedro.]

¹³ Naka-ngap hila-rin mawmyimbrow nin pinakamata-gay a konsiho nin nasyon Israel bana ha kakhawan nakom ni Pedro tan hi Juan

ha pananalita la ha pobliko, anta tanda lan ordinaryo hilan bongat tawo tan kay nakapag-aral. Kot na-panomtoman la a lawah na hilan kalamo-lamo ni Jesus hin yadtaw.

¹⁴ Hawanin, homin hilan mahalita konli Pedro tan hi Juan, lalo paot ta yay lalaki a na-paabig la ay ison nakaodong ha dani la.

¹⁵ Kanya, yay ginwa lan hiladtin mawmyimbro nin pinakamata-gay a konsiho ay pinalikol la yapon hi Pedro tan hi Juan itaw ha ampag-imbistigawan konla ta nipapa-no hila yapon.

¹⁶ Wanla ha a-sa tan a-sa, “Anya may dapat tamon gaw-on konla? Tanda lan halban tawtaga Jerusalem a hilay main gawa konan ya-rin a ambo basta-bastan milagro tan kay tamo maari ibori bana ta talagan potog.

¹⁷ Kot pigaw kay ana masyadon mibantog ay kailangan paka-bibilinan tamo hila a ando hilay na mangaral tongkol koni Jesus ni ba-banggiton a ngalan na.”

¹⁸ Kanya impaha-wayan lan oman hi Pedro tan hi Juan ta binawalan na hila a ando hilay na mangaral-aral ni mama-banggit ngalan ni Jesus.

¹⁹ Kot wanli Pedro nin inombat, “Anya kot balo a tama ha hilap nan Dios: Yay hikamoy honolon o yay Dios? Isipon moyo!

²⁰ Nga-min, kay mi magwa orin labay moyo a ando mi totonon yay na-kit mi tan nalngo tongkol koni Jesus.”

²¹ Kot binantaan hila ot syimpri nin hilay konsiho, bi-sa hila binolohan ta homin hilay nan lamang ma-kit rason para parosawan hila,

lalo paot halban lan tawtawo ay biig ampamori konan Dios bana ha nangyari.

²² A-sa ot, yadtaw lalakin paralitikoy bitih a pinangwaan lan milagro para omabig ay maholok anan a-pat a polo a taon a idad na.

Dawat Para Biyan Kohaw Nakom ha Pangan-garal

²³ Hin ya-rin a binolohan lay na hi Pedro tan hi Juan, antimano norong hilay na konlan kawkalamoan la. Tinotol la no anyay imbalita lan pawpoon pari tan hilay pawpoon nin Israelita.

²⁴ Hin nalngo la-rin, halban la ay niasa-san dinomawat ha Dios. Wanla ha dawat la, “O Katawan, hikay Dios a namalsan langit, lota pati ambay tan halban bawbagay ha aytimay logar.

²⁵ Main kan impahalita koni Ari David a magsirbi mo hin yadtaw nin anodti:

‘Anongkot masyadoy amot olo lan hilay ambo Israelita?

Tan anongkot ampagplano hilan doka anta homin anan lamang ogotan?

²⁶ Hilay aw-ari ha kalotaan tan pawpoon nin nangasasari a lawlogar ay parihadoy na ta nititipon hilay na para labanan yay Katawan tan hi Cristo a inhogo na.’

²⁷ Pinomtog, O Dios, ya-rin a impahalita mo ta nititipon anaor hila ni Herodes Antipas tan hi Gobirnadador Poncio Pilato, pati hilay ambo Israelita tan hilay laloman kaparan Israelita a angkomontra konan Anak mon hi Jesus a banal a pinili mon mag-in Cristo.

²⁸ Ginwa lay naor kona yay halban bawbagay a talagan intakda moy nan mangyari.

²⁹ Hawanin, Katawan, tanda moy pa-magbanta la komi. Kanya tambayan mo kamin ma-magsirbi mo, para patoloy min maipangaral yay Halita mo nin main hoston kohaw nakom.

³⁰ Ipa-kit mo pay kapangyarian mon mamaabig konlan hilay mawmain masakit tan aboloyan mo pa a ha ngalan nin banal mon Anak a hi Jesus ay makagwa kamin gawgawa a ka-paka-ngap a pawpamilbian nin kapangyarian mo.”

³¹ Pa-makayari lan dinomawat, nayogyog yay logar a kamainan la. Halban la ay pinangonawan hosto nin Masanton Ispirito nan Dios ta bi-sa nagpatoloy hilay nan nangaral Halita nan Dios nin main hoston kohaw nakom.

Yay Pa-mitatambay lan Kaw-Kristyano

³² Halban lan antompol ay asa-say kaisipan tan kalabayan. Homin ni a-sa konla a ampanarili nin main lan kama-main, nokay an-ibilang la a yadti kot para ha halban.

³³ Hilay namaot a aw-apostolis ay main hilan ambo basta-bastan kapangyarian ha pangan-garal tongkol ha pa-morong mabyay ni Jesus a Katawan. Impa-kit nay namaot Dios konlan halban antompol yay hi-ban a inganga-ro na.

³⁴ Homin ni a-sa konla a ampagkolang ha kabi-biyay ta hilay mawmain lawlota tan bawbali ay an-ilako ladi ta bi-sa yay angka-paglakoan

³⁵ ay an-ibi la konlan aw-apostolis para ipapto ayon ha pangangailangan nin balang a-sa.

³⁶ A-sa konla ay hi Jose a lipi ni Levi. Taga yan polo Chipre tan yay ha-way lan aw-apostolis kona ay Bernabe, yay labay totolon ay “Mamakhaw Nakom”.

³⁷ Inlako nay lota na bi-sa in-intriga nay kwartan na-paglakoan konlan apostolis.

5

Yay Pa-mag-abig-abig ni Ananias tan ni Safira

¹ Main anamaot miambali a nakialig naglako nin main lan lota. Yay ngalan nin lalaki ay Ananias tan yay babayi ay hi Safira.

² Balo ta bina-wahan ni Ananias a na-paglakoan nin tanda ni Safira. Bi-sa yay natla ay yadtaw a in-intriga na konlan aw-apostolis a konwari yadtaw bongat a na-paglakoan la.

³ Kot wani Pedro, “Ananias, anongkot pinayagan mon pango-nawan ni Satanas a main mon kanakoman nin mangalotoy konan Masanton Ispirito nan Dios ison ha gawa mon pa-miharya nin laloman kwarta, ta konwari yadti bongat a na-paglakoan moyon lota?

⁴ Ambo doman ikon moyoy lota hin kay moyo ot nalako? Tan maski hin nayari moyoy nan inlako, ambo doman magawa moyoy balang labay moyo ha na-paglakoan? Anongkot man ta inisip mo ot gaw-on orin? Yay Dios a mo-na mona mon ginalotoy nin ya-rin, ambo tawo!”

⁵ Pa-makalngo nan ya-rin ni Ananias ay natomba ya a toloy nan ingkamati. Halban lan nakalngo ay nali-mon hosto.

⁶ Yay ginwa lan hilay aw-anakaba-yo itaw hin ya-rin ay pinotot la ya ta ini-ka lan intabon.

⁷ Pa-makalabah toloy oras ay nakalato hi Safira a kaambali na. Kot kay na tanda no anyay nangyari.

⁸ Wani Pedro kona, “Safira, yadti bongat do-man a na-paglakoan lota moyon miambali?”

Obat ni Safira, “Iya, ya-rin bongat.”

⁹ Kot wani Pedro kona, “Anongkot pini-sondoan moyon miambali yadtin gawa a pa-nobok konan Ispirito nan Katawan? Oy, iti hilay na ha polta hilay namitabon konan kaambali mo. Ihonol la kay namaot!”

¹⁰ Antimano, natomba hi Safira ha arapan ni Pedro a toloy nan ingkamati. Hin nilomoob hilay naor a aw-anakaba-yo, na-kit lan main anaman nati. Kanya kinwa lay namaot ta ini-ka lan intabon ha danin kaambali na.

¹¹ Hin ya-rin, intiro lan antompol tan halban lan naka-tanda ay nali-mon masyado.

¹² Hilay aw-apostolis ay ampakagawa nin lako a gawgawa a ka-paka-ngap, pawpamilbian kapangyarian nan Dios a angkaimatonan lan tawtawo.

Mawmilagron Ginwa lan Aw-apostolis

Halban lan antompol koni Jesus ay itaw hila nanga-piasa-san nitipon ha anha-wayan “Balkonahi ni Ari Solomon”.

¹³ Homin ni a-sa konlan hilay kay antompol a nagkohaw nakom nin makiasa-sa konla maskin mata-gay a rispito la konla.

¹⁴ Kot syimpri anlako anan anlako a ampipalah ha bilang lan antompol koni Jesus a Katawan, lalaki man o babayi.

¹⁵ [Bana ha kawka-paka-ngap a angkagwa lan aw-apostolis,] ki-kinwa lan tawtawoy mawmain masakit ta ini-ka la ha kalsada, bi-sa impaira ha kawkatri tan aw-apay la pigaw maskin mihagoy tanay anino ni Pedro konla ha kala-labah na, omabig hilay na.

¹⁶ Golpin tawoy ampi-pakalato itaw ha syodad Jerusalem a angkaibat ha ka-libol bawbabali, ta awit lay mawmain masakit tan nilooban nin dawdoka a ispirito. Halban la ay biig pinaabig nin hilay aw-apostolis.

Binawalan Hilan Oman a Aw-apostolis

¹⁷ Hilay aw-apostolis ay masyadoy nan angkainggitan nin yay pinakapoon pari pati halban kalamoan na a kasapi ha grupo lan Saduseo.

¹⁸ Kanya impaaristo na hila bi-sa impapikolong.

¹⁹ Kot kinayabiwan, main a-say anghil nan Katawan a nako itaw ha prisowan ta inabriyan nay poltan pinamikolongan konla. Pinalikol na hila, bi-sa wana konla,

²⁰ “Mako kamo ha timplo ta ipangaral moyo konlan tawtawo itaw yay halban bawbagay tongkol konan yadtin ba-yon biyay.”

²¹ Hinonol lan aw-apostolis a pinanogoan nan anghil, kanya mahakbay hilan nako ha timplo nin nangaral.

Hin ya-rin, yay pinakapoon pari tan hilay kawkalamoan na ay tinipon lay pawpooon nin Israelita a kapara lan myimbroyo nin pinakamatagay a konsiho nin nasyon Israel para ha a-say

sisyon, ta bi-sa impakwa lay aw-apostolis ha prisowan konlan hawhondalo.

²² Kot hin lomato hiladtin hawhondalo itaw ha prisowan ay homin hilay nay aw-apostolis. Kanya nagbolta hila itaw ha pinakamata-gay a konsiho, ta wanlan imbalita,

²³ “Hin lomato kami itaw ha prisowan ay natalo min nakasosi labah a polta, bi-sa ha lalo, halban lan gwardya ay biig anamaot mabababantay ha pawpoltan silda. Kot hin inabriyan mi silda la ay homin kamin na-kit tawo ha lalo!”

²⁴ Hin nalngo la-rin, naka-ngap yay pinakapoon pari, yay poon lan gwardya nin timplo tan hilay laloma ot a pawpooon pari. Bi-sa na-golowan hila no anya ot kari a homonol mangyari.

²⁵ Tongwa, main nakalato nin a-say lalaki. Wana konla, “Hiladtaw impriso moyo ay itaw hilan an-o-dong ha timplo nin ampangaral ha tawtawo.”

²⁶ Kanya antimano, yay poon lan gwardya tan hilay tawtawo na ay kina lay aw-apostolis para dakpon, balo ta kay la dinalan ha pwirsawan, bana ta angkali-mo hila konlan tawtawo ola-no batibaton hilan bato.

²⁷ Hin na-dakop hilay na ay in-arap hila ha pinakamata-gay a konsiho. Bi-sa pinastang na hila nin yay pinakapoon pari,

²⁸ wana, “Mahigpit min imbawal komoyo a ando moyoy na iaral-aral ya-rin tongkol koni Jesus, kot biliwon moyoy ginwa moyo! Imbantog moyoy na ingat ha intiron Jerusalem orin a an-iaral moyo, bi-sa hikami ot paot a labay moyon

mangobat ha pa-ngamati na.”

²⁹ Kot wani Pedro tan hilay kapara nan aw-apostolis, “Iya ta dapat yay Dios a honolon mi ambo tawo.

³⁰ Yay Dios a sinamba lan kapapo-papoan tamo ay hiya a namaorong nabyay koni Jesus a pinati moyo ta impapipasak moyo ya ha kros.

³¹ Yadti hi Jesus ay inta-gay na yan Dios ha main nan kapangyarian bilang Poon tan Mamilipyas, pigaw biyan na tamon oportonidad a aw-Israelita para mangombabali tan bokotan a kawkasalanan tamo ta bi-sa patawaron na tamo.

³² Hikami tistigo konan yadtin nangyari koni Jesus, tan ambo bongat hikami nokay pati yay Masanton Ispirito nan Dios a an-ipakiasa-sa na ha balang tawon anhomonol kona.”

³³ Hin nalngo lan mawmyimbrow nin pinakamata-gay a konsiho yay imbalita li Pedro ay ambo makano-kanoy amot olo la, kanya pini-sondoan lan ipapati a aw-apostolis.

³⁴ Kot inomdong yay a-sa konla, a-say Pariseo a yay ngalan na kot Gamaliel, a-say maistro nin kapanogoan a anggalangon nin halban tawtawo. Impapilikol na hilay aw-apostolis nin domali.

³⁵ Bi-sa wana konlan hilay kawkalamoan nan myimbrow nin pinakamata-gay a konsiho, “Kawkaparan Israelita, mag-ingat tamo ha labay tamon gaw-on konlan hila-rin a tawo.

³⁶ Nga-min, kay ot naboyot nilomtaw yadtaw hi Teudas a nagkonwari nin ambo basta-bastan tawo, bi-sa main manga a-pat a yatos katawo a nakiasa-sa kona. Kot hin na-pati ya, halban lan

tawtawo a hinomonol kona ay niboyak, kanya homin anan lamang inogotan.

³⁷ Bi-sa main anaman nilomtaw a-say taga probinsyan Galilea a yay ngalan kot Judas. Panaon pa-marihistron tawtawo hin yadtaw bana ha pamamayay nin bowis. Lako anamaot a naayat nan homonol kona. Kot hin na-pati ya, halban lan tawtawo a hinomonol kona ay niboyak anamaot.

³⁸ Kanya, yay ma-halita ko, po-layan tamo hila-rin a tawtawo, ta no ya-rin a antatalawon o anggaw-on la kot ibat bongat ha kalabayan nin tawo ay homin anan lamang syimprin ogotan.

³⁹ Kot no wari ta ya-rin kot kalabayan nan Dios ay kay tamoy nan lamang ma-patgon orin, tan ola-no hitamo ot a lomwah nin anlomaban konan Dios.”

⁴⁰ Pinomayag hilay mawmyimbrow nin pinakamata-gay a konsiho koni Gamaliel. Kanya impaha-wayan hila tanay aw-apostolis ta impagaroti, bi-sa binawalan hila ando lay na ipangaral yay tongkol koni Jesus. Pa-makayari ay binolohan hilay na.

⁴¹ Inomalih hilay aw-apostolis itaw ha kaimainan nin pinakamata-gay a konsiho nin angkalilikot, ta a-say karangalan konla a imbilang na hila Dios marapat domalan ha karingoyan alang-alang ha kaho-honol la koni Jesus.

⁴² Inawlo-awlo hila syimprin ampako ha timplo tan ha bawbali ta nagpatoloy hila ha pamitoro tan pangangaral nin Labah a Balita tongkol koni Jesu-Cristo.

6

Pitoy Pinili Para Ipagkatambay lan Apostolis

¹ Hin ya-rin a anlomako anan anlomako hilay antompol koni Jesus, hilay Israelita a ampigamit halita Griego ay nagriklamo konlan hilay lihiti-mon Israelita, ta angka-po-layan a pa-mamin pa-mangan ha inawlo-awlo konlan bawbabayin balo ha gropo la.

² Kanya tinipon lan labinloway apostolis a halban lan antompol koni Jesus, bi-sa wanlan imbalita konla, “Tawtalakaka, ambo marapat a po-layan mi yay pangangaral nin Halita nan Dios para bongat maka-pipapto nin pa-mangan.

³ Kanya mamili kamon pitoy lalakin bilbi a labah a pa-magkatawo, mangaronong tan ampango-nawan Masanton Ispirito nan Dios, ta hila a pa-tayaan tamo konan ya-rin a gawa.

⁴ Hikami namaot ay ibi mi halban panaon mi ha kada-dawat ha Dios tan ha pangangaral nin main nan Halita.”

⁵ Na-gostowan lan halban antompol yay imbalita lan apostolis. Kanya pinili la hi Esteban, a-say lalakin makhaw a katotpol tan ampango-nawan hosto nin Masanton Ispirito nan Dios. Kalamo ha pinili hila ni Felipe, hi Procoro, Nicanor, Timon, Parmenas, tan hi Nicolas a taga syodad Antioquia a sinomapi ha rilihyon nin Israelita.

⁶ Pa-makayari ay in-arap hila konlan aw-apostolis, ta indawat hila bi-sa imparna lay gamot la konla.

⁷ Lako ot a tawtawon naabotan nin pangan-garal lan Halita nan Dios, kanya mas lalon

nilomako a bilang lan antompol koni Jesus ha syodad Jerusalem. Golpi namaot pawpari a tinompol.

Yay Pa-maaristo koni Esteban

⁸ Hi Esteban ay pinayabolan na yan Dios nin makhaw a katotpol tan kapangyarian, kanya ampakagwa yan mawmilagro ha tawtawo a pamilbian kapangyarian nan Dios.

⁹ Kot main tawtawon ampaki-diskosyon kona a myimbron rilihyon a anha-wayan “Sinagoga lan Lawlibri” a ni-kaibat ha Cireneo, ha Alejandria, ha Cilicia tan ha Asia.

¹⁰ Kot kay la ya madaog ha rason hi Esteban bana ha karonongan na a impayabol nin Ispirito nan Dios kona.

¹¹ Kanya main hilan inopitan nin omnoy lalakin manalita nin anodti laban koni Esteban: “Nalngo mi hi Esteban a amparorokaon na hi Moises tan yay Dios.”

¹² Ha anorin a paralan, na-pahobhob lay tawtawo tan hilay pawpoon nin Israelita, pati hilay mawmaistron kapanogoan koni Esteban. Kanya kina la ya ta binira-bira la yan in-arap ha pinakamata-gay a konsiho.

¹³ Nangwa hilay naman pawpalson tistigo laban koni Esteban. Wanla, “Ya-rin hi Esteban ay kay ya ma-patgon ha pananalita nan kontra konan yadtin Masagradon Timplo tan ha kawka-panogoan a inimbi nan Dios koni Moises.

¹⁴ Nga-min, nalngo mi yan nanalita a yadtaw kano hi Jesus a taga Nazaret ay yobaon na kano yadtin timplo tan omanon na ot kanoy natawil tamon kawkaogalian koni Moises.”

¹⁵ Bi-sa hin pinaka-hilap lan labah hi Esteban nin halban myimbros nin pinakamata-gay a konsiho ay na-kit la a yay lopa na ay bilang lopa anghil.

7

Yay Diskorso ni Esteban

¹ Hawanin pinastang nan pinakapoon pari hi Esteban, wana, “Potog doman odtin dimanda la komo?”

² Inombat hi Esteban, wana, “Mawmatoa tan tawtalakaka! Long-on moyoy halitaon ko. Yay Dios a sangkalinggasan ay nagpa-kit ya konan kalimpapo-papoan tamon hi Abraham hin lo-gan itaw ya ot ampi-wan ha nasyon Mesopotamia, hin ba-yo ya nilomipat ha syodad Haran.

³ Wanan Dios kona hin ya-rin, ‘Ibati mo-rin logar moyo tan kawkanayon ta lomipat ka itaw ha logar a itoro kon kaon mo.’

⁴ Kanya imbati nay naor a logar lan caw-Caldeo ta nako ya ni-wan ha Haran. Kot hin nati yay tatay na, pinalipat na yay naman Dios iti ha kamainan tamo hawanin.

⁵ Hin yadtaw, ni makating a parti nin lota iti ay homin yan inimbi yay Dios kona para ipag-ikon na komon, balo ta impangako nan ibi odti kona pigaw maipag-ikon ladti nin lawlipi na, anggano man homin ya ot anak hin yadtaw.

⁶ Oyay imbalita nan Dios kona, wana, ‘Mi-wan hilay lawlipi mo ha laloman nasyon. Aliponon hila itaw tan pa-pairapan lolog nin a-pat a yatos a taon.

⁷ Kot parosawan ko hila-rin tawtawon mangalipon konla. Pa-makayari ay omalih hila itaw ta mako iti ha Israel, ta iti la koy na pagsirbiwan, wanan Dios.

⁸ Bi-sa, hin ya-rin ay inimbi nan Dios koni Abraham a a-say kasondoan a dapat kogiton a balang lalaki ha pamilya na tan maskin ha lawlipi na pigaw maibilang hila ha impangako nan Dios kona. Kanya hin in-abing hi Isaac a anak ni Abraham, pa-makalabah nanglinggon pa-miabing kona ay kinogit na yay naor. Anorin anamaot a ginwa ni Isaac ha anak nan hi Jacob, bi-sa yadtin hi Jacob, anorin anamaot a ginwa na konlan labinloway lalakin awa-nak na a pinangibatan nin labinloway lipi tamo.

⁹ “Hi Jose a a-sa konlan hila-rin labinloway anak ni Jacob ay kinainggitan lan tawtalakaka na, kanya inlako la ya para awiton ha Egipto bilang a-say alipon. Balo ta kay na ya pino-layan Dios.

¹⁰ Inlibri na ya ha halban dawdya-dya a dinalan-dalanan na. Hin in-arap hi Jose koni Faraon a ari lan taga Egipto ay binyan na yan Dios nin labah a pangingintindi, kanya nanabo a nakom ni Faraon kona. Kanya ginwa na yan gobirnadador ha intiron Egipto tan ma-ngasiwa ot ha sarili nan kama-main.

¹¹ “Kay naboyot ay nagkamain bitil ha intiron Egipto tan iti ha nasyon Canaan a kamainan lan kalimpapo-papoan tamo. Masyadoy kadya-dyaan la ta homin hilay nan ma-kan hin ya-rin.

¹² Hin na-balitaan anaor ni Jacob a main pa-mangan itaw ha Egipto ay inhogo na hilay awa-

nak na a kalimpapo-papoan tamo.

¹³ Hin pamilwa lan pa-mako ay nagpabilbi yay na hi Jose konlan tawtalakaka na. Ison anamaot ana na-tandaan ni Faraon yay tongkol ha pamilyan inibatan ni Jose.

¹⁴ Hawanin, impambilin ni Jose konlan tawtalakaka na hi Jacob a tatay na pati intiron kapamilyawan na a mako hila kona ha Egipto. Pitompolo tan lima hilay halban.

¹⁵ Intiron kapamilyawan ni Jacob ay nakoy naor ana itaw ha Egipto. Itaw yay na nati hi Jacob tan anorin anamaot kapara konlan hilay awa-nak na a kalimpapo-papoan tamo.

¹⁶ Yay bangkay la ay in-orong la itaw ha babalin Siquem, ta itaw la intabon ha panabonan a hinaliw ni Abraham konlan awa-nak nin yadtaw Hamor a tatay ni Siquem.

¹⁷ “Hin naabot anay panaon a tooron nan Dios a pangako na a pinanompaan na koni Abraham ay nilomabong anan golpi hilay kapapo-papoan tamo a itaw ha Egipto hin ya-rin.

¹⁸ Pa-makalabah nin maanloh a panaon ay nagkamain nin ari ha Egipto a homin anan tanda tongkol koni Jose.

¹⁹ Kanya ya-rin a ari ay inapi-api na hilay kapapo-papoan tamo, tan masyadoy karamsakan na konla ta pinilit na hilan ibantak a awa-nak lan ba-yon abing ta pigaw mati.

²⁰ Hin ya-rin ay in-abing hi Moises, a-say lalakin Israelita a na-pakagwapo. Inalagaan na yan paari ni nanay na ha loob nin toloy bolan.

²¹ Bi-sa, hin ini-ka la yay na ha kabatwan,

kinwa na yan prinsisan anak ni Faraon, ta pinahi-ban bilang sarili nan anak.

²² Kanya hi Moises ay na-toroan ya ha halban dawdinonong lan taga Egipto, kanya nag-in yan mahosay ha pananalita tan ha gawgawa.

²³ “Hin nag-idad yay na hi Moises nin a-pat a polo a taon ay naisipan nan tibawon hilay kaparan Israelita.

²⁴ Hin na-kit nay a-say kaparan Israelita a anri-rindiwon nin a-say taga Egipto, tinambayan na ya, bi-sa bilang kaba-balo ay pinati na-rin taga Egipto.

²⁵ Hay wana nga-min ni Moises ay tanda lan kaparan Israelita a hiyay gamiton nan Dios para mamilibri konla ha pa-makaalipon la, kot kay la payti naintindyan.

²⁶ Kinadilapan, dinaniwan nay loway parihon Israelita a ampiaway. Labay na hila komon pi-ayoson, kanya wana konla, ‘Aw-amigo, anongkot ampiaway kamo, anta kapa-halan moyo ay mita-lakaka?’

²⁷ Kot inwahkil nan yay main kasalanan hi Moises, wana kona, ‘Hino kot a nanogo komo para mamoon tan manosga komi?’

²⁸ Labay mo koy namaot doman patyon nin bilang ginwa mo naapon konan yadtaw taga Egipto?’

²⁹ Pa-makalngo ni Moises nin anorin ay nilo-mayah yan nako ha Madian, ta itaw ya ni-wan bilang a-say dayowan. Lo-gan nan itaw ay nakapagkaambali ya, bi-sa nagkaanak hilan loway lalaki.

³⁰ “Pa-makalabah nin a-pat a polo a taon, main a-say anghil nan Katawan a nagpa-kit koni Moises ha itsoran apoy a anhomiyab ha a-say kayon ma-ngaaypa. Itaw nangyari orin ha disyirto a madani ha Bakil Sinai.

³¹ Naka-ngap hi Moises ha na-kit na. Hin dinomani ya para biliwon nan labah, tongwa nalngo nay bosis nan Katawan,

³² a wana, ‘Hikoy Dios lan kalimpapo-papaoan moyo, yay Dios ni Abraham, ni Isaac tan ni Jacob.’ Ginoygoy hi Moises tan angkali-mo yan homilap.

³³ Wanan Katawan kona, ‘Alihon moy apin ayi mo ta yadtin logar a an-odongan mo hawanin ay masagrado.

³⁴ Angka-kit koy pa-ma-pairap lan taga Egipto konlan tawtawo kon Israelita. Angkalngo koy aw-aloloy la, kanya nonaoy ako para ilibri hila ha pa-makaalipon. Magparihado ka ta hikay ihogo kon mangalih konla itaw ha Egipto,’ wanan Dios koni Moises.”

³⁵ [Bi-sa wana ot nin impagpatoloy ni Esteban,] “Yadtin hi Moises ay intakwil la hin o-na nin hilay kaparan Israelita, ta main nanalita kona nin anodti, ‘Hino kot a nanogo komo para mamoon tan manosga komi?’ Kot hiya ot syimpri a inhogo nan Dios para mango-na tan mamilibri konlan kapapo-papaoan tamo. Tinambayan na yan anghil nan Katawan a nagpa-kit kona itaw ha bigla dinomtan kayon ma-ngaaypa.

³⁶ Inalih nay naor ni Moises hilay kapapo-papaoan tamo itaw ha Egipto, pa-makayari nan ginomwa nin lako a gawgawa a ka-paka-ngap

a pawpamilbian kapangyarian nan Dios, anorin anamaot kapara itaw ha anha-wayan 'Ambay a Matibya' tan maski itaw ha disyirto ha loob nin a-pat a polo a taon.

³⁷ Yadti ot hi Moises a namibalita konlan kapapo-papoan tamo hin yadtaw, a wana, 'Ha lomato a panaon, main yay naman ihogo komoyo yay Dios a Katawan nin a-say kapara tamon Israelita para mag-in propitan bilang kongko. Hiya a dapat moyon long-on.'

³⁸ Hi Moises ot syimpri a kalamo la hin nititipon hila para somamba konan Dios itaw ha disyirto. Hiyay kina-totol nan anghil itaw ha Bakil Sinai, pati hilay kapapo-papoan tamo. Hiya syimpri a nananggap nin Halita nan Dios a ampakapamin biyay para ibi kontamon Israelita.

³⁹ "Kot kay la ya hinonol nin hilay kapapo-papoan tamo. Nokay intakwil la ya ta nakom lan magbolta ha Egipto.

⁴⁰ Kanya hin ya-rin a itaw ya ha ta-gay Bakil Sinai hi Moises, wanla koni Aaron, 'Ipangwâ mo kamin rawribolto a maipagdios mi para mangona komi. Nga-min, kay mi tanda no anyay nay nangyari konan ya-rin hi Moises a nango-na kontamon inomalih ha Egipto.'

⁴¹ Kanya ginomwa hilay naor nin ribolto a kortin kilaw baka. Nangmati hilan ayop ta indaton la konan yay ribolto, bi-sa hilay na ni-liga-liga bana ha ribolton ginwa la.

⁴² Bana ta anorin ay binokotan na hilan Dios ta pino-layan na hilay nan somamba pati ha bawbitoon, bolan tan awlo ha langit a bilang mabasay naor ha libron sinolat lan pawpropita.

Wanan sinolat la,

'Hikamoy aw-Israelita, lolog a-pat a polo a taon
moyo itaw ha disyrto

ay ambo akoy pinamida-tonan moyon aw-ayop a
pinati moyo, ambo doman?

⁴³ Nga-min, awit-awit moyo yay toldan [ka-
mainan nan dios-diosan moyon hi] Moloc
tan yay ribolton dios-diosan moyon hi Renfan.

Rawribolton bongat ya-rin a ginwa moyo para
sambawon.

Kanya po-layan katamon mabihag nin kawka-
away moyo ta awiton ha logar a lampas
ot ha Babilonia.' "

⁴⁴ [Wana ot ni Esteban,] "Hilay kapapo-papoan
tamo, hin itaw hilay naor ha disyrto, awit-
awit lay Masagradon Toldan ampagsambawan
la, pamilbian a kalamo-lamo la yay Dios. Yay
pa-makagwa nin ya-rin ay ayon ha impa-kit nan
Dios koni Moises a dapat nan pangaligan.

⁴⁵ Tinawil la-rin nin hilay awa-nak la, tan awit-
awit la hin hakopon la ha pangongo-na ni Josue
yay lawlogar lan ambo Israelita a impatalo nan
Dios konla. Patoloy ampagsambawan ya-rin a
Masagradon Tolda anggan hin panaon a nag-in
ari hi David.

⁴⁶ Nalilikot yay Dios koni Ari David. Inapos
ni Ari David a mamipa-dong yan a-say impagka-
bali nan Dios a Dios nay namaot nin kalimpapo-
papoan nan hi Jacob.

⁴⁷ Kot yay anak na a hi Ari Solomon yay naka-
pipa-dong nin yadti.

48 “Anodtaw pa man, yay Dios a sangkata-ta-gayan ay kay ya talagan ampi-wan ha tawtim-plon impa-dong nin tawo, ta wanan impasolat konan a-say propita na,

49 ‘Yay langit a pa-hal trono ko,

tan yay mondo ay pa-hal paparnaan ayi ko.

Anya may klasin bali wari a maipa-dong moyo para kongko?

O anya may klasin logar wari a painawawan ko?

50 Ambo doman halban bawbagay ay biig hikoy namalsa?’ Ya-rin a wanan Katawan.”

51 [Bi-sa wanan impagpatoloy ni Esteban,] “Hay kawkatiboyan olo moyo! Bilang kamon tawon homin tanda ha Dios ta ampagtolok-tolokan moyoy Halita na. Pirmi moyon kay anhonolon yay Masanton Ispirito na a bilang syimprin ginwa lan kapapo-papoan tamo.

52 Main wari propita nan Dios hin o-nan panaon a kay la dinamsak nin hilay kapapo-papoan tamo? Pinati-pati lay aw-inhogo nan Dios a namipatanda nin tongkol ha kala-lato nan yay tawon homin ka-kasalahan. Bi-sa hikamo hawanin ay pinagtraidoran moyo ya tan impa-pati,

53 anta binyan na tamon Dios nin kawka-panogoan na a imparalan na ha aw-anghil na, kot kay moyo ot syimpri hinonol.”

Yay Pa-matibat Bato koni Esteban

54 Hin nalngo lan mawmyimbrow nin pinakamata-gay a konsiho yadtin imbalita ni Esteban laban konla, ampigogot hilay na ha katindiwan hobhob la kona.

⁵⁵ Kot yadtin hi Esteban a ampango-nawan hosto nin Masanton Ispirito nan Dios ay tino-mangal ya ha langit, ta bi-sa na-kit nay kaling-gasan nan Dios tan hi Jesus nin naka-dong ha wanan na.

⁵⁶ Kanya wani Esteban konla, “Biliwon moyo! Angka-kit kon abirtoy langit tan yay Naglalaman Tawo nin naka-dong ha wanan nan Dios.”

⁵⁷ Antimano pinorongon lan mawmyimbrow nin pinakamata-gay a konsiho a totolyan la tan inomaghaw hilan makhaw, [bana ta para konla ambo dapat ipantay hi Jesus konan Dios.] Bi-sa, antimano sinogod la yan sabay-sabay,

⁵⁸ ba-yo intolak-tolak la yan mamalikol ha syodad Jerusalem ta bina-batibat la yan bato. Hiladtaw tawtistigo a kalamoan la ay nilohpok la yapon a ayhing la ta imbati la ha a-say anakabayon yay ngalan kot Saulo.

⁵⁹ Hawanin, patoloy la yan bina-batibat bato hi Esteban a andomawat hin ya-rin, a wana, “Jesus a Katawan, an-ipa-taya koy ispirito ko komo!”

⁶⁰ Bi-sa nanalimokor ya, ta wana ha makhaw a basis, “Katawan, patawaron mo hila konan yadtin kasalanan a anggaw-on la.” Pa-makayari nan hinalita orin, nabtahan yay na.

8

¹⁻² Hi Saulo ay pabor ya ha pa-mangmati la koni Esteban. Kot main lawlalakin maka-Dios a namitabon koni Esteban nin mahakit a pamiaanito.

Yay Pa-na-damsak Konlan Antompol koni Jesus

Paibat hin ya-rin a awlo, nagkamain matindin pa-na-damsak konlan gawgropon antompol koni Jesus itaw ha syodad Jerusalem. Kanya niboyak hila ha loway probinsya a Judea tan Samaria. Kot hilay aw-apostolis ay kay inomalih ha Jerusalem.

³ Hi Saulo namaot ay masyadon mahakit a pa-na-damsak na konlan gawgropon antompol koni Jesus, ta kina-kina nay bawbali la ta dinakop-dakop nan homin pinili, babayi man o lalaki, bisa na hila impa-papikolong.

Hin Nangaral hi Felipe ha Syodad Samaria

⁴ Hawanin, hilay antompol koni Jesus a niboyak ay kina-kina lay intiron lawlogar a nanglibol konla ta impangaral lay Halita nan Dios.

⁵ Hi Felipe ay nako ha syodad Samaria ta impangaral nay tongkol koni Cristo konlan tawtawo itaw.

⁶ Hilay tawo itaw ay pari-parihon ni-panglongo ha impangaral ni Felipe, hin na-tandaan la tan na-kit a mawmilagron ginwa na.

⁷ Nga-min, lako a dawdoka a ispirito a pinalayah na konlan nilooban nin main awit aghaw a kaaalih la, tan lako a tawon lopoy tan paralitiko a pinaabig na.

⁸ Kanya hi-ban a kaligawan lan tawtawo konan ya-rin a syodad.

⁹ Itaw ha syodad Samaria ay main a-say lalakin yay ngalan kot Simon. Hin o-na ay naing-ganyo na hilay tawtaga probinsyan Samaria ha gawgawa nan pa-magsalamangkiro, lalo paot ta ampagkonwari yan ambo basta-bastan tawo.

¹⁰ Intiron tawo ha probinsyan Samaria, mayaman man o mairap ay anlong-on la ya, ta yay wanla ison kano konay ambo basta-bastan kapangyarian nan Dios.

¹¹ Talagan anhonolon la ya bana ta naboyot na hilay nan naingganyo ha pa-magsalamangka na.

¹² Kot hin pini-pol lay nan tawtawo a anipangaral ni Felipe tongkol ha pa-mag-ari nan Dios tan tongkol koni Jesu-Cristo, nagpabaotismo hilay na, lalaki man o babayi.

¹³ Hi Simon man ay naki-pol anamaot tan binaotismowan, bi-sa lawah yay nan ampaki-ki-ka koni Felipe. Ampaka-ngap ya ha angkakit nan angkagwa ni Felipe a mawmilagro a pamilbian nin kapangyarian nan Dios.

¹⁴ Hin na-tandaan lan aw-apostolis ha syodad Jerusalem a pini-pol lan tawtaga probinsyan Samaria yay Halita nan Dios ay pina-ka la hi Pedro tan hi Juan itaw.

¹⁵ Hin nilomato hila itaw ay indawat la a ipakiasa-sa nan Dios yay Masanton Ispirito na konlan hila-rin ba-yon tinompol koni Jesus.

¹⁶ Nga-min hin ya-rin a panaon ay kay ya ot impakiasa-sa yay Ispirito nan Dios konla. Binaotismowan hilan bongat ha ngalan ni Jesus a Katawan.

¹⁷ Bi-sa imbabo ni Pedro tan hi Juan a gamot la konla, ba-yo impakiasa-sa nan Dios a Masanton Ispirito na konla.

¹⁸ Na-patnagan ni Simon a impakiasa-sa nan Dios yay Masanton Ispirito na konlan hilay binabowan lan gamot nin aw-apostolis, kanya labay nan bayaran hi Pedro tan hi Juan,

19 ta wana, “Biyar moyo koy namaot nin anorin a kapangyarian a bilang komoyo, pigaw hinoman a babowan kon gamot ay ipakiasa-sa nay namaot Dios a Masanton Ispirito na konla.”

20 Kot wani Pedro kona, “Hika tan yay kwarta mo ay mi-lamo ha impyirno, bana konan ya-rin inisip mon maari bayaran yay an-ibi nan Dios.

21 Talagan ambo kan kabilang komi ha trabaho, bana ta yay kanakoman mo ay ambo tama ha hilap nan Dios.

22 Pangombabaliwan mo-rin a karoakan mo, tan domawat ka konan Dios ta hapa no patawaron na ka konan ya-rin lingon kaisipan mo.

23 Nga-min, angka-patnagan ko a masyado kan angkainggit tan alipon kan kasalanan.”

24 Kanya wani Simon konla, “Hikamo pay mamidawat konan Katawan para kongko, pigaw ni anyakaman ison ha hinalita moyo ay homin mangyari kongko!”

25 Hin nayari namaptog hi Pedro tan hi Juan tongkol koni Jesus a Katawan tan impangaral yay Halita na itaw ha syodad Samaria ay norong hilay na ha syodad Jerusalem. Maskin ha pamorong la ay impangaral lay Labah a Balita tongkol koni Jesus ha lako a bawbaryo nin probinsyan Samaria.

Hi Felipe tan yay Opisyal a Taga Etiopia

26 A-say awlo, main anghil nan Katawan a nagpa-kit koni Felipe, ta wana kona, “Mako kan tampol itaw ha bagatan ha dalan a maibat

Jerusalem makon Gaza a hawanin kot bilang anan disyrto.”

²⁷ Tampol yay naor nako hi Felipe. Main yan na-tamolaw itaw a-say mata-gay a opisyal a taga Etiopia a kapon. Hiyay kahiro nin halban kayamanan ni Candace. Yay labay totolon Candace ay rayna ha Kaarian Etiopia. Yadtin opisyal ay nako yan sinomamba ha Dios ha Jerusalem,

²⁸ bi-sa hin ya-rin ay amporong yay na. Nakalolan ya ha karwahi na tan ampamasa yan libro a sinolat ni Propita Isaias.

²⁹ Hawanin, wanan Ispirito nan Dios koni Felipe, “Domani ka ta sabayan moy karwahi.”

³⁰ Kanya nolayo yan dinomani. Bi-sa nalngo nan ambasawon nan opisyal a libron sinolat ni Propita Isaias. Kanya namastang ya, wana, “Angkaintindyan mo doman ya-rin ambasawon mo?”

³¹ “Pa-no ko man maintindyan no homin mamipalino kongko?” wanan in-obat nin opisyal. Kanya impaki-totol na koni Felipe nin kilolan yay na ha karwahi na, bi-sa pinatoklo na ya ha dani na.

³² Hawanin, yay partin ambasawon na ha Masanton Kasolatan ay anodti a wana, “Kaalimbawaan na ay karniro a an-akayon ta i-ka anan patyon, tan kapa-halan na ot ay kilaw karniro a maskin angkatliban anay main nan habot, matinok yan bongat ta disnodon homin yan tolok-tolok.

³³ Impa-paringoy la ya bi-sa ambo ot ayon ha katoyngan a panonosga la kona.

Hawanin, homin anan maka-pibalita no omnoy lawlipi na ha kalakan.

Nga-min, yay biyay na iti ha lota ay kinway na.”

³⁴ Bi-sa wanan ya-rin opisyal koni Felipe, “Ipakibalita mo pa kongko no hino kot yadtin antokoyon nan Propita? Hiya wari, o main doman laloma?”

³⁵ Hawanin, nag-ompisa hi Felipe konan ya-rin a partin binasa ha Masanton Kasolatan ta impahawang na konay Labah a Balita tongkol koni Jesus.

³⁶ Ha patoloy a kala-lalakon lolan la ay niabot hila ha logar a main lanom. Wanan opisyal koni Felipe, “Oy anay lanom! Kay ko ot doman maari baotismowan?”

³⁷ [Wani Felipe kona, “Maari kay nan baotismowan no antopol kay nan losob ha nakom.” Obat na kona, “Iya, antopol ako a hi Jesu-Cristo yay Anak nan Dios.”]*

³⁸ Kanya impapitgon nan opisyal a karwahi ta nako hilay lowa ha lanom, bi-sa binaotismowan na ya ni Felipe.

³⁹ Hin nakainapat hilay na, tongwa bigla yan inawit hi Felipe nin Ispirito nan Katawan ha laloman logar, kanya kay na yay na na-kit nin opisyal. Kot yadtin opisyal ay nagpatoloy yay nan maligan-maliga ha main nan kakaon.

⁴⁰ Tongwa, hi Felipe namaot ay itaw yay na ha babalin Azoto. Paibat itaw ay impangaral nay Labah a Balita tongkol koni Jesus ha halban baw-babalin dinalan-dalanan na anggan hin niabot ya ha syodad Cesarea.

9

Hin Tinompol hi Saulo

(Gawgawa 22:3-16; 26:9-18; Galacia 1:11-17)

¹ Kot hi Saulo ay patoloy yan ma-mot ha pa-magbanta na tan ha pa-mangmati konlan anhomonol koni Jesu-Criston Katawan. Kanya nako ya konan pinakapoon pari,

² ta namagwa yan sawsolat para mamaptog konlan ampamoon ha sawsinagoga a ampagsambawan lan Israelita ha syodad Damasco a hiya kot main karapatan manakop nin hinoman a anhomonol ha totoro ni Jesu-Criston Katawan, babayi man o lalaki ta awiton na hilan nakabalol ha syodad Jerusalem.

³ Hawanin, nibwat hilay na ni Saulo tan hilay kawkalamoan na makon Damasco. Hin madani hilay na, tongwa nagkamain hawang ibat ha langit, kanya na-hawangan a logar kamainan ni Saulo.

⁴ Natomba ya, bi-sa main yan nalngo bosis a nanalita kona, "Saulo! Saulo! Anongkot mo ko anda-damsakon?"

⁵ "Hino ka, Katawan?" pastang ni Saulo. Wanan Katawan, "Hiko hi Jesus a anda-damsakon mo. [Ha anorin a angga-gaw-on mo ay bilang sarili mo mismoy anhahakiton mo, ta bilang kan kabayon ampanipa nin dadagrag a an-ito-toyhok komo.]*"

⁶ Nali-mo hi Saulo nin awit a ispanta, bi-sa wana, "Katawan, anyay labay mon gaw-on ko?" Wanan Katawan kona, "Omdong ka ta magdiritso ka ha Damasco ta main mamibalita komo itaw no anyay dapat mon gaw-on."

⁷ Hin ya-rin, hilay kawkalamoan ni Saulo ay nakaodong tanan kay nakahalita bana ta nabigla hila ta nalngo ladtaw basis, balo ta homin hilan angka-kit.

⁸ Inomdong hi Saulo, bi-sa hin inabriyan nay mata na, kay yay na maka-kit. Kanya inakay la ya tanan kawkalamoan na anggan ha Damasco.

⁹ Toloy awlo nan kay naka-kit tan kay nangan ni ninom.

¹⁰ Hin ya-rin ay main anamaot a-say lalaki itaw ha Damasco a anhomonol koni Jesus a Katawan. Yay ngalan na ay Ananias. Kina-totol na yan Katawan a bilang nan tinaynop, wana, “Ananias.” “Anongkot, Katawan?” wanan in-obat.

¹¹ Wanan Katawan kona, “Mako ka itaw ha anha-wayan ‘Dalan a Matoynong’ ta pastangon mo itaw ha bali ni Judas yay a-say lalakin taga Tarso a yay ngalan kot Saulo. Nga-min, andomawat ya hawanin.

¹² Impa-kit koy namaot kona a bilang ha taynop a main a-say lalaki a yay ngalan kot Ananias a lomoob ha kwarto na ta iparna nay gamot na kona pigaw maka-kit yan oman.”

¹³ Kot wani Ananias, “Katawan, lako anay namibalita kongko tongkol konan ya-rin a tawo tan ha halban angga-gaw-on nan pa-na-damsak konlan tawtawo mo itaw ha Jerusalem.

¹⁴ Hawanin ay iti yay na ha Damasco, ta binyan la ya kano nin karapatan nin hilay pawpoon pari para dakpon a halban anhoma-way ha ngalan mo.”

¹⁵ Kot wanan Katawan kona, “Mako kay na ta pinili ko ya para mag-in mangangaral ko ta pigaw ipamalita nay ngalan ko konlan ambo Israelita pati konlan aw-ari la tan anorin kapara konlan Israelita.

¹⁶ Ipatandaan ko ot kona no pa-no kalako a aw-irap a kailangan nan dalanan alang-alang kongko.”

¹⁷ Kanya nako yay na hi Ananias. Nilomoob ya ha balin kamainan ni Saulo ta bi-sa imparna na konay gamot na, sabay wana kona, “Talakaka Saulo, hi Jesus a Katawan a nagpa-kit komo itaw ha dalan hin nako ka iti ay hiya ot syimpri a namihogo kongko iti komo ta pigaw maka-kit kan oman tan pango-nawan na kan Masanton Ispirito nan Dios.”

¹⁸ Antimano main nangadadabo bilang hawhikhik ibat ha mata ni Saulo, kanya tampol yan naka-kit oman. Inomdong ya ta nagpabaotismo.

¹⁹ Bi-sa hin nangan yay na ay norong anay kohaw na.

Yay Ompisan Pangangaral ni Saulo ha Damasco

Itaw yapon hi Saulo nin omnoy awlo konlan anhomonol koni Jesus ha syodad Damasco.

²⁰ Bi-sa, tampol nan impangaral itaw ha sawsi-nagoga a ampagsambawan nin Israelita a hi Cristo kot yay Anak nan Dios.

²¹ Nag-ispanta hilay halban nakalngo kona ta wanla, “Ambo doman yadti yadtaw lalakin ampangmati ha hinoman a anhoma-way koni Jesus itaw ha Jerusalem? Tan yay kina na itin

ya-rin ay para dakpon hilay antompol koni Jesus ta awiton na hila konlan pawpoon pari nin nakabalol?”

²² Kot lalon nag-in mahosay hi Saulo ha pangangaral na tan pinaptogan na a hi Jesus kot hiya talaga yay Cristo, kanya hilay Israelita a ampiwan ha Damasco ay homin hilay nan maibabon rason kona.

²³ Hin naboyot-boyot, piniasa-sawan lan Israelita itaw a patyon la hi Saulo.

²⁴ Balo ta na-tandaan ni Saulo a awlo-yabi la yan an-abangán ha pawpoltan padir a nanglibol ha syodad Damasco para patyon la ya.

²⁵ Kot a-say yabi, yay ginwa lan hilay an-homonol koni Jesus ay pinalolan la ya ha a-say bakol, bi-sa in-ogoh la ha dojali padir pigaw makalayah ya.

Hi Saulo ha Jerusalem

²⁶ Pa-magbolta ni Saulo ha syodad Jerusalem, labay nan ki-tapol ha gropo lan hilay kaparan antompol itaw. Kot halban la ay angkali-mo kona, ta kay hila ot ampi-pol a a-sa yay nan antompol koni Jesus.

²⁷ Balo ta inawit na ya ni Bernabe konlan aw-apostolis, ta tinotol na konla no pa-no nagpakit tan naki-totol hi Jesus a Katawan koni Saulo itaw ha dalan makon Damasco. Imbalita nay namaot a kakhawan nakom ni Saulo nin nangaral tongkol koni Jesus itaw ha Damasco.

²⁸ Kanya paibat hin ya-rin ay itaw yay na hi Saulo konla, ta bi-sa naki-ka yan nangaral ha intiron Jerusalem.

²⁹ Makhaw a nakom nan nangaral itaw tongkol koni Jesus a Katawan, tan naki-diskosyon ya konlan kapara nan Israelita a maronong halita Griego. Kanya labay la yan patyon.

³⁰ Hin na-tandaan la-rin nin hilay kaparan antompol ay inawit la hi Saulo ha syodad Cesarea, bi-sa pinaorong la yay na yapon ha syodad Tarso a sarili nan logar.

³¹ Hin ya-rin ay nagkamain yapon nin katinokan hilay gawgropo antompol koni Jesus ha pawprobinsyan Judea, Galilea tan Samaria, kanya lalo hilan inomgot ha main lan katopol. Nagpatoloy hilan main hoston kaga-galang konan Katawan tan ha tambay nin Masanton Ispirito ay patoloy hilan nilomako.

Hi Pedro ha Lida tan ha Jope

³² Hi Pedro namaot, ha pa-magpatoloy nan mako ha halban lawlogar ay niabot ya konlan tawtawo nan Dios ha babalin Lida.

³³ Main yan na-kit itaw a-say lalaki a yay ngalan kot Eneas. Yadtin hi Eneas ay waloy taon anan kay ampakaibangon ta a-sa yan paralitiko.

³⁴ Wani Pedro kona, "Eneas, hi Jesu-Cristo a mamaabig komo. Mibangon ka ta limpohon morin an-iraan mo."

Antimanoy naor nakaibangon ya.

³⁵ Na-kit la yan halos halban tawon ampi-wan ha babalin Lida tan ha kapatagan Saron, kanya tinompol hila koni Jesus a Katawan.

³⁶ Itaw anamaot ha babalin Jope ay main a-say babayin antompol koni Jesus a yay ngalan kot Tabita. (Ha halita Griego yadtin ngalan na ay

Dorcas, yay labay totolon ay “Oysa”.) Pirmi yan anggomwa kaabigan tan antomambay konlan mangairap.

³⁷ Hin ya-rin ay nagmasakit ya tan toloy nay nan ingkamati. Pinalyo la ya bi-sa imborol ha kwarto ha ikalwan grado.

³⁸ Palibhasa ya-rin babalin Jope kot madani ha babalin Lida, tan bana ta na-tandaan lan antompol koni Jesus a itaw hi Pedro ha Lida ay nanogo hilan loway lalaki para ipaki-totol la kona a tampol yan maki-ka konla.

³⁹ Kanya antimano naki-ka ya konla. Kala-lato la itaw ha Jope ay inawit la ya ha kwarto ha ikalwan grado a kamainan bangkay ni Dorcas. Piniroropongan la hi Pedro nin hilay halban bawbabayin balo nin matangih-tangih, bi-sa impa-kit la konay aw-ayhing tan aw-alimonmon a gi-ginwa ni Dorcas hin biyay na ot.

⁴⁰ Pinalikol na hila yapon ni Pedro a halban, bi-sa ya nanalimokor ta dinomawat ha Dios. Pamakayari ay inomarap ya ha bangkay ta wana, “Tabita, mibangon ka!” Tongway naor, nimata ya, bi-sa hin na-kit na hi Pedro ay nibangon ya ta tinomoklo.

⁴¹ Ginawang ni Pedro a gamot na ta inalalayan na yan inomdong. Bi-sa hina-wayan na hilay bawbabayin balo tan hilay laloma ot a antompol koni Jesus ta in-arap na ya konla nin angkabyay ana.

⁴² Yadtin nangyari ay nibantog ha intiron babalin Jope, kanya golpin tawoy tinompol koni Jesus a Katawan.

⁴³ Itaw ya yapo naboyot-boyot hi Pedro ha Jope

nin nakihanda ha bali nin a-say ma-magkakatat a yay ngalan kot Simon.

10

Hin Impa-ka ni Kapitan Cornelio hi Pedro

¹ Itaw ha syodad Cesarea ay main a-say lalakin ambo Israelita a yay ngalan kot Cornelio. Kapitán yan a-say batalyon hondalo nin Roma a ibat ha nasyon Italia.

² Rilihyoso yan tawo tan main hoston li-mo ha Dios, pati yay intiron pamilya na. Hi-ban a angkaibi nan tambay konlan mangairap a Israelita, tan pirmi yan andomawat ha Dios.

³ A-say awlo, manga bandan alas tres nin apon ay bilang yan nanaynop. Na-kit nan malinon-malino a main a-say anghil nan Dios a nilomoob ha kamainan na, ta wana kona, “Cornelio!”

⁴ Hin na-kit na yay anghil ay nali-mo ya, bisa wanan impastang, “Anongkot, mapagalang a Sinyor?”

Wanan anghil kona, “Nilngo nan Dios a dawat mo tan kay na anlingwanan a kata-tambay mo konlan mangairap.

⁵ Kanya hawanin, manogo kan lawlalaki ha Jope ta ipa-ka mo hi Simon a anha-wayan Pedro.

⁶ Itaw ya ampakii-wan ha danin ambay ha bali ni Simon a ma-magkakatat. Ibalita na komo no anyay dapat mon gaw-on.”

⁷ Pa-makahalita na-rin nin anghil ay inomalih yay na. Antimano nana-way hi Kapitan Cornelio nin loway alila na tan a-say hondalo a lawah nan kalamo-lamo tan kapara nan maka-Dios.

⁸ Tinotol na yapon konla yay imbalita nan anghil, bi-sa inhogo na hilay na ha Jope.

⁹ Kinadilapan, hin madani hilay nan miabot ha Jope hiladtaw inhogo ni Kapitan Cornelio, hi Pedro namaot ay noli ha bobongan nin balin ampakihandaan na ta itaw ya dinomawat ha Dios. Bandan ogtiawloy na hin ya-rin.

¹⁰ Tongwa mabitol a mabitol yay na hi Pedro. Mangan yay na komon, kot lo-gan lan an-iparihadoy pa-mangan na, tongwa bilang yan nanaynop.

¹¹ Na-kit nan naabriyan a langit, bi-sa main bilang a-say mahi-ban a oloh a nakatakol yay a-pat a doyo a an-iogoh ison ha kamainan na.

¹² Konan ya-rin a an-iogoh ay ison anay halban klasin ayop, pati ayop tatalon tan hilay aw-angkaray tan sari-sari a manok-manok [a bawal kanon nin Israelita].

¹³ Tongwa, nalngo nay a-say basis, a wana kona, “Omdong ka, Pedro. Mangmati ka ta mangan ka.”

¹⁴ Kot wani Pedro, “Kay ko magwa, Katawan, ta nika-ka-noman ay kay ko ot nangan-nangan nin anyakaman a an-itoring mayangat o bawal ayon ha kawkapanogoan.”

¹⁵ Kot nalngo nay naman odtaw basis, a wana kona, “Ando mo itoring mayangat o bawal yay wanan Dios a maari kanon.”

¹⁶ Nitloy bisis anorin a nangyari, bi-sa pamakayari ay biniray nan mamata-gay ha langit ya-rin bilang oloh.

¹⁷ Hin lo-gan na ot an-isip-isipon ni Pedro a kanaboan nin ya-rin a na-kit na a bilang nan

tinaynop, na-romogan lay nan hiladtaw inhogo ni Kapitan Cornelio a bali ni Simon a magkakatat, kanya itaw hilay nan maodong-odong ha polta.

¹⁸ Hinoma-way hila ta pinastang la no doman ta main anhand a itaw a yay ngalan kot Simon a anha-wayan anamaot Pedro.

¹⁹ Hin ya-rin, ampakaisipon na ot ni Pedro a kanaboan nin yay bilang nan tinaynop, tongwa imbalita nin Ispirito nan Dios kona, “Main toloy lalaki a ampaningkap komo.

²⁰ Monaoy ka tan ando ka mag-alangan nin maki-ka konla maskin ambo hilan Israelita ta hikoy namihogo konla iti.”

²¹ Nonaoy naor hi Pedro bi-sa wana konlan hila-rin toloy lalaki a inhogo ni Kapitan Cornelio, “Hiko-rin antingkapon moyo. Anya kot a sadya moyo?”

²² Wanlan in-obat, “Inhogo la kami ni Cornelio a a-say kapitan nin hondalo. A-sa yan labah a tawo, anggomalang konan Dios tan anrispitowon la yan halban Israelita. Imbalita nan a-say banal a anghil nan Dios kona a pa-kaon na ka kano itaw ha bali na ta pigaw malngo nay halitaon mo.”

²³ Bana ta anorin ay pinaloob na hila ni Pedro, ta itaw na hilay na yapon pinahanda hin ya-rin a yabi.

Kinadilapan, naki-ka yay na konla. Main anamaot naki-ka konla nin omnoy kaparan antompol koni Jesus a taga babalin Jope.

²⁴ Homonol a awlo ay nakalato hila ha syodad Cesarea. Anta-gan hilay na ni Kapitan Cornelio,

hilay kawkanayon na tan hilay pinakaamigo na a inimbitawan na.

²⁵ Pa-makalato ni Pedro ay hinakbat na ya ni Kapitan Cornelio. Nanalimokor yan palokob ha arapan na ta sinamba na ya.

²⁶ Kot pina-dong na ya ni Pedro, ta wana, “Omdong ka, ta tawo koy namaot a bilang komo.”

²⁷ Patoloy hilan ampi-totol lo-gan lan anlo-moob ha bali. Na-kit ni Pedro a lako a tawon nititipon itaw.

²⁸ Wana konla, “Tanda moyo a ayon ha rili-hyon min Israelita ay bawal komin maki-lamo o magbisita ha hinoman a ambo Israelita. Kot impatandaan nan Dios kongko a kay ko dapat itoring nin bawal o ambo marapat paki-lamoan yay hinoman a tawo.

²⁹ Kanya naor, hin impa-ka moyo ko, kay koy na nag-alangan naki-ka. Hawanin, labay kon mantaandaan no anongkot impa-ka moyo ko.”

³⁰ Wani Kapitan Cornelio, “Nakatlo* ay nagsakripisyo kon kay nangan angga hin bandan anodti namaot a oras. Bi-sa manga alas tres nin apon, dinomawat ako iti ha bali. Tongwa main naka-dong ha arapan ko nin a-say lalakin nakadoloh nin ampangi-kirlap.

³¹ “Bi-sa wana kongko, ‘Cornelio, nilngo nan Dios a dawat mo tan ampanomtomon nay gawa mon kata-tambay konlan mangairap.

³² Kanya manogo ka ha Jope ta ipa-ka mo hi Simon a anha-wayan Pedro. Itaw ya anhomanda

* **10:30 10:30** Ha Griego: “ika-pat a awlo” ta an-ilamo la ha bilang yay hawanin a awlo.

ha bali ni Simon a ma-magkakatat a ampi-wan ha danin ambay. Pa-makalato na, main yan ibalita komo,' wana.

³³ Kanya naor, antimano impa-ka kata, tan labah ta ha kaabigan mo ay nako kay naor iti. Hawanin ta iti tamoy nay halban ampititipon ha arapan nan Dios ay handa kami nan manglongo ha anyakamay ipahalita na komo.”

Yay Sirmon ni Pedro Itaw konli Kapitan Cornelio

³⁴ Hin ya-rin ay nangaral anaor hi Pedro, wana, “Hawanin koy na angka-paptogan a halban tawo ay pantay-pantay ha hilap nan Dios.

³⁵ Antanggapon nay hinoman a tawo a anggomalang kona tan anggomwa nin ayon ha kalabayan nan Dios, maskin anya ya man magnasyon.

³⁶ Yay Halita nan Dios ay inimbi na komin Israelita, ta impangaral anaor komi yay Labah a Balita tongkol ha pa-maki-sondo konan Dios bana koni Jesu-Cristo. (Kot Katawan ya syimprin halban.)

³⁷ Tanda moyoy na-rin a balita a naibat ha probinsyan Galilea, hin nayari nan impangaral ni Juan yay tongkol ha baotismo ta bi-sa nibantog ha intiron probinsyan Judea.

³⁸ Yay anhalitaon ko ay tongkol koni Jesus a taga Nazaret a binyan nan Dios nin Masanton Ispirito na tan kapangyarian, pa-maptog a hiyay inhogo na. Nako ya ha sari-sari a lawlogar ta ginomwa yan abig ha tawtawo. Pinaabig na hilay halban ampadya-dyaon ni Satanas. Nagawa nadt ni Jesus bana ta yay Dios ay ison kona.

³⁹ “Hikami aw-apostolis ni Jesus ay tistigo ha halban gi-ginwa na ha logar min Israelita, ha pawprobinsya man o ha syodad Jerusalem. Ba-yo pinati la ya nin impasak ha kros.

⁴⁰ Kot hin ikatlon awlo ay pinaorong na yan nabyay Dios. Impaipa-kit na yan Dios,

⁴¹ balo ta ambo ha halban tawo nokay komin bongat a dati nay nan pinili Dios para mag-in tistigo ha nawnangyari kona, hikami a karongo nan nangan tan ninom pa-makayari nan norong nabyay.

⁴² Bi-sa inhogo na kamin mangaral ha tawtawo ta namaptog a hi Jesus yay pinili nan Dios nin mag-in Howis ha halban tawo, angkabyay man o nati.

⁴³ Hiyay antotolon lan halban propita nan Dios hin yadtaw ha pa-maptog lan anodti: Alang-alang kona ay patawaron nan Dios a kasalanan nin hinoman a antompol kona.”

Tawtawon Ambo Israelita ay Nakatanggap nin Ispirito nan Dios

⁴⁴ Hin ampangaral ot hi Pedro, tongwa nonaoy yay Masanton Ispirito nan Dios ta pinakiasa-sawan na hilay halban ampanglongo ha totoro na.

⁴⁵ Hiladtaw kalamo ni Pedro a kapara nan antompol a Israelita ay naka-ngap bana ta impakiasa-sa nay namaot Dios a Masanton Ispirito na konlan ambo Israelita.

⁴⁶ Nga-min, nalngo la a nanalita hila ha sari-sari a klasin halita a impahalita nin Ispirito nan Dios konla tan nalngo lay namaot a ampanayaw

hila konan Dios. Hawanin, wani Pedro konlan kawkalamoan na,

⁴⁷ “Pinakiasa-sawan na hilay namaot nin Masanton Ispirito nan Dios a bilang nangyari kontamo. Kanya hino man wari a maari mamawal nin baotismowan hila?”

⁴⁸ Kanya minandawan ni Pedro a baotismowan hilay na ha ngalan ni Jesu-Criston Katawan. Pamakayari ay kina-totol la hi Pedro nin itaw ya tana yapon konla nin omnoy awlo.

11

Inobat ni Pedro yay Pamimintas La Kona

¹ Na-tandaan lan laloman aw-apostolis tan hilay kaparan antompol koni Jesus ha intiron probinsyan Judea a pini-pol lay namaot a Halita nan Dios nin hilay ambo Israelita.

² Hawanin, main konlan hila-rin kaparan antompol a ha intindi la kot dapat yapon pakogit hilay tinompol a ambo Israelita pigaw mag-in hilay namaot hakop nin kawkapanogoan nan Dios konlan Israelita. Kanya hin norong ya hi Pedro ha syodad Jerusalem ay pinintasan la yan hila-rin.

³ Wanla, “Nakihanda ka kano ha ambo Israelita, bi-sa nakipangan ka ot konla anta bawal ya-rin kontamo.”

⁴ Kanya ina-sa a-sa nan impalino ni Pedro konlay intiron nangyari paibat hin ompisa. Wana,

⁵ “Hin lo-gan kon andomawat konan Dios hin itaw ako ha babalin Jope ay main akon na-kit a bilang kon tinaynop. Main nin bilang a-say mahiban a oloh a nakatakol ha a-pat a doyo a an-iogoh

nin ma-paibat ha langit, bi-sa tinomgon ha danin kamainan ko.

⁶ Hin biniliw kon labah, na-kit ko ison a sari-sari a klasin ayop, pati ayop tatalon tan hilay angkaray tan mawmanok-manok [a bawal kontamo nin kanon].

⁷ Bi-sa main akon nalngo bosis a nanalita, wana kongko, 'Omdong ka, Pedro. Mangmati ka ta mangan ka.'

⁸ Kot yay in-obat ko, 'Kay ko magwa, Katawan, ta nika-ka-noman ay kay ko ot nangan-nangan nin anyakaman a an-itoring mayangat o bawal ayon ha kawkapanogoan.'

⁹ Wanay naman nin yay bosis a naibat ha langit, 'Ando mo itoring mayangat o bawal yay wanan Dios a maari kanon.'

¹⁰ Nitloy bosis anorin a nangyari. Pa-makayari ay inisa nan mamata-gay ha langit ya-rin bilang oloh.

¹¹ "Tongwa, antimano main toloy lalakin nakalato itaw ha balin hinandaan ko a inhogo kongko ibat ha Cesarea.

¹² Imbalita nin Ispirito nan Dios kongko a ando ako mag-alangan nin ki-ka konla maski ambo hilan Israelita. Hiladtin a-nom a talakaka tamo ha katotpol a taga Jope ay naki-ka anamaot kongko ha Cesarea, bi-sa nilomoob kami itaw ha bali li Kapitan Cornelio.

¹³ Bi-sa imbalita na komi a main yan na-kit a-say anghil a naka-dong ha loob bali na, bi-sa nanalita ya kona, wana, 'Manogo ka ha babalin Jope ta ipa-ka mo hi Simon a anha-wayan Pedro.

¹⁴ Ipangaral na komoy hawhalita a maka-

pilipyas komo pati ha halban pamilya mo.'

¹⁵ "Ha maparah a olit, hin nag-ompisa kon bongat nanalita konla itaw ha bali ni Kapitan Cornelio, nonaoy yay Masanton Ispirito nan Dios konla ta pinango-nawan na hilay namaot a bilang nangyari kontamo hin o-na.

¹⁶ Hin ya-rin ay na-panomtoman kodtaw halita nan Katawan, a wana, 'Lanom a impamaotismo ni Juan, kot hikamo ay ma-baotismowan nin Masanton Ispirito nan Dios.'

¹⁷ Bana naor ta impakiasa-sa nan Dios a Ispirito na konlan hila-rin ambo Israelita a bilang ginwa na kontamon Israelita hin tinompol tamo koni Jesu-Criston Katawan, hino ko kot wari para hadlangan a kalabayan nan Dios?"

¹⁸ Hin nalngo la-rin ay namakatinok hilay na, ta pinori la yay nay Dios, wanla, "Intonsis no-nin, maski hilay ambo Israelita ay binyan na hilay namaot Dios nin oportunidad para mangombabali ha main lan kawkasalanan pigaw magkamain hilan biyay a homin anggawan."

Golpi Tinompol ha Syodad Antioquia

¹⁹ Hawanin, niboyak anaor hilay antompol koni Cristo bana ha pa-na-damsak konla a nag-ompisa hin pinati hi Esteban. Main konla a niabot anggan probinsyan Fenicia, ha polo Chipre tan ha syodad Antioquia. Nangaral hila tongkol koni Jesus, balo ta konlan kapara lan Israelita bongat.

²⁰ Anodtaw pa man, main konlan antompol koni Jesus a taga polo Chipre tan taga babalin

Cirene a nako ha syodad Antioquia, bi-sa impangaral lay namaot itaw yay Labah a Balita tongkol koni Jesus a Katawan konlan ambo Israelita.

²¹ Binyan na hilan kapangyarian nin Katawan ha main lan pangangaral, kanya golpi tinompol tan hinomonol konan Katawan.

²² Na-balitaan odti nin gropo lan antompol koni Jesus itaw ha syodad Jerusalem, kanya pina-ka la hi Bernabe ha Antioquia.

²³ Hin nilomato ya itaw ay na-kit na no pa-noy kaabigan ginwa nan Dios konlan tawtawo itaw, kanya nalilikot ya. Bi-sa imbibilin na konlan halban antompol a magpatoloy hilan pakaptog konan Katawan nin asa-say kanakoman.

²⁴ Ya-rin hi Bernabe ay labah a tawo, ampangonawan hosto nin Masanton Ispirito nan Dios tan makhaw a katotpol na. Kanya lako ot a nipa-lah tinompol koni Jesus a Katawan.

²⁵ Pa-makayari ay nako hi Bernabe ha syodad Tarso para tingkapon hi Saulo.

²⁶ Hin na-kit na ya ay inawit na ya ha Antioquia. A-say taon lan naki-lamo-lamo ha gropo lan antompol koni Cristo itaw tan golpin tawoy tinoroan la. Itaw ha syodad Antioquia o-nan pinangalanan “Kristyano” hilay antompol koni Cristo.

²⁷ Hin ya-rin ay main mawmangangaral a propita nan Dios ibat ha Jerusalem a nakalato itaw ha Antioquia.

²⁸ Yay a-sa konla a hi Agabo ay inomdong ha pibotlayan la, ta imbalita na yay impanakom nin Ispirito nan Dios kona a magkamain grabin

bitil ha intiron kalotaan. (Pinomtog orin hin hi Claudio a impirador ha Roma.)

²⁹ Hin nalngo la-rin nin hilay antompol ay napi-sondoan la a mama-wit hilan tambay itaw konlan kaparan antompol ha probinsyan Judea ayon ha baba nin balang a-sa.

³⁰ Kanya yay ginwa la ay impa-wit ladt konli Bernabe tan hi Saulo para ibi konlan ampamoon ha kaparan antompol koni Cristo ha Jerusalem.

12

Pa-na-damsak Konlan Antompol koni Cristo ha Jerusalem

¹ Hin ya-rin a panaon, hi Ari Herodes Agripa* ay nag-ompisa yan nana-damsak konlan laloman antompol koni Cristo.

² Hi Santiago a talakaka ni Juan ay impapotohan nan olo.

³ Hin na-kit ni Ari Herodes a pabor hilay Israelita ha ginwa na ay impaaristo nay namaot hi Pedro. (Nangyari orin hin pista nin Israelita a anha-wayan “Pistan Tinapay a Homin Pampalbag”.)

⁴ Pa-makaaristo koni Pedro ay impapriso na ya tan impagwardyawan ha a-pat a gropon hiyo-pat a hondalo para mi-balô-balô magbantay kona. Yay plano ni Ari Herodes ay sintinsyawan ya ha arapan pobliko pa-makayari nin Pistan Pamakalibri nin Israelita.

* **12:1 12:1** Ha Griego: Ari Herodes. Kot ambo ya hi Ari Herodes a Bantog hin in-abing hi Jesus, nokay yay apopo na a hi Ari Herodes Agripa I.

⁵ Kanya nakapriso ya ot hi Pedro, balo ta hilay antompol koni Cristo ay patoloy ha maigot lan kada-dawat konan Dios para kona.

Anghil a Namilikol koni Pedro ha Prisowan

⁶ Hin yadtaw oltimon yabi ni Pedro ha prisowan, bana ta kadilapan kot iarap na ya ni Ari Herodes ha pobliko para sintinsyawan ay angka-lok ya ha pibotlayan loway gwardya nin nakatikala a mi-dobali gamot na. Bi-sa main ot gawgwardyan nakabantay ha arapan poltan silda na.

⁷ Tongwa, main a-say anghil nan Katawan a nagpa-kit kona bi-sa bigla hinomawang a silda na. Tinapik na hi Pedro ha liking ta pinokaw na ya. Wana kona, “Mibangon kan tampol!” Antimano naalih a tikala ha gamot ni Pedro.

⁸ Bi-sa wana ot anghil kona, “Igwa moy tagkoh mo tan mag-apin ka.” Anorin anaor a ginwa ni Pedro, bi-sa wana ot anghil kona, “Tholot moy nay alimonmon mo ta maki-ka ka kongko.”

⁹ Bi-sa inaloyon na ya ni Pedro nin namalikal ha prisowan. Kot kay na tanda no ya-rin anggawon nan anghil kot talagan potog, ta ha isip na ay main yan an-ipa-kit yay Dios kona a bilang nan antaynopon.

¹⁰ Nilampasan lay kamainan lan o-nan gwardya, bi-sa yay ikalwa, anggan niabot hila ha poltan pasak a mamalikal anan prisowan makon syodad. Nag-aabri ya-rin polta, kanya nakalikal hila. Hin na-lampasan lay nay a-say dalan, tongwa homin yay nay anghil.

11 Hin naalimongawan hi Pedro, wana, “Hawanin koy na tanda a potog paytin inhogan nan Katawan a anghil na, ta inlibri na ko ha gamot ni Ari Herodes tan ha halban an-aposon lan kaparan Israelita a mangyari kongko.”

12 Hin ya-rin a naintindyan nay na a nangyari kona ay nako ya ha bali ni Maria a nanay ni Juan a anha-wayan anamaot Marcos. Lako a kaparan antompol a natipon itaw ta andomawat.

13 Kinomatok hi Pedro ha polta, bi-sa main a-say dalagan katambay a yay ngalan kot Rode a nako ha polta ta pinastang na no hinoy angkatok.

14 Hin na-bilbi nay basis ni Pedro, ha sobran kaligawan na ay kay na naabriyan a polta ta antimano polayo nay nan nako ha loob ta imbalita nan itaw hi Pedro ha likol polta.

15 “Angkahira ana lawoy olo mo!” wanla kona. Kot impilit na a talagan hi Pedro odtaw, kanya wanla, “Ola-no anghil a bantay na-rin.”

16 Kot syimpri patoloy a kaka-katok ni Pedro, kanya inabriyan lay polta.

Hin na-kit la a hiyan talaga ay nag-ispanta hila.

17 Insinyas ni Pedro a ando hila pakatlok, bi-sa tinotol na konla no pa-no na ya impalikol nin Katawan ha prisowan. “Ibalita moyodti koni Santiago tan konlan laloma ot a kaparan antompol,” wana konla. Pa-makayari ay inomalih yay na ta nako ya ha laloman logar.

18 Kinaboklahan, golo-golo hilay gwardya itaw ha prisowan ta kay la tanda no anyay nangyari koni Pedro.

19 Impatingkap na ya ni Ari Herodes, kot kay la yay na na-kit. Kanya yay ginwa na konlan

gawgwardya ay inimbistigawan na hila ta bi-sa na hilay na impapati.

Pa-makayari ay inomalih hi Ari Herodes ha probinsyan Judea ta nako ya yapon ni-wan ha syodad Cesarea.

Yay Tongkol ha Pa-ngamati ni Ari Herodes

²⁰ Hin ya-rin, hi Ari Herodes ay masyado nan ampag-amotan olo hilay tawtaga syodad Tiro tan Sidon a ambo nan kahakopan. Kanya yay ginwa la ay nagmihan hilan nako para paki-kitan la ya. Balo ta inamigo la yapo hi Blasto a ampangasiwa ha palasyo, ta nagpatambay hilan maki-sondo konan ari bana ta itaw angkaibat a pa-mangan la ha logar a hakop nan ari.

²¹ Hin naabot anay awlon intakda nan ari para ka-totolon na hila, inholot nay ayhing nan pang-ari, bi-sa tinomoklo ya ha main nan trono ba-yo nagdiskorso ya konla.

²² Bi-sa pinori la yan tawtawo, ta wanlan in-aghaw, "Ambo yan basta-bastan tawo ya-rin ampanalita nokay a-say dios."

²³ Bana ta tinanggap ni Ari Herodes a papori lan tawtawo a para komon ha Dios, antimano binyan na yan masakit nin anghil nan Katawan. Inolol ya a toloy nan ingkamati.

²⁴ Hin ya-rin a panaon, patoloy anlako anan anlako a tawon nanglono tan tinompol ha Halita nan Dios.

²⁵ Hawanin, hin naiintriga lay na ni Bernabe tan hi Saulo yay tambay konlan antompol ha syodad Jerusalem ay norong hilay na ha syodad

Antioquia. Pinaki-ka la hi Juan a anha-wayan anamaot Marcos.

13

Hi Bernabe tan hi Saulo a Inhogo Para Mangaral

¹ Itaw ha grupo lan antompol ha syodad Antioquia, main pawpropita tan mangaral. Kabilang ison hi Bernabe, hi Simeon a ampangalanan Negro, hi Lucio a taga babalin Cirene, hi Manaen (a pinahi-ban kalamo ni Ari Herodes Antipas) tan hi Saulo.

² A-say awlo, hila-rin a grupo nin antompol ay nagsakripisyon kay nangan ta ginamit lay panaon para somamba ha Katawan. Hin ya-rin, main yan impanakom a Masanton Ispirito nan Dios konla, a wana, “Ipolok moyo hi Bernabe tan hi Saulo ha grupo moyo para magsirbi kongko ha gawa a intatala ko para konla.”

³ Hin nayari hilan nagsakripisyon kay nangan tan dinomawat, imparna lay gamot la konli Bernabe tan hi Saulo, bi-sa inhogo hilay na.

Yay Pangaral La ni Bernabe tan ni Saulo ha Polo Chipre

⁴ Bana naor ta inhogo hi Bernabe tan hi Saulo nin Masanton Ispirito nan Dios, kanya nako hilay na ha babalin Seleucia. Bi-sa paibat itaw ay nilomolan hila ha pontin* nako ha polo Chipre.

⁵ Dinomoong hila itaw ha babalin Salamina. Bi-sa impangaral lay Halita nan Dios itaw ha

* **13:4 13:4** Yay pontin ay mahi-ban a barkon dilayag hin o-nan panaon.

sawsinagoga a ampagsambawan nin Israelita. Kalamo la hi Juan Marcos para ipagkatambay ha main lan gawa.

⁶ Kina-kina lay lawlogar konan ya-rin a polo anggan niabot hila ha dobali, itaw ha babalin Pafos. Naka-romog hila itaw nin a-say salamangkiroon Israelita a ampagkonwari propita a yay ngalan na kot Bar-Jesus.

⁷ Kalamoan na ya nin gobirnadon nin Chipre a hi Sergio Paulo, a-say tawon matalino. Yadtin gobirnadon ay impaha-wayan na hi Bernabe tan hi Saulo bana ta labay nan manglongo Halita nan Dios.

⁸ Kot kinontra na hila ni Elimas a salamangkiro ta kay na labay ma-kombinsi yay gobirnadon nin tompol. (Elimas yay ngalan ni Bar-Jesus ha halita Griego.)

⁹ Kot hi Saulo a anha-wayan anamaot Pablo ay pinango-nawan hosto nin Masanton Ispirito nan Dios, kanya pinaka-hilap na yay salamangkiro,

¹⁰ ta wana kona, “Bilang na kan anak ni Satanas ta angkontrawon moy halban kaabigan. Ison ana komoy halban klasin pa-manglingo-lingo tan karokaan. Kay ka ot doman tomgon konan ya-rin a angga-gaw-on mo ta pirmi mon ampalwahon kagalotoyan yay kaptogan tongkol konan Katawan?”

¹¹ Parosawan na kan Katawan hawanin! Mabolag ka bi-sa maboyot kan kay maka-kit nin hawang.” Antimanoy naor dinomoblom a hilap na, kanya kay yay na naka-kit, bi-sa maka-kayamkam yay nan ampaningkap nin mangakay kona.

¹² Hin na-kit nan gobirnadador a nangyari, tinompol ya koni Jesus tan pinag-ispantawan nay totoro tongkol konan Katawan.

Ha Babalin Antioquia ha Probinsyan Pisidia

¹³ Inomalih hi Pablo tan hilay kalamoan na itaw ha babalin Pafos, ta nilomipay hila ha Ambay Mediteraneo ta bi-sa nako ha syodad Perge ha probinsyan Panfilia. Itaw na hila imbati ni Juan a anha-wayan anamaot Marcos ta norong yay na ha Jerusalem.

¹⁴ Kot hila ni Pablo, paibat Perge ay hinomaka hilay nan nakon babalin Antioquia ha probinsyan Pisidia. Hin nilomato a Awlon Pa-mainawa nin Israelita ay nako hila ni Pablo ha sinagoga la ta nakisamba itaw.

¹⁵ Pa-makayari nin pa-masan Masanton Kasolatan ha Libron Kawkapanogoan tan ha laloma ot a lawlibron sinolat lan propita nan Dios, impabalita konla nin hilay ampango-na ha sinagoga yay anodti, “Tawtalakaka, no main kamon labay ipangaral ha tawtawo ay libri moyon ibalita.”

¹⁶ Kanya inomdong hi Pablo, insinyas na a mamakatinok hilay tawtawo, bi-sa wana:

“Kawkapan Israelita tan anorin anamaot kapara komoyon halban ambo Israelita a pariparohon anggomalang konan Dios, long-on moyoy halitaon ko.

¹⁷ Yay Dios a ansambawon tamon hitamoy aw-Israelita ay pinili na hilay kalimpapo-papoan tamo, tan pinalabong na hila lo-gan itaw hila ampi-wan ha Egipto a ambo lan sarilin nasyon.

Ha main nan kapangyarian ay inalih na hila ha pa-makaalipon la itaw ha Egipto.

¹⁸ Pinagpasinsyawan nay namaot a aw-ogali la lolog itaw hila ha disyrto nin manga a-pat a polo a taon para makon Canaan.

¹⁹ Bi-sa impatalo na konlay pitoy nasyon ha logar nin Canaan, bi-sa inimbi naddi konlan Israilita [ha paralan nin pinibobonotan la].

²⁰ “Pa-makayari ya-rin halban nangyari lolog a-pat a yatos tan limampolo (450) a taon ay binyan na hilan Dios nin mag-in pawpoon a anha-wayan ‘Hawhowis’ anggan hin panaon ni Samuel a propita nan Dios.

²¹ Bi-sa dinawat lan magkamain hilan ari. Kanya yay inimbi nan Dios konla ay hi Saulo a anak ni Cis, lipi ni Benjamin. Hiyay nag-ari konla lolog a-pat a polo a taon.

²² Kot hin inalih na yay nan Dios ha pa-makaari, hi David ana a inhagili nan mag-in ari la. Oyay pa-maptog nan Dios tongkol kona: ‘Nakit ko a yadtin hi David a anak ni Jesse ay a-sa yan tawon ka-palilikot kongko tan handa yan homonol ha balang kalabayan ko.’ ”

²³ Wana ot ni Pablo, “Ha lipi nan ya-rin hi Ari David ay ison nangibat hi Jesus a ginwa nan Dios nin Ma-milipyas tamon Israelita ayon ha impangako na.

²⁴ Hin ba-yo na inompisawan ni Jesus a gawa na ay impangaral ni Juan Bautista ha halban Israelita a dapat lan pangombabalyan tan bokotan a main lan kawkasalanan tan pabaotismo.

²⁵ Hin madani nay nan mayari ni Juan yay an-ipagawa nan Dios kona, wana ha tawtawo,

'Hino ko man wari ha ola-lom moyo? Ambo hiko yay ampalatoon moyon Cristo. Kot main lomato a hoyot kongko a mas makapangyayari kongko, ta ni kordon apin na ay ambo akon marapat mangorkal,' wani Juan."

²⁶ Hawanin, wani Pablo, "Kawkaparan Israelita a lawlahi ni Abraham, tan anorin anamaot kapara komoyon halban ambo Israelita a anggomalang konan Dios, kontamon halban anipatandaan nan Dios yadtin balita no pa-no tamo malipyas.

²⁷ Kot hilay tawtawo ha Jerusalem tan hilay ampamoon konla ay kay la na-bilbi a hi Jesus yay Ma-milipyas. Kay la naintindyan a hiyay antokoyon nin yadtaw sinolat lan pawpropita a an-ibasa konla topo Awlon Pa-mainawa. Kanya ha pa-mapati la koni Jesus ay natoor a hawhola lan pawpropita.

²⁸ Maskin homin hilan na-kit bara-nan a dapat pangmatyan koni Jesus ay dinawat la syimpri koni Gobirnadador Pilato a ipapati na ya.

²⁹ Hin natoor ana-rin halban inhola ha Masanton Kasolatan tongkol koni Jesus ha paralan nin gawginwa lan angkomontra kona, hilay antompol koni Jesus ay in-aypa la ya ha kros ta inggawa la ya ha a-say panabonan.

³⁰ "Kot pinaorong na yan nabyay Dios.

³¹ Bi-sa lako a awlon nagpa-kit ya konlan naki-ki-ka kona hin yadtaw a ibat ya ha probinsyan Galilea nakon syodad Jerusalem. Hila-rin hawanin a ampamaptog ha tawtawo a na-kit la ya.

³² Kanya naor, iti kami ni Bernabe ta an-apatandaan mi komoyo yay Labah a Balita, ta yadtaw impangako nan Dios konlan kalimpapopapaoan tamon hitamoy Israelita

³³ ay tinoor nay na kontamon lawlahi la ta pinaorong nan nabyay hi Jesus. Nakasolat anaor itaw ha Ikalwan Kanta a wanan Dios koni Jesus, 'Hika ay Anak ko.

Hawanin ko an-ipabilbi a hika kot Anak ko.'

³⁴ Oya ot a nakasolat tongkol ha pa-maorong nan Dios mabyay koni Jesus pigaw yay lalaman na ay kay omogot nin maronot, ta anodti wana:

'Tbi ko komoyoy masagradon pawpayabol a sig-orado moyon matanggap

ayon ha impangako ko koni David.'

³⁵ Oyay namaot a nakasolat ha a-say kanta ni Ari David:

'Kay mo aboloyan a yay Banal a Hogo mo kot maronot a main nan lalaman.' "

³⁶ [Bi-sa wana ot ni Pablo,] "Ambo hi Ari David a antokoyon iti, ta tanda tamo a hin nayari nay nan natoor a kalabayan nan Dios lolog biyay na ay nati ya syimpri. Intabon la ya ha pinanabonan nin tatay tan pawpapo na bi-sa naronot a lalaman na.

³⁷ Kot hi Jesus a pinaorong nan nabyay Dios ay kay naronot a main nan lalaman.

³⁸ Kanya labay min ma-tandaan moyo tawta-lakaka a an-ipangaral mi komoyo a ha paralan ni Jesus ay main pa-matawad kawkasalanan.

39 Balang tawon antompol kona ay pinatawad ha halban kawkasalanan la. Yadti ay kay madatawad ha paralan nin kawkapanogoan a in-
imbi nan Dios koni Moises.

40 Kanya pakaingat kamo pigaw kay mangyari komoyo yadtin impasolat nan Dios konlan paw-
propita na, a wana,

41 'Bilyon moyoy gaw-on ko, hikamoy
ampamasta-basta ha Halita ko!

Mag-ispanta kamo, ta bi-sa mati!

Nga-min, main akon gaw-on ha kapanaonan
moyo

a sigoradon kay moyo pi-polon

maskin main mamibalita komoyo.' "

42 Hawanin, hin an-omalih hilay nay Israelita ha sinagoga, impaki-totol lan hilay ambo Is-
raelita a magbolta hila hi Pablo tan hi Bernabe ha homonol a Awlon Pa-mainawa, ta ipangaral
lay naman konla yay tongkol konan ya-rin a
bawbagay.

43 Hin ni-porong anay tawtawo, lako kon-
lan Israelita tan konlan hilay ambo Israelita a
anhomonol ha rilihyon nin Israelita a naki-ka
konli Pablo tan hi Bernabe. Nanalita hiladtin
loway apostolis konla, ta winawaliwan hilan
magpatoloy magbiyay nin marapat ha kaabigan
nan Dios.

44 Hin homonol a Awlon Pa-mainawa, halos
intiron tawo konan ya-rin babalin Antioquia ay
nititipon para manglongo Halita nan Dios.

45 Kot hin na-kit lan aw-Israelitan kay antom-
pol koni Jesus hila-rin golpin tawo, masyado

hilan nainggit. Kanya kinontra ladtaw hinalita ni Pablo tan pinaroroka la ya ot.

⁴⁶ Kot lalon kinomhaw a nakom ni Pablo tan hi Bernabe, wanla, “Talagan kailangan komoyon kaparan Israelita yapon maipangaral yay Halita nan Dios, kot bana ta antanggiwan moyo, an-ipakit moyo a kay moyo an-itoring a sarili moyo nin marapat magkamain biyay a homin anggawan. Kanya hilay ambo Israelita ana a kaon min abotan nin aral.

⁴⁷ Nga-min, yadtin nakasolat ha Halita nan Katawan tongkol koni Jesus ay ampagsirbin kapanogoan komi, a wana,

‘Ginwa katan hawang para konlan ambo Israelita

ta hikay pangibatan magkamain kalipyasan a tawtawo anggan ha kalindoyo-doyowan nin mondo!’ ”

⁴⁸ Hin nalngo la-rin nin hilay ambo Israelita ay nalilikot hila tan pinori lay Halita nan Katawan. Hawanin, hiladtaw intatala nan Dios nin magkamain biyay a homin anggawan ay tinompol hila.

⁴⁹ Kanya yay Halita nan Katawan ay niabot ha intiron ka-libol nan ya-rin a logar.

⁵⁰ Balo ta hilay laloman Israelita a kay malabay tompol koni Jesus ay hino-hoghogan lay bawbabayin ambo Israelita a mawmaka-Dios a main mata-gay a ingkatawo, tan hilay lawlalakin ambilbion konan ya-rin a babali, kanya impadamsak la hi Pablo tan hi Bernabe tan toloy hilan na-paalih ha intiron kahakopan nin ya-rin a babali.

⁵¹ Bana konan yadti, pinagpag la ni Pablo tan hi Bernabe yay gabok ha ayi la, pamilbian a hilay tawtawo itaw kot kay labay manglongo Halita nan Dios. Bi-sa nako hilay na ha syodad Iconio.

⁵² Hila balo a tinompol koni Jesus konan ya-rin a babalin Antioquia ay hi-ban a kaligawan la tan ampango-nawan hilay nan Masanton Ispirito nan Dios.

14

Yay Pangangaral ni Pablo tan hi Bernabe ha Iconio

¹ Hin itaw hilay na hi Pablo tan hi Bernabe ha syodad Iconio, nako hilay naman nangaral ha sinagoga a ampagsambawan lan Israelita. Ha kaabigan pahawang la ay golpin Israelita tan ambo Israelita a tinompol koni Jesus.

² Kot hilay Israelita a kay labay tompol koni Jesus ay hino-hoghogan la hilay ambo Israelita tan nilason lay isip la kontra konlan kaparan antompol koni Jesus.

³ Naboyot hila yapo ni Pablo tan Bernabe konan ya-rin a syodad Iconio ta nagpatoloy hilan nangaral tongkol konan Katawan nin kay nag-alangan. Pinaptogan nan Katawan yay an-ipangaral la tongkol ha inganga-ro na ta binyan na hilan kababaan nin makagwa gawgawa a kapa-kgap a pawpamilbian kapangyarian na.

⁴ Kot hilay kalabongan ha Iconio ay napikna. Hilay laloma ay kampi konlan Israelita a kay malabay tompol koni Jesus, yay laloma ay kampi konlan aw-apostolis.

⁵ Hin ya-rin, main itaw ambo Israelita tan Israelita, pati hilay ampamoon konla a nanga-
pisosondo a rindiwon la tan ba-batibaton bato
hi Pablo tan hi Bernabe anggan ha mati hila.

⁶ Hin na-tandaan la-rin ni Pablo ay inomalih
hila ha Iconio ta nako hila itaw ha babalin
Listra bi-sa ha babalin Derbe a parihon hakop
nin probinsyan Licaonia tan ha kawka-libol ot a
logar.

⁷ Itaw lay na impagpatoloy a pangangaral la
nin Labah a Balita.

Hin Hila ni Pablo ay Bina-batibat ha Listra

⁸ Hin ya-rin a ampangaral hila ni Pablo ha
babalin Listra, main itaw a-say lalakin lopoy a
kay ampakalalako paibat ot hin in-abing ya.

⁹ Antoklo ya ta ampanglongo koni Pablo. Hin
hinilap na ya ni Pablo ay na-patnagan nan ampi-
pol ya-rin a lalaki a ma-paabig ya ha main nan
dipirinsya.

¹⁰ Kanya wana kona ha makhaw a bosis, “Om-
dong kan diritso!” Antimano, nilomokho yan
inomdong anaor yadtin lalaki, bi-sa nakalalako
yay na.

¹¹ Hin na-kit nin kalabongan ya-rin ginwa ni
Pablo ay in-aaghaw la ha halita Licaonia, wanla,
“Nonaoy kontamo hilay dawdios a nag-itsoran
tawo.”

¹² Hawanin, pinangalanan la hilan ngawn-
galan dios-diosan: Zeus yay impangalan la koni
Bernabe tan Hermes koni Pablo bana ta hiya a
mabotbot nin manalita.

¹³ Ha likol nin ya-rin a babalin Listra ay
main timplon ampagsambawan la koni Zeus.

Kanya yay pari a ampagsirbi itaw koni Zeus ay nangawit yan bawbaka tan kawkolintan bolak ha poltan mamaloob syodad, pigaw hiya tan hilay tawtawo ay ida-ton la-rin nin popoolan para konlan aw-apostolis.

¹⁴ Hin na-tandaan la-rin nin hilay aw-apostolis a hi Pablo tan hi Bernabe ay nila-pak lay ayhing la, [pamilbian a kontra hila ha anorin a gawa]. Bi-sa nolayo hila ha pibotlayan nin kalabongan, ta wanla ha makhaw a basis,

¹⁵ “Hikamoy tawtawo, anongkot gaw-on moyo-rin! Tawo kamin bongat a bilang komoyo! In-abot mi komoyoy Labah a Balita pigaw bokotan moyoy nay bawbagay a anorin a homin kakwinta-kwinta ta yay Dios a angkabyay anay sambawon moyo. Hiya a namalsan langit, lota, ambay tan halban bawbagay a main ison.

¹⁶ Hin nawnakalabah a panaon, pino-layan nay tawtawo ha halban nasyon nin magwa lay balang labay la.

¹⁷ Anodtaw pa man, binyan na kamo syim-prin pawpamilbian pigaw ma-bilbi moyo ya, ta ambiyan na tamon mawmagandan bagay bilang ha abagat tan bawbongan tanaman ha tama a panaon, pigaw mabhoy tamo ha pa-mangan tan mapno nin kaligawan,” wanla ni Pablo konla.

¹⁸ Maskin hinalita ladt ni Pablo ay halos kay hila mahaar a tawtawo ha pa-mami lan da-ton para konla.

¹⁹ Tongwa, main aw-Israelita a nakalato ibat ha babalin Antioquia a hakop nin probinsyan Pisidia tan ibat ha syodad Iconio. Hinoghogan lay tawtawo, kanya binatang lan bato hi Pablo

anggan ha ginoloy-goloy la yan impalikol ha babali ta hay wanla nati yay na.

²⁰ Kot hin piniroropongan la yan kawkaparan antompol koni Jesus ay nibangon ya, bi-sa nagbolta ya ot konan ya-rin babalin Listra. Kinadilapan, nako hilay na ni Bernabe ha babalin Derbe.

Yay Pa-morong li Pablo

²¹ Impangaral la ni Pablo tan hi Bernabe yay Labah a Balita tongkol koni Jesus itaw ha babalin Derbe, tan lako a tinoroan la para mag-in disipolo ni Cristo. Bi-sa nagbolta hila ha babalin Listra, bi-sa ha syodad Iconio ta bi-sa ha babalin Antioquia a hakop nin probinsyan Pisidia.

²² Pinakhaw lay nawnakom lan kaparan antompol ison konlan hila-rin a lawlogar. Winawaliwan na hilan magpatoloy ha main lan katotpol konan Dios, tan imbalita la a hitamoy antompol koni Jesus ay kailangan domalan ha lako a dawdya-dya ba-yo tamo miabot ha ampagarian nan Dios.

²³ Ha balang gropon antompol ay namili hila ni Pablo tan hi Bernabe nin mi-pamoon. Dinomawat hila nin main awit pa-magsakripisyon kay mangan ba-yo la hilay na impa-taya konan Katawan a ampasimalaan la.

²⁴ Bi-sa nagpa-wan hila ha probinsyan Pisidia anggan niabot hila ha probinsyan Panfilia.

²⁵ Impangaral lay namaot yay Halita nan Dios ha syodad Perge, bi-sa hila namagka ha babalin Atalia.

²⁶ Ha Atalia ay nagpontin hila ta norong ana ha syodad Antioquia a hakop nin probinsyan Siria.

Iti konan yadtin syodad hila pinaibwat nin hilay kaparan antompol ta indawat la a tambayan na hilan Dios ha main nan kaabigan konan ya-rin a gawa a hawanin kot nayari lay naor ana.

²⁷ Pa-makalato la itaw ha Antioquia ay tinipon ni Pablo tan hi Bernabe yay grupo lan antompol koni Jesus ta tinotol lay halban ginwa nan Dios para konla tan no pa-no ya ot ginomwa paralan a pinangibatan main konlan ambo Israelita a tinompol anamaot.

²⁸ Naboyot-boyot a pa-mi-wan ni Pablo tan hi Bernabe itaw ha syodad Antioquia nin kalamo hilay kaparan antompol koni Jesus.

15

Yay Pa-mittipon lan Aw-apostolis ha Jerusalem

¹ Main lawlalakin Israelita ibat ha probinsyan Judea a nakon syodad Antioquia ta nangaral anamaot konlan ambo Israelita a antompol koni Jesus. An-itoro la a kay hila kano ilipyas nin Dios no kay la honolon yay kapanogoan a inimbi koni Moises tongkol ha pa-makogit ta ya-rin kano a pamilbian tawo hilan Dios.

² Kinontra ladi ni Pablo tan hi Bernabe, kanya nagkamain ma-mot a pa-mididiskosyon. Bana ta anorin, na-pi-polyarian lan hilay antompol koni Jesus itaw ha Antioquia a hila ni Pablo tan hi Bernabe, pati laloma ot a antompol a taga itaw ay dapat mako ha Jerusalem ta ipaki-pa-no konlan aw-apostolis tan hilay laloman ampamoon ha grupo nin antompol itaw no anya kot a tama.

³ Kanya pinaibwat lay nan hilay gropon antompol koni Jesus hila ni Pablo. Ha pa-mako lan Jerusalem ay dinomalan hila ha loway probinsya a Fenicia tan Samaria, ta imbalita la konlan antompol ison a lako hilay ambo Israelita a tinompol anamaot konan Dios. Halban lan hila-rin antompol ison ay nalilikot konan ya-rin a balita.

⁴ Hin nakalato hilay na ni Pablo ha Jerusalem ay tinanggap hila nin gropon antompol koni Jesus itaw, kalamo hilay aw-apostolis tan hilay laloma ot a ampamoon ha grupo la. Tinotol li Pablo a halban ginwa nan Dios pananambay konla ha lawlogar a kina-kina la.

⁵ Kot main itaw nin omnoy antompol koni Jesus a kabilang ha grupo lan Pariseo a ampamipilit a hilay ambo Israelita a tinompol koni Jesus kot kailangan hila kanon kogiton tan ipahonol ot konla yay laloman kawkapanogoan a inimbi nan Dios koni Moises.

⁶ Kanya nititipon hilay aw-apostolis tan hilay kapara lan ampamoon ha gropon antompol itaw ta pinipapa-nowan ladi.

⁷ Pa-makayari nin naboyot lan pa-mitototol, inomdong hi Pedro ta wana konla, "Tawtalakaka, tanda moyo a hin yadtaw ot ay hikoy o-nan pinili nan Dios para mangaral nin Labah a Balita tongkol koni Jesus konlan ambo Israelita ta pigaw tompol hilay namaot.

⁸ Bi-sa hin ya-rin, yay Dios a magtanda nin kawkaisipan nin tawo ay pinaptogan nay naor a antanggapon na hilay namaot a ambo Israelita a tinompol kona ta impakiasa-sa nay Masanton

Ispirito na konla a bilang anamaot ha ginwa na kontamo.

⁹ Kanya ha hilap nan Dios, hila tan hitamo ay pari-pariho, ta hila man a ambo Israelita ay nilinis hilay namaot ha main lan kasalanan bana ha main lan katotpol.

¹⁰ Anongkot labay moyon hobokon no anggan ayti pasinsya nan Dios ta labay moyon ipahonol konla yay daan a kawkapanogoan? Kaalimbawaan nan ya-rin kot an-ipabalatay moyo konlay a-say mabyat a bagay a kay tamo nababa ni hilay kapapo-papoan tamo, ta pari-pariho tamon kay nakahonol.

¹¹ Ampipolon tamo a inlipyas tamo bana ha kaabigan ni Jesu-Criston Katawan. Hila may ambo Israelita ay anorin syimpri.”

¹² Bi-sa namakatinok hilay nay halban tipon itaw ta nagpatoloy hilan nanglongo hin tinotol ni Bernabe tan hi Pablo yay tongkol ha impagawa nan Dios konla a mawmilagro a pamilbian kampangyarian na lo-gan lan nangaral konlan ambo Israelita.

¹³ Pa-makayari lan tinotol orin, hi Santiago namaot a nanalita, wana, “Tawtalakaka, long-on moyoy namaot a ibalita ko!

¹⁴ Tinotol ni Simon Pedro nangon no pa-no hina-wayan nan Dios hilay ambo Israelita hin ona, pigaw main anamaot konla a mag-in tawtawo na.

¹⁵ Yadtin nangyari ay ayon ha impasolat nan Dios konlan pawpropita na, ta anodti wana ha Masanton Kasolatan,

16 'Pa-makayari nin yadti ay magbolta ko, wanan Katawan,
ta ipa-dong kon oman yay nahira a kaarian ni David.

Kailangan ipa-dong kon oman tan ayoson,

17 pigaw hilay laloma ot a tawtawo kot pakatingkapon la ko,

ta hilay ambo Israelita ay hina-wayan koy namaot para mag-in kon tawtawo.

Ya-rin a wanan Katawan a ampanoor nin hila-rin halban bawbagay.

18 [Tanda nay nan Dios a halban ga-gaw-on na paibat hin ibat.]*"

19 [Bi-sa wana ot ni Santiago,] "Intonsis, yay disisyon ko ay ambo tamon dapat pairapon hilay ambo Israelita a antompol konan Dios.

20 Anodtaw pa man, solatan tamo hila a palilihan lay anyakaman a bagay a koniktado ha pa-magsamba ha dios-diosan, ando gomawa nin imoralidad, tan ando hila mangna nin daya o anyakaman mag-ayop a nabitkol a kay napadaya.

21 Nga-min, paibat ana hin o-nan panaon, yay kawkapanogoan a inimbi koni Moises ay pirmin ambasawon ha sawsinagoga topo Awlon Pama-nawa tan an-ipangaral ha balang lawlogar."

Solat Konlan Antompol a Ambo Israelita

22 Hilay aw-apostolis tan hilay kapara lan ampamoon konlan antompol, pati hilay halban myimbrowo nin gropon antompol itaw ay nanga-pposondo a mamili hila nin lawlalaki ha grupo la para ipaki-ka konli Pablo tan hi Bernabe itaw

ha syodad Antioquia. Yay pinili la ay hi Judas a anha-wayan Barsabas tan hi Silas a parihon ambilbion mata-gay nin hilay kaparan antompol.

²³ Pina-witan hilan solat a anodti laman:

“Hikamin aw-apostolis pati laloma ot a ma-moon tan kaparan antompol iti ay angkomostawon mi kamoy halban tawtalakaka ha katotpol a ambo min ka-Israelita a ison ha syodad Antioquia tan ha loway probinsya a Siria tan Cilicia.

²⁴ Na-tandaan mi a main konlan kalamoan mi iti a nako ison komoyo a naka-pagolon kaisipan moyo tan pinangibatan ampaglowa-lowa kamon isip. Nga-min, anhalitaon lan kailangan moyo kanon pakogit tan honolon yay kawkapanogoan a inimbi koni Moises, pigaw mag-in kamon tawtawo nan Dios, anta kay mi hila inhogo para itoro ladti komoyo.

²⁵ Hawanin, nanga-pititipon kami halban tan na-pisosondoan a mamili kamin loway lalakin maihogo mi komoyo. An-ipaki-ka mi hila konli Bernabe tan hi Pablo a mangabli tamon kaparan antompol,

²⁶ tan parihon kay nag-alangan namitaya biyay bana ha pangangaral la tongkol koni Jesu-Criston Katawan.

²⁷ Hawanin, an-ihogo mi hila ni Judas tan hi Silas para ipalino la komoyo nin arap-arapan yay tongkol konan yadtin solat mi komoyo.

²⁸ Nga-min, impanakom nin Masanton Ispirito nan Dios komi tan naisip-isip mi a ambo kailangan pabyatan kamo ot nin lawlaloma ot a kawkapanogoan, nokay main bongat omnoy bawbagay a talagan kailangan moyon iwasan:

²⁹ Ando kamo mangan nin anyakaman a indaton ha dios-diosan, tan ando mangna nin daya o anyakaman mag-ayop a nabitkol a kay napadaya. Ando anamaot gomwa nin imoralidad. Labah no iwasan moyodtin halban. Ya-rin tana.”

³⁰ Bi-sa pinaibwat hilay nay inhogo ta nako ha syodad Antioquia. Bi-sa tinipon lay intiron gropo lan antompol koni Jesus itaw ta inimbi lay solat.

³¹ Pa-makabasa la ay nalilikot hila bana ta naliswayan a nakom la konan ya-rin a solat.

³² Bi-sa, hila ni Judas tan hi Silas a parihon mangangaral a propita nan Dios ay lako a imbalita la konlan kaparan antompol a nakapami ot konla nin wawali tan naka-pa-got nin main lan katotpol.

³³ Pa-makayari nin naboyot-boyot a panaon nin itaw hila, pinaibwat hilay na nin labah a nakom nin hilay kaparan antompol para morong itaw konlan aw-apostolis.

³⁴ [Kot nagpaka-bati hi Silas.]*

³⁵ Hi Pablo tan hi Bernabe namaot ay nagpirmi hila ot ha syodad Antioquia. Lolog lan itaw ay nanoro tan nangaral hilan Halita nan Katawan nin lako ot a lawlaloman naipagkalamoan la.

Yay Pa-mihiyay ni Pablo tan hi Bernabe

³⁶ Pa-makalabah nin omnoy awlo, wani Pablo koni Bernabe, “Magbolta ta, ta tibawon hilay kaparan antompol ha balang babali a piniabotan ta nin Halita nan Katawan, ta biliwon no anyay nay ampangyari konla.”

³⁷ Labay ni Bernabe a awiton lan oman ipagkalamo hi Juan a anha-wayan anamaot Marcos.

³⁸ Kot para koni Pablo ay ambo yan dapat awiton, bana ta hin yadtaw ay kay ya nagpatoloy naki-ka konla ha main lan pangangaral, nokay imbati na hila ha probinsyan Panfilia.

³⁹ Bana konan yadti ay nagkamain hilan grabin pa-mi-porpya hi Pablo tan hi Bernabe a pinangibatan nin nagkanya-kanya hilay nan kina. Inawit ni Bernabe hi Marcos, bi-sa nagpontin hilay nan nako ha polo Chipri.

⁴⁰ Kot hi Pablo, yay pinili nan impagkalamoan ay hi Silas. Ha pa-mibwat la ay indawat hila nin kaparan antompol a tambayan na hilan Dios ha main nan kaabigan.

⁴¹ Bi-sa nako hilay na ni Pablo ha probinsyan Siria tan Cilicia ta wina-wawaliwan la hilay gawgropo antompol koni Jesus pigaw komhaw a main lan katotpol.

16

Impagkalamo li Pablo hi Timoteo

¹ Yay homonol a kina li Pablo ay ha babalin Derbe bi-sa ha babalin Listra. Konan yadtin hoyot a babali ay main a-say antompol koni Jesus a yay ngalan kot Timoteo. Yay nanay na ay a-say Israelita tan antompol anamaot koni Jesus, balo ta yadtaw tatay na ay Griego.

² Halban lan kaparan antompol ha babalin Listra tan ha syodad Iconio ay anhalitaon lan hi Timoteo kot labah a tawo.

³ Hawanin, labay ni Pablo a ipaki-ka hi Timoteo. Kanya kinogit na ya pamilbian a talagan a-sa yan potog a Israelita a tawo nan Dios. Nga-min, halban lan Israelita a ampi-wan ison ay tanda la a ambo yan kogit bana ta yadtaw tatay ni Timoteo kot Griego.

⁴ Hin nako hilay na ha bawbina-babali ay impatandaan lay disisyon lan aw-apostolis tan hilay laloma ot a ma-moon konlan antompol ha syodad Jerusalem tan binibilinan hilan honolon odti.

⁵ Kanya, balang gropon antompol ay lalon inomgot a main lan katotpol, tan awlo-awlo ay nama-lah anan nama-lah a bilang la.

Yay Na-kit ni Pablo a Bilang nan Tinaynop

⁶ Nako hila ni Pablo ha probinsyan Frigia tan Galacia, bana ta kay na hila inaboloyan nin Masanton Ispirito nan Dios nin mangaral ha probinsyan Asia.

⁷ Hin madani hilay na ha probinsyan Misia, labay la ot komon makon probinsyan Bitinia, kot kay na hilay naman inaboloyan nin Ispirito nan Dios.

⁸ Kanya nagpa-wan hila tana ha probinsyan Misia ta nako ha syodad Troas.

⁹ Kinayabiwan, main yan na-kit hi Pablo nin bilang nan tinaynop: Main yan na-tamolaw a-say lalakin taga probinsyan Macedonia itaw ha dobali ambay a naki-totol kona, wana, "Mako kati ha Macedonia ta tambayan mo kami."

10 Pa-makayari orin bilang nan tinaynop ni Pablo ay tampol kamin* nagparihadon nakon Macedonia ta kombinsido kami a hina-wayan na kamin Katawan para ipangaral konla yay Labah a Balita tongkol koni Jesus.

Hin Tinompol hi Lydia a Taga Filipos

11 Paibat ha syodad Troas ay nagpontin kamin nilomipay diritson polo Samotracia, bi-sa kinadilapan ay nagpatoloy kamin nagpontin anggan ha babalin Neapolis.

12 Paibat Neapolis ay nilomalako kami nan nako ha Filipos a pinaka-syodad ha probinsyan Macedonia tan hakop odti nin gobyirnon Roma. Itaw kami nin omnoy awlo.

13 Hin lomato a Awlon Pa-mainawa ay nako kami ha kabatwan ha likol syodad bana ta anangan-anganon min main itaw nin ampititiponan aw-Israelita para domawat. Naki-toklo kami itaw ta nanalita konlan bawbabayin natipon itaw.

14 Yay a-sa konlan ampanglongo komi ay hi Lydia a taga babalin Tiatira. A-sa yan nigosyanting mangablin tila a kolor granati. Ansomamba yay namaot konan Dios. Inabriyan nan Katawan a main nan kanakoman para tompol ya ha anipangaral ni Pablo.

15 Ha maparah a olit ay nagpabaotismo ya tan hilay kawkalamoan na ha bali. Pa-makayari,

* **16:10 16:10** Paibat iti ay kalamo nay namaot ni Pablo hi Doktor Lucas a nanolat konan yadtin libro.

wana komi, “No talagan an-ibilang la kon map-tog ha main kon katotpol konan Katawan ay ki-ka kamo itaw ha bali ta itaw kamo tana yapon komi.” Bana ta mapilit ya ay naki-ka kami itaw konla.

Hin Napriso hi Pablo tan hi Silas

¹⁶ A-say awlo, hin mako kamin mititipon para domawat ay hinakbat kamin a-say dalagan alipon a nilooban doka a ispirito kanya ampaka-hola ya. Hi-ban a angka-kitan lan aw-amo na bana konan ya-rin pa-manghola na.

¹⁷ Inomaloyon ya komi ni Pablo tan aghaw yay nan aghaw, wana, “Hiladti tawtawon yadti ay ma-magsirbi nan Sangkata-ta-gayan a Dios! An-ipamalita la kontamoy paralan no pa-no tamo malipyas!”

¹⁸ Omnoy awlon anorin anan anorin a angga-gaw-on na, kanya nasora hi Pablo. Binomling ya kona ta bi-sa wana konan doka a ispirito a nilomoob konan babayi, “Anmandawan kata ha ngalan ni Jesu-Cristo, omalih ka ison kona!” Antimano, inomalih naor yay doka a ispirito kona.

¹⁹ Hin na-kit lan aw-amo nan ya-rin alila a naalihan hilay nan paka-kitan kwarta ay hinampat la hi Pablo tan hi Silas ta binira-bira hilan inawit ha plasa konlan main katongkolan ha syodad.

²⁰ Hin in-arap hilay na hi Pablo konlan aw-opisyalis nin gobyirnon Roma, anodti dimanda la: “Hiladtin loway lalakin Israelita ay ampangolo-golo iti ha syodad tamo.

²¹ Yay an-iaral-aral la ay aw-ogali a kontra ha rawriglaminto tamon hakop nin Roma, kanya kay tamo maari tanggapon ni honolon ya-rin.”

²² Hawanin, hilay kalabongan ay sinogod la hi Pablo. Yay ginwa lan aw-opisyalis a taga Roma ay impalapyangan la hi Pablo tan hi Silas bi-sa impagaroti.

²³ Hin rindido hilay nan garoti, impapikolong hila, bi-sa impaka-bibilin konan gwardya ha prisowan a bantayan hilan labah.

²⁴ Bana konan ya-rin a bibilin, itaw na hila ingkolong ha oltimon silda ha lalo, bi-sa binyan nan kayon pamposas a ayi la bi-sa na inhara.

²⁵ Hin bandan kapikna yabi ay dinomawat hila ni Pablo tan hi Silas bi-sa nagkanta hilan pamomori ha Dios. Anlo-long-on hilan laloman pawpriso.

²⁶ Tongwa, nanglayon makhaw, kanya nayo-gyog pati pawpondasyon nin prisowan. Anti-mano naabriyan a halban pawpolta tan naalih a tawtikala lan halban pawpriso.

²⁷ Hin nakaimata yay gwardya ha prisowan ay na-kit na a biig abirtoy nay pawpoltan prisowan. Hay wana no nakalayah hilay nay pawpriso, kanya inoyoh nay ispada na ta magpakamati yay na komon.

²⁸ Kot wanan in-aghaw ni Pablo kona, “Ando mo hakitan a sarili mo, ta iti kami halban!”

²⁹ Namakwa yan apoy yay gwardya bi-sa no-layo yan nilomoob ta nanalimokor ya konli Pablo tan hi Silas nin mago-gogoygoy.

³⁰ Bi-sa inlikol na hila ha prisowan ta pinas-tang, wana, “Sawsinyor, anya kot a dapat kon

gaw-on pigaw malipyas ako?”

³¹ Wanli Pablo kona, “Tompol ka koni Jesu-Criston Katawan pigaw malipyas ka pati hilay pamilya mo.”

³² Bi-sa impahawang la kona tan pati ha halban lan kalamoan na ha bali yay tongkol ha Halitan Katawan.

³³ Ya-rin ot a oras nin yabi ay impaki-ka nan gwardya hila ni Pablo ta inoyahan nay hawhogat la. Pa-makayari ay tampol yan nagpabaotismo pati halban pamilya na.

³⁴ Bi-sa pinaloob na hilay na ha bali na ta pinapangan. Angkalilikot ya tan hilay intiron pamilya na bana ta antompol hilay na konan Dios.

³⁵ Kinaboklahan ay nanogo hilay aw-opisyalis nin gobyirnon Roma nin pawpolis ha prisowan ta impapibalita la konan gwardya, “Bolohan moy na hila-rin a tawo.”

³⁶ Kanya imbalita nadti nin gwardya ha prisowan konli Pablo, a wana, “Impapibalita lan aw-opisyalis a bolohan kamoy na kano ni Silas. Kanya maari kamoy nan lomikol. Mako kamoy nan malisway a nakom.”

³⁷ Kot wani Pablo konlan pawpolis, “Impagaroti la kami ha arapan paot nin lako a tawo nin kay la kami yapon inimbistigawan anta main kamin karapatan itoring nin taga Roma. Impapikolong la kami ot ta bi-sa hawanin, labay lan isikrito yay pa-malikol la komi. Kay maari orin! Kailangan mako hila iti ta hila mismoy mamalikol komi.”

³⁸ Imbalita lan pawpolis orin hinalita li Pablo konlan aw-opisyalis nin gobyirnon Roma. Nalimo hila hin na-tandaan la a main hila paytin karapatan hi Pablo nin itoring tawtaga Roma.

³⁹ Kanya nako hilan nagpadispinsa konli Pablo. Bi-sa inlikol la hila ha prisowan tan impaki-totol konla a omalih hilay na konan ya-rin a syodad.

⁴⁰ Pa-makalikol li Pablo tan hi Silas ha prisowan ay nako hila yapon ha bali ni Lydia ta pinaki-kitan hilay kaparan antompol. Winawaliwan la hila pigaw komhaw a nakom la. Bi-sa inomalih hilay na.

17

Hi Pablo ha Tesalonica

¹ Nagpa-wan hila ni Pablo ha babalin Anfipolis tan babalin Apolonia makon syodad Tesalonica. Konan ya-rin a syodad ay main anamaot nin sinagoga a ampagsambawan lan Israelita.

² Ayon ha nakaogalian nay na ni Pablo, nako ya ha sinagoga, bi-sa ha loob nin toloy linggo topo Awlon Pa-mainawa ay anhalion na hilan kombinsiwon a tawtawo itaw ha paralan nin pamagrason. Ginamit nay Masanton Kasolatan,

³ ta impalino na konla tan pinaptog a kailangan magdya-dya yay Cristo, mati tan morong mabyay. Bi-sa wani Pablo konla, “Ya-rin hi Jesus a an-ipamalita ko komoyo ay hiya-rin a Cristo.”

⁴ Main omno konlan Israelita itaw a tinompol koni Jesus, kanya nakiasa-sa hila konli Pablo tan hi Silas. Anorin anamaot a nangyari ha lako a

gaw-Griego a maka-Dios tan pati konlan ambo da-raoto a bawbabayin mata-gay a ingkatawo.

⁵ Kot hilay Israelita a kay tinompol ay nainggit konli Pablo, kanya nanipon hilan dawdoka a tawo a nakaoodong itaw ha plasa anggan nilomako hila, bi-sa la ginolo-goloy tawtawo ha syodad, bi-sa sinogod lay bali ni Jason ta anipapipalwah lan pilit hi Pablo tan hi Silas ta iarap hila komon konlan kalabongan.

⁶ Kot hin kay hila na-kit ay pinilit lan inawit hi Jason tan laloman kaparan antompol itaw konlan pawpoon syodad. Bi-sa wanlan an-iaaghaw, "Hiladtin tawtawo a ampangibatan gawgolo ha intiron nasyon tamo ay niabot ana hawanin iti ha syodad tamo.

⁷ Pinahanda na hila ni Jason itaw ha bali na. Halban la ay angkomontra ha rawriglaminto nan Impirador ha Roma a ampag-ari kontamo, ta anhalitaon la a main laloman ari a yay ngalan kano kot Jesus."

⁸ Hin nalngo la-rin nin kalabongan tan pawpoon syodad ay nagolo hila.

⁹ Yay ginwa lan pawpoon syodad ay pinapyansa la hi Jason tan hilay kawkalamoan na bi-sa hila binolohan.

Hi Pablo ha Berea

¹⁰ Kinayabiwan, tampol lan pina-ka hi Pablo tan hi Silas ha babalin Berea nin hilay antompol koni Jesus. Pa-makalato la itaw ay nako hila ha sinagoga lan aw-Israelita para mangaral anaman.

¹¹ Hilay tawtaga Berea ay mas malawang a kaisipan la dinan konlan tawtaga Tesalonica,

ta matibolos a nakom lan nanglongo ha pangangaral ni Pablo tan inawlo-awlo la ot pinag-aralan ha Masanton Kasolatan no doman ta yay anhalitaon ni Pablo kot potog.

¹² Kanya lako konlan Israelita a tinompol, anorin kapara main bawbabayin Griego a mangata-gay a ingkatawo tan ambo da-raoto anamaot a lawlalakin Griego a tinompol.

¹³ Kot hin na-tandaan lan Israelita ha Tesalonica a impangaral nay namaot ni Pablo yay Halita nan Dios konlan taga Berea, nako hila itaw ta hinoghogan lay tawtawo para mangolo-golo.

¹⁴ Antimano, pinaibwat lan kawkaparan antompol hi Pablo nin main nanglalamo kona nin namagka ha ambay. Balo ta nagpaka-bati hi Silas tan hi Timoteo.

¹⁵ Hilay nanglalamo koni Pablo ay in-atol la ya anggan ha syodad Atenas. Pa-makayari ay norong hilay na ha Berea nin awit lay bibilin ni Pablo koni Silas tan hi Timoteo a tomombok hila kona ha maparah a panaon.

Hi Pablo ha Atenas

¹⁶ Hin lo-gan nan anta-ganan ni Pablo hi Silas tan hi Timoteo itaw ha syodad Atenas ay masyadon naaboridoy kaisipan na bana ta nakit nay kalakan rawribolton ansa-sambawon lan tawtawo konan ya-rin a syodad.

¹⁷ Kanya nako ya ha sinagoga ta hinali na hilan kinombinsi a kapara nan Israelita ha paralan nin pa-magrason, tan anorin kapara konlan ambo Israelita itaw a ansomamba ha Dios. Awlo-awlo yay namaot ampako ha plasa ta angka-totolon nay hinoman a ma-tyimpowan na itaw.

18 Main anamaot mawmyimbrow nin loway gropon pilosopo a anha-wayan “Epicureo” tan “Estoico” a naki-dibati kona. Wanlan laloma konla, “Anya kot yay antotol-totonon nan yadtin ampi-donong-donong!” Wanlay namaot nin hilay laloma, “Bilang lawon hakalakon dawdios a an-ipangaral na.” Kanya anorin a imbalita la, bana ta yay an-ipangaral ni Pablo ay yay tongkol koni Jesus tan yay pa-morong mabyay.

19 Kanya impaki-ka la hi Pablo ha miting lan kawkonsihal ha logar a anha-wayan “Areopago”. Bi-sa wanla kona, “Labay min ma-tandaan no anya ya-rin a ba-yon aral a an-itoro mo.

20 Nga-min, ba-ba-yo kami makalngo nin anorin ha antotonon mo, kanya labay mi komon ma-tandaan no anyay labay totolon nin ya-rin.”

21 Na-halita ladtaw bana ta halban lan taga syodad Atenas tan hilay dayowan a ampi-wan itaw ay homin hilan pinigawa no ambo manotol-totol tan manglongo-longo nin anyakamay bawbagay a ba-yo para konla.

22 Hawanin, inomdong hi Pablo ha piaarapan lan hilay nititipon ha Areopago, ta wana, “Anggalangon kon tawtaga Atenas! Angka-patnagan ko a talagan na-pakarilihyoso moyo ha halban bawbagay.

23 Nga-min, ha pa-magpa-pasyal ko iti ha syodad moyo tan kabibiliw ha lawlogar a ampagsambawan moyo ay main akon naasikason altar a anodti nakapaskin: ‘Ha Dios a ambo bilbi.’ Ya-rin ansambawon moyon ambo moyon bilbi ay homin laloma no ambo ya-rin an-ipamalita ko komoyo.

²⁴ Yay Dios a namalsan mondo tan halban bawbagay a biig ison ay hiyay Katawan nin langit tan lota, kanya kay ya ampi-wan ha tawtimplo a gawa nin tawo.

²⁵ Ambo nay namaot kailangan a dawda-ton nin tawo para wari ipagkabyay na, bana ta hiya mismoy ampami ha halban tawtawo nin biyay, inanawa tan halban bawbagay.

²⁶ Ginwa na a ibat ha a-say tawon pinalsa na ay nagkamain nin halban klasin tawtawo para mi-wan ha halban lawlogar iti ha babon lota. Intakda nay nan daan ha balang klasin tawo yay kanya-kanyan kapanaonan tan anggawan nin kamainan la.

²⁷ Pinalsa na tamon Dios a Katawan pigaw tingkapon tamo ya, ta hapa no ya-rin katingkap tamo kona kot pangibatan ma-bilbi tamo ya. Yay potog ay ambo yan madayo ha balang a-sa kontamo.

²⁸ Nga-min,

‘Ga-got nay main tamon biyay, tawtigo tan pa-magkatawo.’

Bilang ot bongat ha hinalita lan laloman maw-makata moyo, wanla,

‘Hitamoy awa-nak nan Dios.’

²⁹ Intonsis no-nin, bana ta awa-nak na tamon Dios, ando tamo dapat isipon a yay itsora na kot bilang bongat ribolton balitok, plata o bato a kinorti bi-sa inartiwan ayon ha kababaan nin tawo.

³⁰ Hin nakalabah a panaon ay inaboloyan nan Dios a magawa nin tawo orin ta kay la ya ot bilbi. Balo ta hawanin ay an-ipaka-bibilin na ha

halban tawtawo ha aytiman maglogar a dapat mangombabali hilay na tan bokotan lay nay main lan kawkasalanan.

³¹ Nga-min, intakda nan Dios a awlon pangongokom ta ipahosga nay intiron tawo konan yay a-say tawo a pinili na tan yay pa-nosga na ay matoyngong. Pinaptogan nan Dios odti kontamon halban ta pinaorong na yan nabyay ya-rin a tawo.”

³² Pa-makalngo lan ya-rin a imbalita ni Pablo a main pinaorong nabyay ay kinantyanan la yan laloma, kot hila balo a laloma, wanla, “Ha laloman awlo, labay mi naman manglongo komo tongkol ison ha an-ibalita mo.”

³³ Kanya imbati na hilay na ni Pablo.

³⁴ Kot yay laloma konlan hilay nanglongo ay naki-pol ha impahawang ni Pablo, kanya nakiasa-sa hila kona. Kabilang konlan hila-rin ay hi Dionisio a a-sa konlan kawkonsihal ha Areopago, bi-sa a-say babayin yay ngalan kot Damaris tan main ot lawlaloma.

18

Hi Pablo ha Corinto

¹ Pa-makayari, inomalih hi Pablo ha syodad Atenas ta nako yan syodad Corinto.

² Ison na naipagka-bilbi hi Aquila, a-say kapara nan Israelita a taga kapatagan Ponto. Kapilato nan ibat nasyon Italia kalamo a kaambali nan hi Priscila, bana ta pinalayah ni Impirador Claudio a halban Israelita a ampi-wan ha syodad Roma. Kina na hilan tinibaw ni Pablo.

³ Hin na-tandaan na a kapara na hilay namaot ma-mangwa tolda ay nakihanda yay na itaw konla, ta nilalamo hilay na ha trabaho.

⁴ Topo Awlon Pa-mainawa ay ampako ya ha sinagoga ta ampagrason ya konlan kapara nan Israelita pati konlan Griego, ta yay apos na ay ma-kombinsi na hilan pari-parihon tompol koni Jesus a Katawan.

⁵ Hin lomato hila ni Silas tan hi Timoteo ibat probinsyan Macedonia, naabriyan a kaisipan ni Pablo a kailangan gamiton na tanay halban panaon na ha pangangaral, kanya pinaptogan na konlan kapara nan Israelita a hi Jesus kot hiya yay Cristo.

⁶ Kot hin kinontra la ya tan pina-paroroka ay pinagpag nay gabok a dinomalit ha doloh na, pamilbian a po-layan na hilay na. Bi-sa wana konla, “Kasalanan moyoy na no miparoka kamo. Kay moyo koy na masisi. Paibat hawanin, mako koy nan mangaral konlan ambo Israelita.”

⁷ Kanya imbati na hilay na ta itaw yay na nangaral ha bali ni Justo a ka-dani nin sinagoga. Ambo yan Israelita hi Justo, balo ta ansomamba ya ha Dios.

⁸ Hi Crispo a ampamoon konan ya-rin a sinagoga ay tinompol koni Jesus a Katawan pati pamilya na. Lako ot konlan taga Corinto a nanglongo koni Pablo a tinompol tan binaotismowan.

⁹ A-say yabi, wanan Katawan koni Pablo a bilang nan tinaynop, “Ando ka mali-mo! Ando mo itgon a pangangaral mo, nokay masbali ipagpatoloy mo,

10 ta kalamo mo ko. Kay ka maano nin hinoman bana ta lako a mag-in tawtawo ko iti konan yadtin syodad.”

11 Nagpatoloy yay naor ni-wan itaw hi Pablo nin a-say taon tan a-nom a bolan, ta impangaral nay Halita nan Dios konlan tawtawo itaw.

12 Hin hi Galion a hinomagilin gobirnadador nin probinsyan Acaya, hilay Israelita a kay antompol koni Jesus ay na-piasa-sawan lan impadakop hi Pablo ta bi-sa in-arap la ya ha korti.

13 Wanla koni Gobirnadador Galion a howis anamaot, “Yadtin tawo ay an-ayat-ayaton na hilay tawtawo para somamba ha Dios ha paralan a kontra ha layi.”

14 Manalita yay na komon hi Pablo, kot wani Gobirnadador Galion konlan Israelita, “Hikamoy nay naman aw-Israelita! No komon ta ya-rin tawon an-iriklamo moyo kot nakagwa yan mabyat a kasalanan o kinomontra ha layi, marapat bongat a pagpasinsyawan katamo komon long-on.

15 Kot bana ta yay kay moyo angka-pi-sondoan ay tongkol bongat ha sarili moyon kawka-panogoan tan no anya-anyay hawhalita tan no anya-anyay ngawngalan ay hikamo mismoy mi-aayos ta kay ko labay manosga nin anorin a bawbagay.”

16 Bi-sa pinalikol na hilay na ha korti.

17 Bana ta anodtaw, hinampat lan ambo Israelita hi Sostenes a ampamoon hin ya-rin ha sinagoga lan Israelita ta binogbog la ya itaw ha arapan korti. Kot kay na syimpri pinansin yadti ni Gobirnadador Galion.

Yay Pa-morong ni Pablo ha Syodad Antioquia

¹⁸ Nagpirmi ya ot hi Pablo ha syodad Corinto nin naboyot-boyot, bi-sa nagpatawo ya konlan kaparan antopol nin makon probinsyan Siria. Kalamo na hilay miambalin Aquila tan Priscila. Balo ta ba-yo hila nilomolan ha pontin itaw ha babalin Cencrea ay nagpakatlib hi Pablo, pamilbian a main yan antooron a panata ha Dios ayon ha kaogalian nin Israelita. Pa-makayari ay nilomolan hilay na ha pontin makon probinsyan Siria.

¹⁹ Hin dinomoong hila ha syodad Efeso, nakihiyay ya konli Aquila tan Priscila. Nako ya ha sinagoga ta hinali na hilan kinombinsi a kaparanan Israelita itaw ha paralan nin pa-magrason.

²⁰ Impaki-totol la kona a itaw ya yapon konla nin maboyot-boyot a panaon, kot kay ya pino-mayag.

²¹ Kot hin nagpatawo ya, wana konla, “Kailangan ta kailangan itaw ako ha Jerusalem ha lomato a pista. Kot no aboloyan nan Dios ay magbolta ko iti komoyo.” Bi-sa nibwat yay na ha Efeso nin lolan ha pontin.

²² Kado-doong ha syodad Cesarea ay nagdiritso ya ha Jerusalem ta kinomosta na hilay gropon antopol itaw. Pa-makayari ay norong yay na ha syodad Antioquia.

²³ Naboyot-boyot ya yapo itaw, bi-sa nibwat yay naman ta ina-sa a-sa nan tinibaw a halban bawbabalin hakop nin probinsyan Galacia tan probinsyan Frigia ta pinakhaw nay katotpol lan halban antopol koni Jesus.

Hi Apolos ha Efeso tan ha Corinto

²⁴ Main nilomato ha Efeso a a-say Israelita a in-abing ha Alejandria. Yay ngalan na ay Apolos. Labah yan manalita tan lako a tanda na ha Masanton Kasolatan.

²⁵ Na-toroan ya tongkol ha kaho-honol koni Jesus a Katawan. Mainakit yan ampangaral tan ampanoro nin tama a bawbagay tongkol konan Katawan. Balo ta yay pa-maotismo a tanda na ay yadtaw bongat a bilang ha ginwa ni Juan Bautista.

²⁶ Hin ya-rin ay nag-ompisa yan nangaral ha sinagoga nin kay nag-alangan. Kot hin nalngo la ya ni Aquila tan Priscila ay pinaki-ka la ya ha bali la ta impalino lan hosto kona yay bawbagay a kay na ot tanda tongkol ha totoro nan Dios.

²⁷ Hawanin, hin naisipan ni Apolos a mako ha probinsyan Acaya, yay ginwa lan hilay antompol koni Jesus a taga Efeso ay sinolatan la hilay kaparan antompol a taga Acaya ta impaki-totol konla a tanggapon la ya nin matibolos a nakom. Pa-makalato na ha Acaya ay hi-ban a naibi nan tambay konlan antompol koni Jesus a pari-parihon tinompol bana ha kaabigan nan Dios konla.

²⁸ Nga-min, nadaog na hilan labah a aw-Israelita ha rawrason na ha pa-maki-diskosyon na konla ha arapan pobluko ta impa-kit na konla ha Masanton Kasolatan a potog a hi Jesus yay Cristo a impangako nan Dios.

19

Hi Pablo ha Efeso

¹ Hin lo-gan nan itaw ni Apolos ha syodad Corinto, hi Pablo namaot ay nagpa-wan ha kabakilan anggan hin niabot ya ha syodad Efeso. Na-lato na itaw hilay laloman antompol koni Jesus.

² Hawanin, pinastang na hila, wana, “Pinakiasa-sawan na kamo doman nin Masanton Ispirito nan Dios hin tinompol kamo?”

Yay obat la, “Kay mi tanda, ni kay mi ot nalngo a main paytin Masanton Ispirito.”

³ Wani Pablo konla, “Anya man no-nin a klasin pa-maotismo komoyo?”

Wanlan in-obat, “Anodtaw ha ginwa nan pa-maotismo ni Juan Bautista.”

⁴ Kanya wani Pablo, “Yay pa-maotismo ni Juan Bautista ay pamilbian nin pa-ngombabali ha kawkasalanan, kot imbalita na konlan Israelita a kailangan tompol hila konan yay makalato a hoyot kona a homin laloma no ambo hi Jesu-Cristo.”

⁵ Pa-makalngo la nin yadti ay nagpabaotismo hilay na ha ngalan ni Jesus a Katawan.

⁶ Hin ya-rin a imparna ni Pablo a gamot na konla ay nakiasa-sa yay Masanton Ispirito nan Dios konla, bi-sa nanalita hila ha sari-sari a klasin halita a impahalita nin Ispirito nan Dios konla tan impamalita lay bawbagay a impanakom nan Dios konla bilang propita na.

⁷ Hila-rin halban a binaotismowan ay manga labinloway lalaki.

⁸ Bi-sa nako hi Pablo ha sinagoga a ampagsambawan lan kapara nan Israelita. Ha loob nin toloy bolan, ampangaral ya itaw nin makhaw a

nakom. Angkombinsiwon na hila tongkol ha pagmag-ari nan Dios ha paralan nin pa-magrason.

⁹ Kot main konla a mawmatiboy a olo a kay labay tompol tan amparorokaon lay tongkol ha kaho-honol konan Katawan ha arapan tawtawo. Kanya imbati na hila ni Pablo, balo ta impagkalamo na hilay antompol koni Jesus, bi-sa itaw na impagpatoloy a pangangaral nan inawlo-awlo ha kwarton ampanoroan ni Tirano.

¹⁰ Loway taon a nagpatoloy orin a pamahawang na ison konan ya-rin a logar, kanya halban lan tawon ampi-wan konan ya-rin a probinsyan Asia, Israelita may ambo ay nakalngo nin Labah a Balita tongkol koni Jesus a Katawan.

Hilay Awa-nak ni Esceva

¹¹ Hin ya-rin ay pinayabolan nan Dios hi Pablo nin kapangyarian para makagwa nin ambo basta-bastan mawmilagro.

¹² Kanya maskin pawpanyo o anyakaman a an-ipaglamit na, basta nangibat ha lalaman na ay an-awiton lan tawtawo konlan main mawmasakit, bi-sa an-omabig hilay na tan pati doka a ispirito a nilomoob konla ay an-omalih.

¹³ Main anamaot lawlalakin Israelita itaw ha Efeso a antomala para mamaalih nin dawdoka a ispiriton nilomoob ha tawo. Hinali lay namaot ginamit a ngalan ni Jesus a Katawan ha pamaalih la nin doka a ispirito. Anodti wanla, "Ha ngalan ni Jesus a an-ipangaral ni Pablo, omalih ka!"

¹⁴ Kabilang konlan anggomwa nin anorin ay hilay pitoy lalaki a awa-nak nin a-say poon pari nin Israelita a yay ngalan kot Esceva.

¹⁵ Kot inobat na hilan doka a ispirito, wana, “Bilbi ko hi Jesus tan bilbi koy namaot hi Pablo. Kot hikamo, hino kamo kot?”

¹⁶ Bi-sa nilokho na hilan yadtaw tawon nilooban doka a ispirito ta niri-rindin hosto. Natalo na hila, kanya nipo-polayo hilan inomalih konan ya-rin a bali nin naalihan doloh tan rindidoy lalaman.

¹⁷ Na-tandaan orin nin intiron tawo ha Efeso, Israelita may ambo, kanya halban la ay pari-parihon nali-mo, bi-sa lalon nibantog a ngalan ni Jesus a Katawan.

¹⁸ Hawanin, lako hilay antompol ana koni Jesus a dinomolog ta inamin la a hila kot main an-iari-arin ambo labah a gawa.

¹⁹ Lako anamaot konlan hilay dati kot maniniblot, manonomar tan ma-nantigwa a nangawit nin lawlibron orasyon la. Bi-sa tinipon ladi ta pinoolan ha arapan nin pobliko. Hin kinarkola lay alaga nin ya-rin a lawlibron pinoolan la ay inomabot ha limampolo a libo (50,000) a kwartan pilak.

²⁰ Bana konan yadtin ambo bastan pangyayari, lalon nibantog a Halita nan Dios tan lalon pini-pol nin tawtawo.

Hin Nagkamain Golo ha Efeso

²¹ Pa-makayari nin yadtin pawpangyayari, nagdisisyon hi Pablo nin domalan ha probinsyan Macedonia tan Acaya, bi-sa yay na mako ha

syodad Jerusalem. Tan wana ot, “No maibat akoy na itaw, kailangan mako ko ot ha Roma.”

²² Kanya pinao-na nay na ha Macedonia a lowa konlan katambay na a hi Timoteo tan hi Erasto, ta nagpaka-bati ya yapon ha syodad Efeso a hakop nin probinsyan Asia.

²³ Hin ya-rin a itaw ya hi Pablo ha Efeso ay nagkamain nin hi-ban a golo bana ha toloro tongkol konan Katawan.

²⁴ Nga-min, main a-say platiro a yay ngalan kot Demetrio a anggomwa tawtimplon mangakalog a yari ha pilak a inalig ha timplo nan diosdiosan lan hi Diana.* Hi-ban a angka-kitan na konan yadti tan anorin anamaot kapara hilay kawkalamoan nan anggomwa.

²⁵ A-say awlo ay tinipon na hilay kapara nan anorin a klasin trabaho, ta wana konla, “Kawkalamoan, tanda moyo a konan yadti nigosyo ampangibat a kainomayan biyay tamo.

²⁶ Kot angkalngo tan angka-kit moyo a anggagaw-on nan ya-rin Pablon ya-rin ta an-iba-balita na a ambo kanon dios yay dawdios a anggaw-on tamo, tan lako anay tawtawon naayat nan bokotan lay kasa-samba la ha dawdios tamo, ambo bongat iti ha syodad Efeso nokay ha halos intiron probinsyan Asia.

²⁷ Amotor, ambo bongat yay nigosyo tamoy dilikadoy pa-hal tan ma-paroroka, nokay pati yay timplo nan ambo basta-bastan diosa tamon hi Diana ay maibilang anan homin kwinta, tan yadti diosa tamo a ansambawon nin halban

* **19:24 19:24** Ha Griego: Artemis.

tawo ha probinsyan Asia tan ha intiron mondo ay kay ana igalang.”

²⁸ Hin nalngo ladtin imbalita ni Demetrio ay inomamot a olo la, kanya in-aaghaw la, wanla, “Makapangyarian hi Diana tamon taga Efeso.”

²⁹ Kanya nagkamain golo ha intiron syodad. Hinampat lan tawtawo hi Gayo tan hi Aristarco a parihon taga probinsyan Macedonia a kawkalamoan ni Pablo ha pa-makon mangaral, bi-sa sabay-sabay hilan sinomogod nakon plasa.

³⁰ Labay na komon ni Pablo mako manalita konlan kalabongan, kot kay la ya pinayagan nin hilay kaparan antompol koni Jesus.

³¹ Main anamaot ampamoon konan ya-rin probinsyan Asia a aw-amigo ni Pablo a nama-wit bibilin a ando ya dapat magkohaw nakom mako ot ha plasa.

³² Hay kagolowan nin tawtawo hin ya-rin. Ambo pari-parihoy an-iaaghaw la, bana ta karamilan konla ay kay la tanda no anongkot nititipon hila.

³³ Hawanin, pina-ka la ha arapan hi Alejandro bana ta labay la yan pahalitaon nin aw-Israelita. Yay ginwa ni Alejandro ay nagsinyas ya pigaw mamakatinok hilay kalabongan ta labay nan magdipinsa.

³⁴ Kot hin na-bilbi la a a-sa yay namaot Israelita, halban la ay inomaghaw nin sabay-sabay, wanla, “Makapangyarian hi Diana tamon taga Efeso!” Bi-sa anorin anan anorin a in-aaghaw la ha loob nin manga loway oras.

³⁵ Hin hoyot ay na-patinok na hilan sikri-

taryo nin ya-rin a syodad, bi-sa wana konla, “Kawkaparan taga Efeso! Main wari tawon kay magtanda a hitamoy iti ha Efeso a ampongasiwa ha ambo basta-bastan diosan hi Diana tan konan yay istatwa na a nadabo ibat ha langit?

³⁶ Hawanin, ta homin maka-pibalita a ambo potog odtin an-iba-balita ko, mamakatinok kamoy na tan ando kamo pakabigla.

³⁷ Nga-min, basta moyoy nan bongat inawit iti hiladtin lalaki, anta kay hilay namaot naniba ha timplo ni namaroroka konan diosa tamo.

³⁸ No wari ta hi Demetrio tan hilay kalamoan nan trabahador kot main hilan riklamo laban ha hinoman a tawo ay abirto yay korti tan main aw-opisyalis para magbista. Konla hila tana mi-pagdimanda.

³⁹ Kot no main kamo ot laloman labay pitotolan ay ayoson tamo-rin ha a-say pa-mititipon tamo ayon ha layi.

⁴⁰ Ya-rin nangyari hawanin ay maganoh la tamon baraan a hitamo kot anggomwa golo, bana ta homin tamo paot nin maipagbara-nan tan maipagkatoyngan konan yadtin kagolowan.”

⁴¹ Hin nayari na imbalita orin nin sikritaryo nin syodad ay pinaorong na hilay nay tawtawo.

20

Hi Pablo ha Macedonia tan ha Acaya

¹ Hin natgon anay kagolowan ha syodad Efeso, tinipon ni Pablo hilay antompol koni Jesus ta nagpatawo yay na ta nako ya ha probinsyan Macedonia.

² Kina-kina nay lawlogar ha Macedonia tan lako a impangaral nan pampakhaw nakom lan kaparan antompol itaw. Bi-sa niabot yan probinsyan Acaya.*

³ Toloy bolan nan nagpirmi itaw. Hin magpontin yay na komon para makon probinsyan Siria ay na-tandaan na a amplanowon lan kaparan Israelita a patyon la ya, kanya inisip nan lomalako ya tanan magpa-wan ha Macedonia ha pa-morong na.

⁴ Nilalamoan la yan makon probinsyan Asia ni Sopater a taga Berea, hi Aristarco tan hi Segundo a parihon taga Tesalonica, hi Gayo a taga Derbe, hi Timoteo tan hila ni Tiquico tan Trofimo a parihon taga probinsyan Asia.

⁵ No-na hila ta bi-sa tina-ganan la kami ha syodad Troas.

⁶ Hikami namaot ay nibwat ana ha syodad Filipos nin nagpontin, pa-makayari pista nin Israelita a anha-wayan “Pistan Tinapay a Homin Pampalbag.” Hin ikaliman awlo mi nan pa-magbyahi ay niabot kami ha Troas, bi-sa nitatapol kami na itaw. Nanglinggo kami yapon itaw.

Yay Oltimon Kati-tibaw ni Pablo ha Troas

⁷ Hin o-nan awlo nin linggo†* ay naki-tipon kami konlan kaparan antompol, para mangan tinapay bilang pa-manomtom nin pa-ngamati ni Jesus. Hin ya-rin ay namahawang hi Pablo

* **20:2 20:2** Ha Griego: Grecia. † **20:7 20:7** Konlan Israelita, yay o-nan awlo nin linggo ay Domingo kot ampag-ompisay nadt ha kahohlop awlo nin awlon Sabado. Kanya, bana ta yadtin pa-mititipon la kot nag-ompisan yabi ay lomwah yabin Sabado yadti.

konla. Kapikna yabi na ay ampangaral ya ot bana ta omalih kami na konan ya-rin a babali kinadilapan.

⁸ Lako a ginamit min lamparilya ha kwarton pinititiponan mi ha ikatlon gradon bali.

⁹ Main a-say anakaba-yo itaw a yay ngalan kot Eutico a nakatoklo ha pasamano nin dorwangan. Bana ha kaboyotan nan ampamahawang ni Pablo ay namatongga hi Eutico anggan nakakalok yan labah. Tongwa nadabo yan paibat ha ikatlon grado. Hin kinwa la ya ay nati yay na.

¹⁰ Kot nonaoy hi Pablo ta nilokoban na yan niyakoh. Bi-sa wana konlan tawtawo, “Ando kamo mahalak, angkabyay yay na.”

¹¹ Pa-makayari ay noli oman hi Pablo ha kwarton ampititiponan mi ta bi-sa nangan kami nan tinapay. Pa-makayari ay intoloy nay na ni Pablo a pa-mahawang na konla anggan palbangan, ta bi-sa nibwat kami na.

¹² Yay anakaba-yon hi Eutico a angkabyay ana ay in-atol la ya itaw konla, kanya nilomisway labah a main lan kanakoman.

Yay Pa-mako ni Pablo ha Mileto

¹³ Hikami a kawkalamoan ni Pablo ay no-nay nan nilomolan ha pontin makon babalin Ason, ta itaw mi ya tana dalanon hi Pablo ta anorin a bibilin na bana ta mas labay nay lomalako.

¹⁴ Kanya hin hinakbat na kami na ha Ason, pinalolan mi ya ta bi-sa nagdiritso kami ha babalin Mitilene.

¹⁵ Paibat Mitilene, nilabahan mi yay polo Quio kinadilapan. Ka-makalwawan ay nitobon kami

ha polo Samos, kot itaw kami namalabah yabi ha tangos Trogillio. Bi-sa, hin pangatlon awloy na ay niabot kami ha syodad Mileto.

¹⁶ Plano ni Pablo nga-min a labahan mi tanay syodad Efeso a hakop nin probinsyan Asia ta pigaw kay kami na maabala itaw. Nga-min, ampangapora yay na ta no maari bongat ay labay nan tampol miabot ha Jerusalem para hamboton yay Pistan Pentecostes.

Hin Nagpatawo hi Pablo Konlan Ampango-na Konlan Antompol ha Efeso

¹⁷ Ibat ha syodad Mileto ay nambilin ya hi Pablo ha syodad Efeso ta impaha-wayan na hilay ampango-na ha gropo nin antompol itaw.

¹⁸ Hin nilomato hiladtin impambilin, wani Pablo konla, “Tanda moyo no pa-noy klasin pamagbiyay ko ha intiron panaon a iti ko ha probinsya moyon Asia, paibat hin o-nan awlon inlato ko anggan hin inomalih ako.

¹⁹ Nagsirbi ko konan Katawan nin main kaay-paan nakom, ambo da-raoto a lowâ kon tinomolo tan lako a panonobok a dinalanan ko bana ta labay la kon patyon nin hilay kaparan Israelita.

²⁰ Tanda moyo man ha pangangaral ko, kay ko nag-alangan imbalita komoyo yay anyakaman a makatambay komoyo, nokay mashali nanoro ako komoyo ha pobliko man tan ha bawbali.

²¹ Imbalita ko konlan kaparan Israelita tan anorin kapara konlan ambo Israelita a dapat lan pangombabalyan tan bokotan a main lan kawkasalanan ta pahakop ana konan Dios tan

dapat tompol hilay na konan Katawan tamon Jesu-Cristo.

²² Hawanin, ayon ha an-ipanakom nin Ispirito nan Dios kongko ay mako ko ha Jerusalem nin kay ko tanda no anyay mangyari kongko itaw.

²³ Basta yay tanda ko, ha balang babalin angkaon ko ay an-ipatandaan na kongkon Masanton Ispirito nan Dios a mapriso ko tan domalan ako ha dawdya-dya.

²⁴ Kot kay ko angka-golowan maskin anyamay mangyari ta para kongko ay ambo maalagay biyay ko, basta maliga kon magawa a ka-tongkolan ko tan mayari koy trabaho a impataya na kongko ni Jesus a Katawan, a homin laloma no ambo yay pangangaral nin yay Labah a Balita tongkol ha kaabigan nan Dios kontamon tawtawo.

²⁵ "Hawanin, tanda ko a hikamoy halban a kina-kina kon inaralan nin tongkol ha pa-magari nan Dios ay kay moyo koy na ma-kit oman.

²⁶ Kanya hawanin ot ay an-ibalita koy na komoyo a ambo hikoy masisi no main miparoka komoyo ha dojali biyay.

²⁷ Nga-min, kay ko nag-alangan nin impangaral komoyo yay tongkol ha halban plano nan Dios.

²⁸ Kanya hikamoy ma-moon ha gropon antompol, iingat moyoy sarili moyo, pati halban lan pa-hal kawkarniro a impakargo nin Masanton Ispirito nan Dios komoyo. Alagaan moyon labah hilay gropo lan antompol konan Dios a nag-in nan aw-ikon bana ta dinondon na hila nin daya nan Anak nan hi Jesus.

²⁹ Tanda ko a painsan no inomalih akoy na ay main lomoob komoyo nin pawpalson mangan-garal a kaalimbawaan kot mangaramsak a ayop, ta labay lan pati hilay gropon antompol a pa-hal ampastolan moyo ay hiraon la.

³⁰ Tan mismon ha gropo moyo ay main ana-maot lomtaw a manoro nin lingon totoro ta ayaton la hilay laloma komoyo nin homonol konla.

³¹ Kanya, tomalan kamo. Isipon moyon nan-garal ako komoyo awlo-yabi ha loob nin toloy taon nin main awit a kata-tangih.

³² "Hawanin, tawtalakaka, an-ipa-taya katamo ha Dios. Yay tawtotoro tongkol ha main nan kaabigan anay makaolay komoyo, tan yadti a mamakhaw katotpol moyo tan makapami ot komoyo ha lomato a panaon nin pa-hal mana a an-ita-gan nan Dios ha halban nag-in banal a tawtawo na.

³³ Yay hoyot kon ma-halita komoyo, nika-kanoman ay kay ko nag-intris ha pilak o balitok o ayhing nin hinoman a tawo.

³⁴ Tanda moyo syimpri a hiladti mismoy loway gamot ko a impagtrabaho ko pigaw main kamin maipagkabyay nin hilay kawkalamoan ko.

³⁵ Ha halban paralan ay impa-kit ko komoyo a dapat anodti a pa-magpagal tamo pigaw ma-tambayan tamo hilay mawmairap, ta panom-tomon tamoy halita ni Jesus a Katawan, a wanay, 'Mas makalma yay ampami dinan yay ampananggap.' "

³⁶ Pa-makayari nan nanalita ni Pablo ay nanal-imokor ya, bi-sa dinomawat ya ha Dios nin

kalamo hilay ampango-na ha gropo lan antompol koni Jesus ha Efeso.

³⁷ Bi-sa halban la ay naka-tangih nin niy-omakoh tan nangalok koni Pablo.

³⁸ Yay mo-na mo-na lan ingkalolo ay yay imbalita nan kay hilay na manga-pipi-kit oman. Bi-sa in-atol la ya anggan ha kalo-lolan na ha pontin.

21

Hin Nako hi Pablo ha Jerusalem

¹ Hin naka-patawo kami na konla ay intoloy mi nay byahi mi. Yay nilolanan min pontin ay nagdiritso ha polo Cos. Kinadilapan ay niabot kami ha polo Rodas. Paibat itaw, nagtoloy kami ha babalin Patara.

² Na-lato mi itaw a a-say pontin makon kapatagan Fenicia. Nilomipat kami konan ya-rin pontin bi-sa nagpatoloy ana ha main min pa-magbyahi.

³ Bi-sa, hin na-tamolaw mi yay polo Chipre ay nilomabah kami ha bandan bagatan na, anggan niabot kami na ha probinsyan Siria. Dinomoong kami ha syodad Tiro ta itaw a pamidiskargawan lan kawkargaminto.

⁴ Hin main kamin na-romogan kawkaparan antompol itaw, nakihanda kami yapo konla nin nanglinggo. Ayon ha impanakom nin Ispirito nan Dios konla ay binibilinan la hi Pablo nin ando yay na paitoloy ha syodad Jerusalem.

⁵ Hin naabot anay awlon kaaalih mi ay nagpatoloy kami na syimpri. Halban lan antompol

itaw kalamo a kaambali la tan aw-awa-nak ay inatol la kami anggan ha liglig ambay ha likol nin syodad. Bi-sa halban mi ay nanalimokor itaw ta dinomawat konan Katawan.

⁶ Pa-makayari min nagpatawo ay nilomolan kami na ha pontin, ta bi-sa ni-porong hilay nay namaot.

⁷ Ibat ha syodad Tiro ay nagpontin kami naman ta nakon pantalan Tolimaida [a pangang-gawan anan pa-magbyahi mi]. Bi-sa kinomosta mi hilay kaparan antompol itaw tan nakihanda kamin a-say awlo konla.

⁸ Kinadilapan, nilomalako hi Pablo tan halban min kalamoan na ha syodad Cesarea. Nagdiritso kami ha bali ni Felipe a mangangaral Halita nan Dios ta itaw kami hinomanda konla. A-sa ya konlan pitoy lalakin na-pili hin yadtaw a katambay lan aw-apostolis ha Jerusalem.

⁹ Main yan a-pat a anak a dawdalagan biig pinayabolan nan Dios nin kababaan para mangaral aw-impanakom nan Dios bilang pawpropita na.

¹⁰ Hin naboyot-boyot kami na itaw, main nakalato a-say propita ibat ha probinsyan Judea a yay ngalan kot Agabo.

¹¹ Kina na kami ta bi-sa kinwa nay tagkoh ni Pablo ta nagbabalol ya ha ayi tan gamot, bi-sa wana, “Yadti a halita nin Masanton Ispirito nan Dios: Yay main ikon konan yadtin tagkoh ay balolon la yan anodti nin hilay Israelita ha Jerusalem, ta bi-sa iintriga la ya konlan ambo Israelita.”

¹² Hin nalngo mi-rin, hikami a kalamoan ni

Pablo tan hilay laloma itaw ay intangih min impaki-totol koni Pablo a ando yay na paitoloy nin makon Jerusalem.

¹³ Kot yay obat na, “Anongkot antangih kamo? Ando moyo pa pakapoyon a nakom ko! Ngamin nakahanda akon ambo bongat pabalol ha Jerusalem, nokay maski patyon la ko ot alang-alang koni Jesus a Katawan,” wana.

¹⁴ Bana ta kay mi ya mahaar, tinomgon kami na, ta wami tana, “Yay kalabayan nan Katawan a mangyari.”

¹⁵ Pa-makayari ya-rin panaon a itaw kami, nagparihado kami na ta nakoy na ha Jerusalem.

¹⁶ Main anamaot naki-ka komi nin omno konlan kaparan antompol koni Jesus a taga Cesarea tan kalamoan la ot hi Mnason a taga polo Chipre ta ison kami dapat makihanda konla. A-sa ya konlan o-nan tinompol koni Jesus.

Hin Tinibaw li Pablo hi Santiago

¹⁷ Hin nakalato kami ha syodad Jerusalem ay maliga la kamin tinanggap nin hilay kaparan antompol.

¹⁸ Kinadilapan, nako kami ni Pablo koni Santiago. Halban lan lawlaloman ampango-na konlan kaparan antompol itaw ay biig hilay namaot itaw kona.

¹⁹ Pa-makayari na hilan kinomosta ni Pablo ay ina-sa a-sa nan insalaysay konla yay halban impagwa nan Dios kona ha pangangaral na ha lawlogar lan ambo Israelita.

²⁰ Hin nalngo la-rin ay pinori la yay Katawan. Bi-sa wanla koni Pablo, “Tanda mo, talakaka,

libo-liboy nay namaot a kawka-Israelita tamo a tinompol koni Jesus, tan halban la ay biig mainakit ha kaho-honol ha kawkapanogoan nan Dios kontamon Israelita.

²¹ Hawanin, na-balitaan la a an-itoro mo kano ha halban kapara tamon Israelita a ampi-wan ha laloman nawnasyon a bokotan lay nay kawkapanogoan a inimbi ni Moises, ta an-ibalita mo kano a ando lay na ipakogit a awa-nak la, tan ando lay na honolon yay kawkaogalian tamon Israelita.

²² Hawanin, tanda mo doman no anyay labah gaw-on? Sigoradon main manga-pititipon a kalabongan ta ma-tandaan la a iti kay na.

²³ Hapa no anodti gaw-on mo: Main iti komin a-pat a lalakin manoor nin pangako la konan Dios.

²⁴ Ipagkalamoan mo hilan mako ha timplo ta ki-sabay ka konlan gomwa nin sirimonyan palinis kasalanan ayon ha kapanogoan a inimbi nan Dios koni Moises tan toloy bayaran moy gawgas-tos la pigaw maka-pakalbo hilay na, pamilbian a nangyari anay pangako la. No gaw-on morin, ma-patnagan nin tawtawo a ambo potog yay na-balitaan la tongkol komo, ta mismon hika ay anhonolon moy kawkapanogoan a inimbi ni Moises.

²⁵ No tongkol anamaot konlan ambo Israelita a tinompol ana koni Jesus ay insolat mi na konla yay na-pi-totolan tamo iti ha Jerusalem a ambo lan kailangan honolon a halban kawkapanogoan tamo, nokay yadti bongat: Ando mangan-mangan nin anyakaman a inda-ton ha

dios-diosan, ni anyaman magdaya o ni anyaman mag-ayop a nabitkol a kay na-padaya tan ando hila gomawa nin imoralidad.”

²⁶ Kanya kinadilapan ay impagkalamoan ni Pablo hilay a-pat a lalaki ta ginwa lay sirimonyan palinis kasalanan. Pa-makayari, nako hila ha timplo ta impatandaan ni Pablo konan pari yay awlo no maka-no mayari a pitoy awlon sirimonyan palinis kasalanan ta pigaw maida-ton ana ha Dios yay ayop a ida-ton nin balang a-sa konla.

Hin Dinakop hi Pablo

²⁷ Hin madani nan mayari a pitoy awlon sirimonyan palinis kasalanan, main omnoy Israelita a ibat ha probinsyan Asia a naka-kit koni Pablo itaw ha timplo. Hinoghogan lay tawtawon kalabongan para komontra koni Pablo, bi-sa hinampat la ya,

²⁸ ta wanlan in-aghaw, “Kawkaparan Israelita, tambayan la kami! Yadti yay lalakin ampangaral no ayti-ayti nin kontra kontamo, kontra ha kawkapanogoan nan Dios kontamo, tan kontra konan yadtin timplo tamo. Ambo kapag yarin, namaloob ya ot iti ha timplo nin ambo Israelita, anta bawal. Nahira nay kasagradowan nin yadtin timplo tamo.”

²⁹ (Kanya la imbalita orin, bana ta na-kit lan kalamo-lamo ni Pablo itaw ha syodad Jerusalem hi Trofimo a taga syodad Efeso, kanya hay wanla no inawit na ya ni Pablo ha loob nin timplo.)

³⁰ Nagoloy tawtawo ha intiron syodad. Sinogod la hi Pablo, binombonan ta inlikol la ya ha timplo. Bi-sa, antimano inhara lay nay pawpolta.

³¹ Hin ya-rin ay labay la yay na komon patyon hi Pablo, balo ta main namibalita konan koronil nin Roma a ampagkagoloy nay tawtawo ha intiron syodad.

³² Antimano nana-way yadtin koronil nin aw-opisyalis tan hawhondalo na ta nangapora hila sinomogod konlan kalabongan. Pa-makakit lan tawtawo konan koronil tan konlan kawkalamoan nan hawhondalo, initgon lay pamogbog koni Pablo.

³³ Dinaniwan nan koronil hi Pablo ta dinakop na ya, bi-sa impabalol na yan loway tikala. Pamakayari ay pinastang na konlan tawtawo no hino ya tan anyay nagawa nan kasalanan.

³⁴ Balo ta ambo pari-parihoy in-aaghaw lan kalabongan. Bana ta anorin kagolo, kay na masigoro nin koronil no anya talagay nangyari. Kanya impapi-ka na hi Pablo ha ampagkampowan lan hondalo ha kastilyo.

³⁵ Pa-makalato la ha ayran nin palasyo, inalsa lay nan hawhondalo hi Pablo bana ha sobran kabayaniwan nin tawtawo.

³⁶ Nga-min, maaaloyon hilay kalabongan nin homin togon a kaaaghaw la, "Patyon ya!" wanla.

Yay Pa-magdipinsa ni Pablo ha Sarili Na

³⁷ Hin iloob lay na komon hi Pablo ha ampagkampowan lan hondalo, wana konan koronil ha halita Griego, "Maari kata wari ma-ka-totol?"

“Tanda mo paytin manalita Griego,” wanan koronil koni Pablo.

³⁸ “No anorin, ambo ka payti odtaw taga Egipto a kay ot naboyot nango-nan nagribildi ha gobyrno tan nako ha disyrto kalamo a a-pat a libon tawtawon ma-mangmati.”

³⁹ Wanan in-obat ni Pablo, “A-sa kon Israelita a in-abing ha Tarso, a-say bantog a babali ha probinsyan Cilicia. Labay kon ipaki-totol komo a payagan mo kon manalita ha tawtawo.”

⁴⁰ Pinomayag yay koronil, kanya inomdong hi Pablo ha ayran nin palasyo, bi-sa insinyas na konlan tawtawo a mamakatinok hila. Hin matinok hilay nan hosto ay nanalita ya konla ha halita Hebreo a halita nin Israelita.

22

¹ Wana, “Mawmatoa tan tawtalakaka, long-on moyoy halitaon ko bilang pa-magdipinsa ha sarili ko.”

² (Pa-makalngo lan sarili lan halita Hebreo a pa-maki-totol na konla ay mas lalo hila namakatinok, kanya intoloy ni Pablo yay pananalita na.) Wana,

³ “A-sa kon potog a Israelita a impangabing ha babalin Tarso, probinsyan Cilicia, kot iti ko hinomi-ban tan nag-aral ha Jerusalem. Yay nag-in maistro ko ay hi Gamaliel. Tinoroan na kon labah nin kawkapanogoan a inimbi nan Dios konlan kapapo-papoan tamo. Yay klasin inakit ko hin yadtaw ha pa-magsirbi konan Dios ay bilang anamaot ha klasin pa-mag-inakit moyon halban anggan hawanin.

⁴ Kanya naor kinontra ko yadtin ba-yon totoro ta impa-papati ko hilay tawtawon anhomonol konan yadti. Babayi may lalaki ay dinakop-dakop kon homin pinili ta bi-sa ko hila impapriso.

⁵ Ma-paptogan nan pinakapoon pari odti tan hilay intiron myimbrow nin pinakamata-gay a konsiho. Binyan la ko ot nin sawsolat para konlan kawkaparan Israelita ha Damasco, kanya nako koy naor itaw pigaw dakpon hilay anhomonol konan yadtin ba-yon totoro ta bi-sa awiton ko hilan nakabalol iti ha Jerusalem para parosawan.

*Tinotol ni Pablo no Pa-no Ya Nag-in Kristyano
(Gawgawa 9:1-19)*

⁶ “Balo ta hin yadtaw madani koy nan mi-abot ha Damasco, bandan ogtiawlo, tongwa napalibolan akon kapapolog a hawang ibat ha langit.

⁷ Natomba ko bi-sa nakalngo akon basis, a wana kongko, ‘Saulo! Saulo! Anongkot mo ko anda-damsakon?’

⁸ Inombat ako, ‘Hino ka, Katawan?’ Wana kongko, ‘Hiko hi Jesus a taga Nazaret a anda-damsakon mo.’

⁹ Na-kit lan kawkalamoan ko yadtaw a hawang tan nali-mo hila, balo ta kay la nalngo yadtaw basis a nanalita kongko.

¹⁰ Wangko ot impastang, ‘Katawan, anyay labay mon gaw-on ko?’ Wana kongko, ‘Omdong ka ta mako ka ha Damasco ta ma-tandaan moy na itaw a halban bawbagay a intatala kon gaw-on mo.’

¹¹ Hin ya-rin ay nabolag ako bana konan yay ka-papolag a hawang, kanya inakay la ko tanan kawkalamoan ko anggan ha Damasco.

¹² “Main a-say lalaki itaw a yay ngalan kot Ananias. A-sa yan maka-Dios tan mahonol ha kawkapanogoan nan Dios kontamo, kanya anrispitowon yan hosto nin halban lan kaparan Israelita a ampi-wan itaw.

¹³ Kina na ko ni Ananias bi-sa inomdong ya ha dani ko, ta wana kongko, ‘Talakaka Saulo, maka-kit kay na!’ Antimano naka-kit akoy naor ta na-kit ko ya.

¹⁴ Wana ot kongko, ‘Yay Dios a sinamba lan kalimpapo-papoan tamo ay pinili na ka pigaw ma-tandaan moy kalabayan na tan pigaw ma-kit mo yay maptog a Ma-magsirbi na tan malngo a bosis na.

¹⁵ Kanya hikay gamiton nan mamaptog para kona ha halban tawtawo tongkol ha na-kit mo tan nalngo.

¹⁶ Hawanin, ando kay na mag-abala. Omdong kay na ta pabaotismo ka tan dawaton mo konan Katawan a linison na ka ha kawkasalanan mo.’ [Ya-rin a imbalita ni Ananias kongko.]”

Yay Pa-mihogo koni Pablo Konlan Ambo Israelita

¹⁷ “Bi-sa norong akoy na iti ha Jerusalem. Ninghan, hin itaw ako ha timplo nin andomawat konan Dios, main akon na-kit a bilang kon tinaynop.

¹⁸ Na-kit ko yay Katawan, a wana kongko, ‘Maparah ka! Omalih kay nan tampol iti ha Jerusalem ta kay lay nan lamang tanggapon

nin hilay tawtawo iti a pa-maptog mo tongkol kongko.'

¹⁹ Wangko kona, 'Kot Katawan, tanda la a kina-kina ko hin yadtaw a balang sawsinagoga ta impapriso tan impari-rindi ko hilay tawtawon antompol komo.

²⁰ Maski hin pinati hi Esteban a namaptog tongkol komo, itaw ako nin ampamiliw tan ampomayag ha pa-mangmati kona. Hiko ot a nagbantay ha aw-ayhing lan nangmati kona.'

²¹ Kot wanan Katawan kongko, 'Basta omalih kay na ta itaw kata pa-kaon ha madayo a logar konlan ambo Israelita.' "

²² Anggan ison ay nilngo la yan labah hi Pablo nin hilay kapara nan Israelita, kot hin binanggit na hilay ambo Israelita ay bigla hila inomaghaw, wanla, "Patyon ya-rin a tawo! Ambo yan dapat mabyay!"

²³ Patoloy hilan an-omaghaw, inwa-wasiwas lay aw-alimonmon la, tan namiha-habwag hilan gabok ha ka-motan olo la.

²⁴ Kanya minandawan nan koronil hilay hawhondalo na a iloob hi Pablo ha ampagkam-powan lan hondalo ha palasyo para garotyon pigaw ma-tandaan no anongkot masyado hilan ampiaaghaw a tawtawo kontra kona.

²⁵ Kot hin binalol la yay nan katat para garotyon, wani Pablo konan kapitan lan hondalo a itaw nakabantay, "Tama doman ha layi a ipagaroti moy a-say kapara moyon an-itoring taga Roma a kay ot na-bistawan?"

²⁶ Pa-makalngo nan kapitan orin, nako ya konan koronil, ta wana kona, "Pa-no yadtin an-

ipagawa mo, anta an-itoring ya paytin taga Roma yadtin tawo?”

²⁷ Kanya nako yay koronil koni Pablo ta pinas-tang na ya, “Potog doman a a-sa kan an-itoring taga Roma?”

“Potog,” wanan in-obat ni Pablo.

²⁸ “Hiko man, balo ta hi-ban a imbayar ko para magkamain karapatan itoring taga Roma,” wanan koronil.

“Hiko balo, paibat hin in-abing ako, an-itoring akoy nan taga Roma,” wani Pablo.

²⁹ Kanya, hilay mangimbistiga komon koni Pablo ay antimano inomalih hilay na. Yay koronil man ay nahalak anamaot, bana ta im-pabalol na hi Pablo para garotyon anta a-sa ya paytin an-itoring taga Roma.

Hin Inomarap hi Pablo ha Pinakamata-gay a Konsiho

³⁰ Kinadilapan, labay nan masigoro nin koronil no anongkot an-idimanda hi Pablo nin hilay Israelita. Kanya impaorkal nay tikala ni Pablo ta bi-sa impatipon na hilay pawpoon pari tan halban lawlaloma ot a myimbrow nin pinakamata-gay a konsiho nin nasyon Israel. Bi-sa impaha-wayan na hi Pablo para omarap konla.

23

¹ Pinaka-hilap ni Pablo hilay mawmyimbrow nin pinakamata-gay a konsiho, bi-sa wana konla, “Tawtalakaka, ampagbiyay akon malinis a konsinsya ha arapan nan Dios anggan hawanin awlo.”

² Pa-makalngo ni Ananias a pinakapoon pari ha hinalita na, impatikmo na hi Pablo konlan kawka-dani na.

³ Kanya wani Pablo kona, “Hika a magkonwari, tikmoon na kay namaot Dios. Nakatoklo ka ison para hosgawon na ko ayon ha kawkapanogoan nan Dios, kot impatikmo mo ko anta kontra orin ha kawkapanogoan.”

⁴ Wanlan kawka-dani ni Pablo kona, “An-insoltowon moy nay pinakapoon pari nan Dios!”

⁵ Wanan in-obat ni Pablo, “Tawtalakaka, kay ko tanda a hiyay na payti yay pinakapoon pari. No komon ta tanda ko, kay ko hinalita odtaw kona, ta wana ha Masanton Kasolatan, ‘Ando ka manalita doka konan yay ampamoon komoyo!’ ”

⁶ Hawanin, hin naasikaso ni Pablo a main saw-Saduseo tan main anamaot paw-Pariseo konlan mawmyimbro nin pinakamata-gay a konsiho, wana konla nin makhaw a bosis, “Tawtalakaka, a-sa kon Pariseo, tan paw-Pariseo anamaot hilay matoantawo ko. Yay bara-nan kanya la ko indimanda ay bana ta ampasimala akon hilay nati kot paorongon mabyay.”

⁷ Pa-makahalita nan ya-rin, napikna yay pinakamata-gay a konsiho ta nanga-pikokontra hilay paw-Pariseo tan saw-Saduseo.

⁸ (Nga-min, hilay saw-Saduseo ay kay ampi-pol a main pa-morong mabyay, ni ha aw-anghil o aw-ispirito man. Kot hilay paw-Pariseo ay ampi-polon la a ya-rin halban ay biig main.)

⁹ Bana ta anorin, niaaghaw hilay na ingat. Main konlan mawmaistron kapanogoan a kabilang ha gropo lan Pariseo a inomdong, ta wanlan

pinagtiboyan, “Homin kamin na-kit a nagawa nan kasalanan nin yadtin tawo! No wari ta potog main ispirito o anghil a naki-totol kona, ando tamo dapat kontrawon yay Dios.”

¹⁰ Hin inomamot a pa-mipoporpya la, nahalak yay koronil ta ola-no ma-pati la hi Pablo ta ampiahampatan la yay na. Kanya minandawan nay hawhondalo nan kowon la yan pilit hi Pablo konla ta awiton la yay na yapon ha ampagkampowan lan hondalo ha palasyo.

¹¹ Kinayabiwan, na-kit ni Pablo a an-o-dong yay Katawan ha dani na, wana kona, “Pablo, pakhawon moy nakom mo. Nga-min, kailangan moy namaot mamaptog tongkol kongko konlan tawtawo ha Roma a bilang ha ginwa mo iti ha Jerusalem.”

Hin Nitatrato Hilan Patyon hi Pablo

¹² Kinaboklahan, main aw-Israelita a niasa-sa ta ni-panompa a kay hila mangan-mangan ni minom anggan kay la ma-pati hi Pablo.

¹³ Maholok hilan a-pat a polo a lawlalakin nitatraton anorin.

¹⁴ Pa-makayari ay nako hila konlan paw-poon pari tan paw-poon nin Israelita, ta wanla, “Pinanompaan min maigot a kay kami mangan-mangan anggan kay mi ya ma-pati hi Pablo.

¹⁵ Kanya hawanin, labay mi komon a hikamo tan hilay kalamoan moyon myimbro nin pinakamata-gay a konsiho kot ipapibalita moyo konan koronil a no maari, awiton lan oman hi Pablo iti komoyo ta ipagbara-nan moyon

main kamo ot labay osisaon tongkol kona. Bi-sa patyon mi ya ba-yo ya miabot iti,” wanla.

¹⁶ Kot main yan ka-nakan a lalaki hi Pablo a anak nin talakaka nan babayi a naka-tanda nin ya-rin a tangka la. Kanya nako ya ha ampagkampowan lan hondalo ha palasyo ta inhombon na koni Pablo.

¹⁷ Hina-wayan ni Pablo a a-say kapitan nin hondalo bi-sa wana, “Awiton mo ya pan domali odtin binatilyo konan koronil ta main yan labay ibalita kona.”

¹⁸ Kanya inawit na yan kapitan konan koronil bi-sa wana, “Hina-wayan na kon yay priso tamon hi Pablo ta impaki-totol na kongko a awiton ko yadtin binatilyo komo ta main ya kano nin labay ibalita.”

¹⁹ Inakay nan koronil yay binatilyo ha a-say doyo ta kina-totol na yan solo, “Anya kot ya-rin labay mon ibalita kongko?” pastang na kona.

²⁰ Wanan in-obat nin binatilyo, “Na-pi-sondoan lan Israelita a ipaki-totol la komo a iarap mo kano dilap hi tiyo ko Pablo ha pinakamata-gay a konsiho ta konwari main hila ot labay osisaon tongkol kona.

²¹ Kot ando mo hila pagostowan, bana ta main maholok a-pat a polo a lawlalakin mangabáng kona para patyon la ya. Pinanompaan la a kay hila mangan-mangan ni minom anggan kay la ya ma-pati. Parihado hilay na hawanin; antaga-nan la tana no payagan mo.”

²² Wanan koronil kona, “Ando mo ibalita ha hinoman a imbalita modti kongko.” Bi-sa pinaorong na yay nay binatilyo.

Hin Inawit la hi Pablo koni Gobirnadador Felix

²³ Hin ya-rin, namaha-way hi koronil nin loway kapitan ta wana konla, “Mamiparihado kamon lowanyatos a hondalo, pati pitompolo a dikabayo tan lowanyatos ot a armadon pika, ta painsan ha alas nuwebe nin yabi, lalamoan moyo hi Pablo para makon Cesarea.

²⁴ Mamiparihado kamoy namaot nin kawkabayon gamiton ni Pablo ta awiton moyo ya koni Gobirnadador Felix nin kay ya maano.”

²⁵ Bi-sa nanolat ya koni Gobirnadador Felix nin anodti:

²⁶ “Mapagalang a Gobirnadador Felix, hiko hi Claudio Lisias a main solat nin yadti. Komosta ka?

²⁷ Yadtin impapiatol kon tawo komo ay dinakop lan Israelita bi-sa naga la yay na pinati. Kot na-tandaan ko a a-sa yan an-itoring taga Roma, kanya kina mi yan dinandan nin hawhondalo ko.

²⁸ Bi-sa in-arap ko ya ha pinakamata-gay a konsiho la ta labay kon masigoro no anyay baranan ta indimanda la ya.

²⁹ Na-linowan ko a homin ya paytin nagawa kasalanan para ipriso ya o patyon ta yay an-ibarâ la kona ay bana bongat ta main hilan kay angkapi-sondoan ha kawkapanogoan nin Israelita.

³⁰ Hin na-tandaan ko a main aw-Israelita a ampangabáng kona para patyon la ya ay impapiatol ko yan tampol ison komo. Ibalita koy na konlan ampagdimanda kona a ison hilay na magrikلامo komo. Ya-rin tana.”

³¹ Hinonol lan hawhondalo a pinanogoan konla, kanya kinayabiwan ay in-atol lay na hi Pablo anggan ha babalin Antipatris.

³² Kinadilapan, hilay nilomalakon hawhondalo ay norong ana ha ampagkampowan la ha palasyo ta hila tanay nakakabayo a namiatol koni Pablo.

³³ Pa-makalato la ha Cesarea, inimbi lay solat konan gobirnadador, bi-sa in-intriga la hi Pablo kona.

³⁴ Pa-makabasa nan gobirnadador ha solat, pinastang na hi Pablo no anyay probinsya na. Hin na-tandaan nan taga ya probinsyan Cilicia,

³⁵ wana, “Painsan ko bistawan a kaso mo no makalato hilay nay ampagdimanda komo.” Kanya impakolong na ya yapo hi Pablo itaw ha palasyon impapipa-dong ni Ari Herodes hin yadtaw.

24

Hin In-arap hi Pablo koni Gobirnadador Felix

¹ Pa-makalabah limay awlo, nakalato ha syodad Cesarea yay pinakapoon pari a hi Ananias, kalamo na hilay pawpoon nin Israelita tan a-say abogado a yay ngalan kot Tertulo. Inawit nan yadtin abogado koni Gobirnadador Felix a dimanda laban koni Pablo.

² Hin in-arap ana hi Pablo, inompisawan nay na ni Tertulo nin ibalita yay dimanda laban koni Pablo. Wana koni Gobirnadador Felix:

“Mapagalang a Gobirnadador, ha abig nin main mon pamomoon ay naboyot kami nan ampakaranas nin katinokan, tan lako anamaot a

pamama-yo a ginwa mo ha ikaabig nin yadtin nasyon.

³ Ambilbion min hi-ban a otang nakom ya-rin gawa mon kaabigan tan pirmi min ampasalaman yadti maski ha aytimay logar.

⁴ Kot pigaw kay kay na masyadon maabala, andawaton ko a komon pagpasinsyawan mon long-on odtin maantor a totolon mi komo.

⁵ Na-patnagan mi a yadtin hi Pablo ay dilikadon tawo, ta hiyay ampangibat-ibatan nin kawkagolowan komin aw-Israelita a ampi-wan ha maskin aytimay lawlogar, tan a-sa yan ampamoon-poon ha siktan rilihyon a anhawayan 'Nazareno'.

⁶ Hinali na ot hiraon a kasagradowan nin timplo mi, kanya dinakop mi ya.

"[Hosgawon mi yay na komon ayon ha main min kawkapanogoan,

⁷ kot nilomato hi Koronil Lisias ta pinilit na yan kinwa komi.

⁸ Bi-sa inhogo na kami ta iti kami na kano miaarap komo.]* No imbistigawon mo-rin hi Pablo ay ma-tandaan mo a potog odtin halban dawdimanda mi laban kona."

⁹ Hila may pawpooon nin Israelita ay nakiayon kona ta imbalita la a potog orin halban hinalita ni Tertulo.

Impaglaban ni Pablo yay Kaso Na koni Gobir-nador Felix

¹⁰ Hin ya-rin, insinyas nan gobirnador koni Pablo a hiyay nay manalita, kanya wanan impagdipinsa,

“Mapagalang a Gobirnadon, tanda ko a namilang anan taon a hikay ampanosga iti konan yadtin nasyon, kanya maliga ko a maidipinsa koy sarili ko ha main mon arapan.

¹¹ No mag-imbistiga ka, masigoro mo a ikalabinloway awlon bongat hawanin paibat hin nilomato ako ha Jerusalem para somamba.

¹² Kay la ko na-na-kit nin hilay kapara kon Israelita nin nakidi-diskosyon ha hinoman, ni gino-gomwa kagolowan itaw ha timplo o ha sawsinagoga o maski aytiman ot ha syodad.

¹³ Kay homin hilan maipa-kit a prowiba tongkol ha bawbara la kongko.

¹⁴ An-aminon ko komo, mapagalang a Gobirnadon a yay pa-magsamba ko konan Dios a sinamba lan kalimpapo-papoan mi ay ayon konan yay ba-yon toloro a wanla kot palso. Kot ambo palso ta ampi-polon ko syimpri halban bawbagay a nakasolat ha Masanton Kasolatan ha Libron Kawkapanogoan tan ha lawlibron sinolat lan propita nan Dios.

¹⁵ Bilang syimpri konla ay ampasimala akoy namaot a halban tawon ni-kati, labah may doka ay biig nan paorongon mabyay nin Dios.

¹⁶ Kanya naor lawah kon ampag-inakitan a pirmin malinis a konsinsya ko ha arapan nan Dios tan ha kaparan tawo.

¹⁷ “Pa-makayari nin omnoy taon kon kay itaw ha Jerusalem ay norong akoy naor pigaw mangawit akon tawtambay para konlan ka-Israelita ko itaw tan mamida-ton konan Dios.

¹⁸ Hin lo-gan kon ampamida-ton ha timplo ta nayari koy nan ginwa yay sirimonyan palinis

kasalanan ay main omnoy Israelita a naibat ha probinsyan Asia a naka-kit kongko itaw. Kay homin hilan na-kit a malabong a tawo tan disnodon ambo magolo.

¹⁹ Hila-rin a aw-Israelitan taga probinsyan Asia a dapat komon mako iti komo, ta hila a magdimanda no main hilan riklamo laban kongko.

²⁰ Maari namaot pastangon mo hila tana odtin tawtawo iti hawanin no anya kot a na-kit lan nagawa kon kasalanan hin inomarap ako ha pinakamata-gay a konsiho mi.

²¹ Nanganggan ma-halita la ay yadtaw imbalita ko ha makhaw a bosis ha arapan nin pinakamata-gay a konsiho, a wangko, 'Kanya la ko indimanda ay bana ta ampasimala akon hilay nati kot paorongon mabyay.' "

²² Hin nalngo na-rin ni Gobirnadador Felix, impamayà na yapo a bista ta lako a tanda na tongkol ha totoro nan Katawan. "Painsan koy na disisyonan a kaso tongkol koni Pablo no lomato hi Koronil Lisias," wana konla.

²³ Bi-sa binibilinan nay a-say kapitan nin hondalo a itoloy a pa-maggwardya koni Pablo, balo ta ando ya higpitan tan ando na hila bawalan a kawka-bilbi nan bisitawon ya o mamin kawkailangan na.

Hi Pablo ha Arapan lan Miambalin Gobirnadador Felix tan Drusila

²⁴ Pa-makalabah omnoy awlo, nako yay naman itaw hi Gobirnadador Felix, kalamoan nay kaambali nan hi Drusila a a-say Israelita. Impa-ka nan

gobirnadador hi Pablo ta nanglongo yan pahawang na tongkol ha katotpol koni Cristo.

²⁵ Kot hin impahawang nay na ni Pablo yay tongkol ha pa-mag-in maptog, pa-magdisiplina ha sarili, tan yay lomato a pangongokom nan Dios ay nali-mo hi Gobirnadador Felix. Kanya wana, “Maari kay nan omalih. Ipaha-wayan katan oman no main akoy nan panaon.”

²⁶ Hin ya-rin, ampana-gan ya ta ola-no mami yan sohol kona hi Pablo, kanya mabotbot na yan an-ipa-ka tan an-ipagka-totol.

²⁷ Kot pa-makalabah loway taon ay hi Porcio Festo anay hinomagili koni Gobirnadador Felix nin nag-in gobirnadador. Ha apos ni Gobirnadador Felix a ma-pakonswilo na hilay Israelita, pino-layan na hi Pablo nin nakapriso.

25

Hin Dinawat ni Pablo a Iarap Ya Konan Impirador ha Roma

¹ Hawanin, hin nakalato yay na hi Gobirnadador Festo ha probinsyan pamoonan na, pa-makalabah toloy awlo bongat ay nako yay na ha syodad Jerusalem ibat syodad Cesarea.

² Hin ya-rin, yay pinakapoon pari pati laloma ot a pawpoon nin Israelita ay nako koni Gobirnadador Festo ta in-arap lay dimanda la laban koni Pablo. Impaki-totol la kona

³ bilang pabor a no maari ipapiatol na hi Pablo ha Jerusalem. Nga-min, main hilay naman tangka a abangan la ya ta patyon.

⁴ Kot wanan in-obat ni Gobirnadador Festo, “Itaw ya nakapriso hi Pablo ha Cesarea, kot kay maboyot ay morong ako itaw.

⁵ Kanya maki-ka kongko a hinoman komoyo a iti ha kapangyarian ta isigi moyoy dimanda moyo no talagan main yan nagawa a kasalanan.”

⁶ Maholok mapolo a awlo ot hi Gobirnadador Festo itaw ha Jerusalem, bi-sa norong yay na ha Cesarea. Kinadilapan, tinomoklo ya ha ampagbistawan bi-sa imbalita nan awiton la hi Pablo itaw kona.

⁷ Pa-makalato ni Pablo, pinalibolan la yan pawpoon nin Israelita a naibat ha Jerusalem. Nangasari a dimanda lan mangabyat laban kona, kot homin hilan naibin prowiba.

⁸ Hawanin, dinipinsawan ni Pablo a sarili na, wana, “Homin akon ginwa a kontra ha kawka-panogoan min Israelita, ni kontra ha timplo, ni kontra konan kagalang-galang a Impirador ha Roma.”

⁹ Kot bana ta hi Gobirnadador Festo kot labay nan pagostowan hilay Israelita, wana koni Pablo, “Kay mo doman labay mako ha Jerusalem ta itaw koy na bistawan odtin kaso mo?”

¹⁰ Kot wani Pablo, “Iti ko hawanin ha korti a hakop nan Impirador ha Roma, kanya iti ko dapat bistawan. Hika mismo, talagan tanda mo a homin akon nagawa a kontra konlan Israelita.

¹¹ No wari ta kinomontra ko ha layi o nakagawa nin anyakaman a dapat kon paka-sintinsyawan nin kamatyan ay kay ko-rin paglikolan. Balo ta no homin kaptogan a dimanda la kongko, homin tawon main karapatan

nin iintriga ko konla. Kanya an-ipaki-totol kon iarap ako ha Impirador ha Roma,” wani Pablo.

¹² Impaki-pa-no na yapon odti ni Gobirnadador Festo konlan ma-mangwawali na ta bi-sa wana koni Pablo, “Bana ta nag-apila ka konan Impirador, intonsis no-nin itaw ka iarap kona.”

Hin In-arap hi Pablo koni Ari Agripa

¹³ Pa-makalabah omnoy awlo ay nako ha syodad Cesarea hi Ari Agripa** tan yay talakaka nan hi Berenice ta tinibaw la hi Gobirnadador Festo.

¹⁴ Hin naboyot-boyot hilay na itaw, tinotol ni Gobirnadador Festo koni Ari Agripa yay tongkol ha kaso ni Pablo. Wana, “Main itin naabotan kon nakapriso a na-bokotan ni Gobirnadador Felix.

¹⁵ Hin nako ko ha Jerusalem, inriklamo la ya kongko nin hilay pawpoon pari tan hilay pawpoon Israelita, ta yay labay la kot sintinsyawan ko yan kamatyan.

¹⁶ Kot wangko konla, ambo min ogali nin hikamin taga Roma a bastay nan bongat sintinsyawan kamatyan a tawon nakadimanda nin kay yapon iarap kona hilay nagdimanda, ta pigaw ma-biyan ya ot panaon para maidipinsa nay sarili na.

¹⁷ Kanya, hin nilomato iti hilay nagdimanda kona, kay koy na nag-abala ta kinadilapan ot, tinomoklo ako ha ampagbistawan bi-sa ko ya impaarap odtin tawo.

¹⁸ Hin nanalita hilay nay nagdimanda kona, hay wangko no mabyat a kasalanan a ibalita la

* **25:13 25:13** Yadtin hi Ari Agripa ay hi Ari Herodes Agripa II, yay anak ni Ari Herodes Agripa I a binanggit ha Gawgawa 12:1.

tongkol konan yadtin tawo, kot ambo anamaot paytaw.

¹⁹ Nanganggan kay la angka-pisosondooan yay tongkol ha rilihyon la tan yay tongkol ha a-say tawon nati a yay ngalan kot Jesus a an-ipilit nan angkabyay ni Pablo.

²⁰ Kay ko tanda no pa-noy gaw-on ko ha anorin a klasin kaso, kanya pinastang ko hi Pablo no labay nan mako ha Jerusalem ta itaw ya bistawan.

²¹ Kot impaki-totol na a iti ya tana yapo ta labay nan iabot yay kaso na konan Impirador. Kanya inmanda ko a iti ya tana yapo anggan maipapiatol ko ya konan Impirador.”

²² Hawanin, wani Ari Agripa koni Gobirnadador Festo, “Labay koy namaot malngo orin a tawo.”

“Dilap maari mo yan long-on,” obat ni Gobirnadador Festo kona.

In-arap hi Pablo konli Ari Agripa tan hi Berinece

²³ Kinadilapan anaor, hila hi Ari Agripa tan hi Berenice ay nakaholot nin pormal ta nilo-moob hila itaw ha korti nin an-aloyonon hila mawmata-gay a opisyalis nin militar tan mawmain ingkatawo ha syodad Cesarea. Bi-sa inmanda ni Gobirnadador Festo a iarap la yay na itaw hi Pablo.

²⁴ Bi-sa wani Gobirnadador Festo, “Kagalang-galang a Ari Agripa tan komoyon halban a iti hawanin: Yadtin lalaki ay an-iriklamo kongko nin hilay lako a Israelita ha Jerusalem tan iti ha Cesarea. An-iaaghaw la a ambo yay na kanon dapat mabyay.

²⁵ Kot ha pa-ngimbistiga ko ay homin akon na-kit a nagawa nan dapat pagdosawan nin kamatyan. Hawanin, bana ta nag-apila ya konan Impirador ha Roma, dinisisyonan kon ipapiatol ya itaw kona.

²⁶ Balo ta ambo ako ot sigorado no anyay dapat kon isolat konan yay poon ko tongkol ha kaso na. Kanya in-arap ko ya komoyon halban, laloy na komo kagalang-galang a Ari Agripa, ta hapa no pa-makayari tamo yan imbistigawon kot main akoy nan harag maisolat.

²⁷ Nga-min, para kongko, ambo dapat ipawit konan Impirador a a-say priso nin homin maibalita no anya talagay dimanda laban kona.”

26

Impaglaban ni Pablo yay Kaso Na koni Ari Agripa

¹ Hawanin, wani Ari Agripa koni Pablo, “Maari moy nan dipinsawan a sarili mo.” Kanya inimbi ni Pablo a kaga-galang, bi-sa inompisawan nay nan dipinsawan a sarili na, wana:

² “Kagalang-galang a Ari Agripa, an-itoring kon makalma ako ta hawanin ay madipinsawan koy sarili ko ha main mon arapan tongkol ha halban bawbagay a an-ibara la kongko nin hilay kaparan Israelita,

³ lalo paot ta tanda kon kabisado moy halban kawkaogalian tamon Israelita tan yay bawbagay a kay tamo angka-pi-sondoan. Kanya andawaton kon pagpasinsyawan mo komon nin long-on odtin totolon ko.

4 “Tanda lan halban kaparan Israelita a pagmagbiyay ko paibat hin anak ako ta itaw ako mismo hinomi-ban konlan kaparan Israelita ha Jerusalem.

5 No talagan labay lan ibalita a kaptogan, tanda lay na paibat hin ibat a ampagbiyay ako bilang a-say Pariseo, labay totolon, myimbrow ko nin pinakaistrikton gropon rilihyon tamo.

6 Kot hawanin ay iti kon ambistawan bana ta ampasimala ako ha impangako nan Dios konlan kalimpapo-papoan tamo.

7 Halban tamon lipi lan labinloway anak ni Israel ay ampasimala a tooron nan Dios ya-rin a pangako na, kanya lawah tamon ansambawon yay Dios nin awlo-yabi. Kagalang-galang a Ari, bana ta ampasimalaan ko-rin ay indimanda la koy na ingat nin hilay kapara paot Israelita!

8 Anongkot hay irap moyon pi-polon a paorongon nan Dios mabyay hilay ni-kati?

9 “Hiko man hin yadtaw, hay wangko no dapat kon gaw-on a halban baba ko para kontrawon hi Jesus a taga Nazaret.

10 Anodtaw naor a ginwa ko itaw ha Jerusalem. Ambo bongat impapikolong koy golpin Kristyano, bana ta binyan la kon kapangyarian nin hilay pawpoon pari a gaw-on kodtaw, nokay hin sintinsyawan hilan kamatyan ay a-sa ko konlan nami nin sintinsya.

11 Ha balang sawsinagoga a kina-kina ko, ni-no ni-noy bisis ko hilan impaparosawan ta ampiliton ko hilan parorokaon la hi Jesus. Bana ha masyadon ka-motan olo ko konla, tino-tombokan

ko hila ot para da-damsakon ha bawbabali ha laloman nasyon.”

Hin Tinotol ni Pablo no Pa-no Ya Tinompol koni Jesus

(Gawgawa 9:3-19)

¹² [Patoloy a pa-notol ni Pablo ha arapan ni Ari Agripa a wana,] “Ya-rin anaor a bara-nan nin pa-mako ko ha Damasco ta binyan la kon kapangyarian tan pirmiso nin hilay pawpoon pari a dakpon hilay antompol koni Jesus.

¹³ Kagalang-galang a Ari, hin yadtaw ogtiawlon iti kami ha dalan nin hilay kawkalamoan ko, tongwa naka-kit akon hawang a angkaibat ha langit a mas mahawang ot dinan ha hawang nan awlo. Hiko tan hilay kawkalamoan ko ay na-palibolan nin ya-rin a hawang.

¹⁴ Halban mi ay natomba. Tongwa, nakalngo akon bosis a naki-totol kongko ha halita Hebreo, wana, ‘Saulo! Saulo! Anongkot mo ko anda-damsakon? Sarili moy anhahakiton mon ya-rin ta kaalimbawaan moy kabayon ampanipa ha matayar a an-ipanagrag komo.’

¹⁵ Bi-sa pinastang ko, ‘Hino ka, Katawan?’ wangko. Wanan in-obat kongko, ‘Hiko hi Jesus a anda-damsakon mo.

¹⁶ Sigi, omdong kay na. Kanya ako nagpa-kit komo bana ta gaw-on katan ihohogo ko. Paptogon mo ha tawtawo yay tongkol ha pa-maka-kit mo kongko hawanin tan yay bawbagay a ipa-kit ko ot komo.

¹⁷ Ilipyas kata konlan Israelita tan konlan ambo Israelita a pamihogoan ko komo.

18 Ihogo kata konla pigaw ipaintindyan mo konlay tongkol ha kapa-halan la a iti ha karoblo-man bana ha kawkasalanan la, pigaw bokotan larin ta mako hila ha pa-hal mahawang, [labay to-tolon,] omalih hila ha kapangyarian ni Satanas ta paka-dani hila ha Dios. Ha anorin a paralan, mapatawad a main lan kawkasalanan tan maibilang hilay namaot konlan hilay makatanggap nin pahal tawil nin balang nag-in bawbanal a tawtawo nan Dios bana ha katotpol la kongko.' [Anorin a imbalita nan Katawan kongko.]”

Hin Tinotol ni Pablo yay Tongkol ha Pangan-garal Na

19 “Kanya, kagalang-galang a ari,” [wanan impagpatoloy ni Pablo,] “hinonol koy pinanogoan nan yadtaw na-kit kon naibat ha langit.

20 Itaw ako o-nan nangaral ha Damasco, bi-sa ha Jerusalem tan ha intiron probinsyan Judea, ba-yo konlay namaot ambo Israelita. Impangaral ko a dapat hilan mangombabali ha main lan kawkasalanan ta domani konan Dios, bi-sa la ipa-kit ha gawgawa la a talagan binokotan lay nay main lan kawkasalanan.

21 Yadti naor a bara-nan no anongkot dinakop la kon kaparan Israelita hin lolog itaw ako ha timplo, bi-sa naga la koy na pinati.

22 Kot ha tambay nan Dios ay patoloy akon ampangaral anggan hawanin, ta ampamaptog ako ha halban a kay homin pinili, mairap man o mayaman. Homin akon laloman an-ibalita no ambo yadtaw imbalita ni Moises tan hilay

lawlaloma ot a pawpropita nan Dios hin yadtaw a wanla kot mangyari.

²³ Imbalita lay na a yay Cristo ay kailangan domalan ha dya-dya tan mati, bi-sa mo-nan morong mabyay pigaw maabotan nan hawang, labay totolon kalipyasan, hilay kaparan Israelita tan hilay ambo Israelita.”

²⁴ Hin anorin a pa-magdipinsa ni Pablo ha sarili na, bigla na yan inaghawan ni Gobir-nador Festo, wana, “Makolang-kolang ka, Pablo! Nahira anay olo mo bana ha sobran pinag-aralan mo.”

²⁵ Kot wanan in-obat ni Pablo, “Ambo akon makolang-kolang, mapagalang a Gobir-nador Festo, ta potog man tan main katoynongan odtin anhalitaon ko.

²⁶ Tanda nan kagalang-galang a Ari Agripa yadtin bawbagay a anhalitaon ko, kanya kay ko ampag-alangan nin manalita kona. Angkasigoro kon na-tandaan na yadtin halban ni-pangyari, ta ambo man ha maarin logar nangyari odti.

²⁷ Kagalang-galang a Ari Agripa, ambo doman ampi-polon moy hinalita lan pawpropita nan Dios? Tanda ko a ampi-pol ka.”

²⁸ Inombat yay ari, “Hay wamo lawo no maganoh mo kon ma-kombinsi para mag-in Kristyano.”

²⁹ Wanay namaot ni Pablo, “Ki maganoh ki mairap, andawaton ko konan Dios a hika, kagalang-galang a Ari, pati halban lan itin am-panglongo kongko hawanin ay mag-in kamo komon kaw-Kristyano a bilang kongko, balo ta

ando moyo tana komon ma-halian nakatikala a bilang kongko.”

³⁰ Hin nayari anay pa-nalita ni Pablo ay inom-dong yay na hi Ari Agripa, hi Gobirnadador Festo tan hi Berenice tan pati nay halban nakatoklo itaw.

³¹ Pa-makaalih la, wanla ha a-sa tan a-sa, “Yadtin tawo ay homin yan nagawa a dapat pangmatyan la kona o paka-prisowan na.”

³² Bi-sa wani Ari Agripa koni Gobirnadador Festo, “Maari yay na komon bolohan hi Pablo no kay ya nag-apila konan Impirador.”

27

Yay Pa-mi-ka koni Pablo ha Roma

¹ Hawanin ta na-disisyonan ana a dapat kamin magpontin mako ha nasyon Italia, in-intriga la ya hi Pablo tan hilay lawlaloma ot a pawpriso koni Kapitan Julio a a-say kapitan nin gropon militar a anha-wayan “Rehiminto nan Impirador.”

² Nilomolan kami ni Pablo ha a-say pontin a ibat pantalan Adramitio a mako magbyahi ha pawpantalan ha probinsyan Asia, bi-sa nibwat kami na. Kalamoan mi ot hi Aristarco a taga Tesalonica, probinsyan Macedonia.

³ Kinadilapan ay dinomoong kami ha syodad Sidon. Ha kaabigan ogali ni Kapitan Julio koni Pablo ay pinayagan na yan nakapagbisita konlan aw-amigo na pigaw ma-tambayan la ya.

⁴ Nibwat kami naman, kot bana ta halonga yay lopot ay nanga-kalipkip kamin polo Chipre para paikobli.

⁵ Nilabahan mi yay loway probinsyan Cilicia tan Panfilia, bi-sa dinomoong kami ha Mira, a-say syodad nin probinsyan Licia.

⁶ Itaw na na-romogan ni Kapitan Julio a a-say pontin a ibat syodad Alejandria a ampagbyahin Italia, kanya itaw la kami pinalipat.

⁷ Omnoy awlon matantan a pontin a nilolanan mi tan na-pairapan kamin niabot ha babalin Gnido. Bana ta yay lopot kot halonga anaman, kanya nagpa-wan kami ha tangos nin baryon Salmon ta bi-sa nanga-kalipkip kamin polo Creta para paikobli.

⁸ Kot nairapan kamin nangli-liglig ba-yo kami niabot ha anha-wayan lan “Labah a Doroongan”, a madani ha babalin Lasea.

⁹ Ambo da-raoto a panaon a nasayang tan dilikadoy nan magbyahi pontin bana ta nalabah ana yay Panaon Pa-magkolasyon nin Israelita. Kanya wanan inwawali ni Pablo,

¹⁰ “Kawkalamoan, angka-patnagan kon dilikado no itoloy tamoy byahi tamo, ta yay ogotan nin yadti ay ambo bongat mahi-ban a kahiraan ha kargaminto tan ha pontin, nokay pati biyay tamo ay dilikado.”

¹¹ Kot mas naki-pol yay kapitan nin hondalo konan kapitan nin pontin tan konan yay main ikon pontin dinan ha hinalita ni Pablo.

¹² Bana anamaot ta ya-rin logar a pinagdoongan mi ay ambo labah pamalabahan nin panaon layop, mas lako hilay malabay a magpatoloy kami, ta ola-no makaino-ino nin miabot ha Fenice a a-say namaot doroongan ha polo Creta. Yadti ay nakaarap ha libaba ha bagatan

tan libaba anamaot ha mayanan, kanya labah pamalabahan panaon layop.

Hin Na-palatan Bagyo ha Taaw Hila ni Pablo

¹³ Kanya, hin kaabig-abigan anay lopot a naibat ha bagatan, hay wanlan kawkalamoan mi ay maari anan itoloy a plano lan magbyahi. Kanya inisa lay pondo ta bi-sa nagpatoloy nin nangli-liglig konan ya-rin polo Creta.

¹⁴ Kot kay naboyot ay bigla nanglopot nin makhaw a namaaypa ibat konan polo. Yay haway konan ya-rin a lopot ay “Euroclidon”.

¹⁵ Ha kakhawan lopot, kay makahoba a pontin, kanya pino-layan mi nan miparpar.

¹⁶ Hin niparpar kami ha makalog a polo Clauda ay midyoy na halimbong ha lopot, kot na-pairapan kami syimpri ha pa-milolan nin baloto a goloy-goloy nan pontin.

¹⁷ Hin naisay na-rin baloto, kinolkolan la ot a pontin nin mahi-ban a yobil pigaw kay basta-basta mawatak. Ha halak lan miharhar konan yay mata-gay a boyangin ha ka-tobon Libya, inaypa lay layag ta pino-layan lay nan miparpar yay pontin.

¹⁸ Bana ta masyado kami nan angka-pairapan ha kakhawan bagyo, kinadilapan, inompisawan lay nan idabo ha taaw yay laloman kawkargaminto.

¹⁹ Homonol a awlo, pati laloman kawkagamitan nin pontin ay indabo-dabo mi na.

²⁰ Hin omnoy awloy nan kay mi ma-kit a awlo ni bitoon ta homin togon a bagyon makhaw, nahominan kami nan pag-asa a makalibri.

²¹ Hin naboyot anan kay kami na ampakapangan, inomdong hi Pablo ha piaarapan mi ta wana, “Kawkalamoan, no nanglongo kamo komon kongko ta kay tamo yapo inomalih ha Creta, kay tamo komon na-padya-dyaan tan napirdyan.

²² Kot hawanin anwawaliwan katamo: Pakhawon moyoy nakom moyo ta homin man mati ni a-sa kontamo, kanya bongat ta yadtin pontin kot mahira.

²³ Nga-min, yay Dios a main ikon kongko tan ampagsirbiwan ko ay nanogo yan a-say anghil na a nagpa-kit kongko nayabi.

²⁴ Wana kongko, ‘Pablo, ando ka mahalak ta kailangan mon omarap konan Impirador.’ Tan wana ot, ‘Alang-alang komo ay ilibri nan Dios a halban kalamoan mo konan yadtin bagyo.’

²⁵ Kanya pakhawon moyoy nakom moyo ta ampasimala ako konan Dios a mangyari a halban ayon ha imbalita nan anghil kongko.

²⁶ Kanya bongat ta kailangan miparpar tamo ha a-say polo,” wani Pablo.

²⁷ Labin-a-pat a awlo kami nan ampiparpar itaw ha Ambay Adriatico. Hin ya-rin bandan kapikna yabi ay nalayam lan tripolanti a midyo kami na ampipaliglig.

²⁸ Tinakar lay lanom bi-sa na-kit la a main lowampolo a dopay kalaloan. Na-paonggan, hin tinakar lay naman ay labinlimay dopa tanay kalaloan.

²⁹ Na-halakan hila ola-no miharhar ha lalako a bato, kanya a-pat a pondoy indabo la ha hoyotan nan pontin bi-sa dinomawat hila a tampol ana

komon homawang.

³⁰ Tongwa naisipan lan tawtripolanti a lo-mayah hila, kanya in-ogoh lay baloto ta konwari mamidabo hila ot pondo ha o-nawan nan pontin.

³¹ Kot wani Pablo konan kapitan nin hondalo tan konlan hawhondalo, “No magpatoloy hilan omalih hila-rin ay kay tamo malibri.”

³² Kanya, pino-toh lan hawhondalo a yobil a impanakol konan baloto ta basta lay na pino-layan.

³³ Hin bandan palbangon, impaki-totol ni Pablo konlan halban a mangan ta mangan hila. Wana konla, “Labin-a-pat a awlo kamoy nan kay mika-kanya ha panana-gan tan kay kamo ampangan ni anyakaman.

³⁴ Kanya an-ipaki-totol ko komoyo a kailangan mangan kamoy na pigaw komhaw kamo ta kay kamo man maano ni daoto.”

³⁵ Pa-makahalita na-rin ni Pablo, nangwa yan tinapay bi-sa pinaki-salamatan na yay Dios ha piaarapan lan halban. Bi-sa nami-hing ya ta nag-ompisan nangan.

³⁶ Kanya halban ay kinomhaw a nakom bi-sa nangan namaot.

³⁷ Lowanyatos tan pitompolo tan a-nom (276) a halban min lolan nin pontin.

³⁸ Hin ni-kabhoy anay halban, indabo-dabo lay nay kawkargan trigo ha taaw ta pigaw lomo-paw yay pontin.

Hin Nahira a Pontin a Nilolanan li Pablo

³⁹ Hin mahawang ana, na-tamolaw lay a-say polo, balo ta kay la tanda no anya maglogar

odtaw. Na-sikaso la a main bangan a maboyan-
gin a a-say liglig, kanya naisipan lan halion no
maari lan iharhar yay pontin itaw.

⁴⁰ Kanya pino-toh lay nay yawyobil nin paw-
pondo ta pino-layan lay na. Bi-sa inorkal lay
yawyobil a impanakol ha loway timon. Pa-
makayari ay inisa lay layag ha bandan o-nawan,
pigaw maitolak yan lopot a pontin anggan mi-
harhar komon ha liglig.

⁴¹ Kot yay nangyari, niharhar yay nay pontin
ha a-say logar a mababo. Nikotkot a obot nan
o-nawan pontin, kanya kay nakaalih. Bi-sa yay
hoyotan nan pontin ay binayoy nan binayo nin
makhaw a alon anggan nawatak.

⁴² Hin ya-rin, plano lan hawhondalo a pa-
patyon la komon a halban pawpriso, pigaw
homin makatangoy konla para lomayah.

⁴³ Kot bana ta labay nan kapitan nin hondalo
a ilibri hi Pablo, kanya kay na hila pinayagan.
Inmanda na a halban maronong tomangoy ay
mo-na hilay nan magta-boy ta tomangoy anan
mamaliglig.

⁴⁴ Hilay laloma a kay tanda tomangoy ay mi-
nandawan nan goma-got ha pawpo-toh a tapi o
laloman pawpartin pontin. Ha anorin a sistima,
halban ay niabot ha liglig nin kay naano.

28

Yay Nangyari koni Pablo ha Polo Malta

¹ Hin ya-rin a nalibri kami na tan nakainapat,
na-tandaan mi a yay ngalan nan ya-rin polo a
kamainan mi ay Malta.

² Ambo bastan kaabigan a impa-kit la komi nin hilay tawtaga itaw. Bana ta ampangabagat hin ya-rin tan malayop ay impamarta la kamin timbon bi-sa inasikaso lay balang a-sa komi.

³ Namolot hi Pablo nin kawkayo. Hin inigwa na ha apoy, bigla nilomwah a a-say olay a madita ta nalanglang ya. Kinomayat yay olay ha gamot ni Pablo, kanya ison yan malawit-lawit.

⁴ Hin na-kit lan tawtaga itaw a olay a malawit-lawit ha gamot ni Pablo, wanla ha a-sa tan a-sa, “Malamang ma-mangmati yan tawo odti! Nalibri ya pago ha taaw, balo ta kay nay na iaboloy nin Makapangyayari a mabyay ya ot.”

⁵ Kot inwihik nan bongat ni Pablo ha apoy yay olay nin kay ya naano hi Pablo.

⁶ Hawanin, anta-taga-nan lan tawtawo a mabayâ ya o kari matomba ya tanan mati. Kot hin naboyot hilay nan mata-tata-gan bi-sa homin hilan na-kit anyakaman a nangyari kona, nangoman a isip la ta wanlay na a a-sa yan dios.

⁷ Itaw ha danin kamainan mi ay main yan lota yay ampamoon konan ya-rin a polo a yay ngalan kot Publio. Hinagyat la kami itaw konla, tan ha kaabigan nakom na ay itaw na kami pinahanda nin toloy awlo.

⁸ Nitaon a nakaiira a tatay ni Publio hin ya-rin ta angka-mot ya tan na-disintirya. Kina na ya ni Pablo ha kwarton kamainan na bi-sa indawat na ya konan Dios, tan imparna nay gamot na kona kanya inomabig yan tampol.

⁹ Bana ta anorin a nangyari, hilay lawlaloma ot a main masakit konan ya-rin a polo ay ni-pako koni Pablo, kanya biig na hilan pinaabig.

¹⁰ Lako a na-tanggap min bilang parangal lan tawtawo komi bi-sa hin omalih kami na ay pinabalonan la kami ot nin kawkailangan mi ha pa-magbyahi.

Yay Pa-magbyahin Paibat Polo Malta Anggan Roma

¹¹ Pa-makayari toloy bolan ay inomalih kami nan nakalolan ha a-say pontin a namalabah anamaot nin panaon layop konan ya-rin a polo. Yay ngalan nan ya-rin pontin ay “Castor tan Polux” nin syodad Alejandria.

¹² Dinomalan kami ha babalin Siracusa ta bi-sa toloy awlo mi itaw.

¹³ Bi-sa nagpatoloy kami na anggan dinomoong kamin babalin Regio. Kinadilapan, pabor komi yay lopot a angkaibat bagatan, kanya hin ikalwan awlo, niabot kamin pantalan Puteoli ha nasyon anan Italia.

¹⁴ Naka-kit kamin omnoy kaparan antompol koni Jesus itaw. Inimbitawan la kamin nanglinggo itaw konla. Pa-makayari, nilomalako kami nan makon syodad Roma.

¹⁵ Hin na-tandaan lan kaparan antompol a ampi-wan ha Roma a makalato kami ay hinakbat la kami. Hilay laloma ay niabot anggan ha palingki nin Apio, balo ta hilay laloma ay anggan bongat ha anha-wayan “Toloy Balin Hahandaan”. Pa-maka-kit ni Pablo konla ay nagpasalamat ya ha Dios tan kinomhaw a nakom na.

Hin Itaw ya hi Pablo ha Roma

16 Hin niabot kami na ha syodad Roma ay in-
intriga nay nan kapitan hondalo hilay pawpriso
konan yay major nin gwardyan palasyo. An-
odtaw pa man, pinayagan la ot nin opisyalis a
magsarilin iwanan hi Pablo, balo ta impaban-
tayan la ya ha a-say hondalo.

17 Pa-makalabah nin toloy awlo, hinagyat ni
Pablo hilay pawpoon nin Israelita konan ya-rin
a syodad para mititipon hila. Hin tipon hilay na,
wana konla, “Tawtalakaka, maski man homin
akon gi-ginwa a kontra konlan kapara tamon
Israelita ni ha kawkaogalian a naiknawan tamo
konlan kapapo-papoan tamo, dinakop la ko ot
syimpri itaw ha Jerusalem ta bi-sa la ko in-intriga
ha gobyirnon Roma.

18 Nayari la ko inimbistiga nin hilay opisyalis
nin Roma ay bolohan la koy na komon ta homin
hilan na-kit a nagawa kon dapat pagdosawan nin
kamatyan.

19 Kot kay hila pinomayag a pawpoon tamon
Israelita, kanya na-pilitan akon nag-apila konan
Impirador, maskin homin akon riklamo kontra
konlan kapara tamon Israelita.

20 Bana konan yadtin nangyari ay hinagyat
katamo para ma-ka-totol. Nga-min yay talagan
bara-nan no anongkot ako nakabalol tikala nin
anodti ay bana konan yay ampasimalaan tamon
Israelita a homin laloma no ambo yay impan-
gako nan Dios a makalato.”

21 Wanlan in-obat koni Pablo, “Homin kamin
tanda ison ta homin kamin natanggap a solat
ibat ha Judea tongkol komo. Maskin hilay kapara

tamon Israelita a nangibat itaw ay homin hilan imbalita o binanggit nin doka tongkol komo.

²² Anodtaw pa man, labay mi syimprin malngo a laman kaisipan mo, ta yay tanda mi, maski ayti maglogar ay amparorokaon lan tawtawo ya-rin sinapian mon rilihyon.”

²³ Kanya namitakda hilan awlo para man-alita ya konla. Hin naabot ana-rin ay lako a dinomolog itaw ha balin kamainan ni Pablo. Paibat boklah anggan yabi yan nangaral konla ta impahawang nay totoro tongkol ha pa-mag-ari nan Dios. Ha pa-ngombinsi na konla tongkol koni Jesus ay ginamit na yay Masanton Kasolatan ha Libron Kawkapanogoan a sinolat ni Moises tan ha lawlibron sinolat lan lawlaloma ot a propita nan Dios.

²⁴ Main nakombinsi ha pahawang na kot main anamaot odtaw a kay naki-pol.

²⁵ Hin kay hilay na nanga-pisosondo, omalih hilay na komon, kot nanalita ya ot hi Pablo konla, a wana, “Mitama komoyo odtaw impanakom nin Masanton Ispirito nan Dios koni Propita Isaias para ibalita konlan kapapo-papoan tamo,

²⁶ wana,

‘Mako ka konlan hila-rin a tawtawo ta halitaon mo konlay anodti:

Maskin manglongo kamoy nan manglongo, kay kamo syimpri makaintindi,

tan maskin biliwon moyoy nan biliwon, kot kay moyo syimpri ma-patnagan.

²⁷ Nga-min, hila-rin a tawtawon ya-rin ay mangatiboy anay olo.

Kaalimbawaan la ay pinorongan lay nay totolyan
 la
 tan in-iplong lay mata la.
 No komon ta ambo lan anorin
 ay maintindyan la-rin angka-kit la tan angkalngo
 a pangibatan komon ibalik lay kanakoman la
 kongko
 ta paabigon ko hila man', wanan Katawan.”

²⁸ Bi-sa wana ot ni Pablo konla, “Kanya naor
 dapat moyon ma-tandaan a yay pa-milipyas a an-
 ibi nan Dios ay an-ipatandaan ana konlan ambo
 Israelita. Hilay nay mi-panglongo!”

²⁹ [Pa-makahalita ni Pablo nin anorin ay in-
 omalih hilay nay aw-Israelita nin grabi a pa-
 mipoporpya la.]*

³⁰ Loway taon yan ni-wan hi Pablo ha balin an-
 abangan na tan lolog ya-rin ison ya, halban lan
 ampi-pako itaw kona ay biig nan antanggapon.

³¹ An-ipangaral nay tongkol ha pa-mag-ari nan
 Dios tan an-itoro nay tongkol koni Jesu-Criston
 Katawan nin homin alangan tan homin anamaot
 ampamawal kona.

Tina Sambal
Sambal: Tina Sambal (New Testament)

copyright © 1999 Wycliffe Bible Translators, Inc.

Language: (Sambal)

Contributor: Wycliffe Bible Translators, Inc.

All rights reserved.

2020-11-30

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 18 Apr 2025 from source
files dated 29 Jan 2022

141ae5aa-a617-5cb6-9329-888eefccf925